

Broj: 04-2-07-10-299-3 /18
Sarajevo, 15.05.2018. godine

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Trg Bosne i Hercegovine
SARAJEVO

Zastupnički dom
n/r Mladen Bosić, predsjedatelj

Dom naroda
n/r Ognjen Tadić, predsjedatelj

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO.	15-05-2018		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	50-19	1190	18

PREDMET: Izvješće o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini, *dostavlja se*

Poštovani,

U privitku Vam se dostavlja Izvješće o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini, sukladno članku 2.9. točka 16. Izbornog zakona BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 32/10, 18/13, 7/14 31/16).

Središnje izorno povjerenstvo BiH je, na 10. sjednici održanoj 29. ožujka 2018. godine, donijelo zaključak kojim se utvrđuje tekst Izvješća o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine, koji se podnosi Parlamentarnoj skupštini BiH (akt broj 04-2-07-10-299-1/18 i akt broj 04-2-07-10-299-2/18).

Izvješće o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH podijeljeno je u sedam poglavlja koja čine jednu logičnu cjelinu. U sažetku izvješća sumirane su najvažnije aktivnosti koje je Središnje izorno povjerenstvo BiH provelo u 2017. godini, a u poglavlju sedam su sadržane preporuke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, čijim prihvatanjem bi se pridonijelo još većoj efikasnosti u radu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i funkcioniranju ukupnog izbornog sustava u Bosni i Hercegovini.

S poštovanjem,

Predsjednica
Olga Hadžiabdić

Dostaviti:
- Naslovu
- a/a

Broj: 04-2 -07-10-299-2 /18
Sarajevo, 29.03.2018. godine

Temeljem članka 18. Poslovnika Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/07, 33/09, 24/13 i 32/14), Središnje izbornog povjerenstvo Bosne i Hercegovine je na 10. sjednici, održanoj dana 29. ožujka 2018. godine, d o n i j e l o

Z A K L J U Č A K

Članak 1.

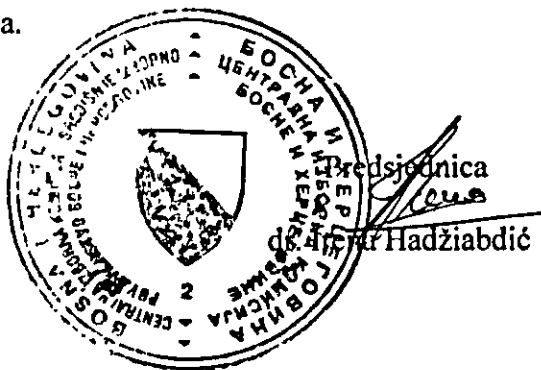
Utvrđuje se tekst Izvješća o provođenju zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine u 2017. godini.

Članak 2.

Sukladno članku 2.9. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i članku 17. Zakona o financiranju političkih stranaka se izvješće iz članka 1. ovoga Zaključka dostavlja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Članak 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

- Parlamentarnoj skupštini BiH
- a/a.

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

IZVJEŠĆE

***O PROVEDBI ZAKONA
IZ MJERODAVNOSTI
SREDIŠNJEG IZBORNOG
POVJERENSTVA BiH
U 2017. GODINI***

Sarajevo, ožujak 2018. godine

IZVJEŠĆE
O PROVEDBI ZAKONA
IZ MJERODAVNOSTI
SREDIŠNJEG IZBORNOG
POVJERENSTVA BiH
U 2017. GODINI

Sarajevo, ožujak 2018. godine

© Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine 2018.

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine dozvoljava reproduciranje ovog materijala uz navođenje vlasnika autorskih prava i u neizmijenjenom sadržaju. Zahtjevi u svezi sa autorskim pravima se mogu poslati Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine putem e-maila kontakt@izbori.ba ili na adresu Danijela Ozme 7, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine

Danijela Ozme br. 7

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Tel. +387 (0) 33 / 251-300

Faks: +387 (0) 33 / 251-329

E-mail: kontakt@izbori.ba

Internetska adresa: www.izbori.ba

Izrazi pisani u jednom rodu odnose se bez diskriminacije na oba spola.

SADRŽAJ

Sažetak	11
Uvod	17
O Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine	19

DIO I - PROVEDBA IZBORNOG ZAKONA BiH

1. Priprema i provedba neposrednih i posrednih izbora	23
1.1. Izborne aktivnosti	23
1.1.1. Aktivnosti na izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH	23
1.1.2. Normativna djelatnost objavljena u službenim glasilima	24
1.1.3. Ostali akti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH objavljeni u službenim glasilima	26
1.1.4. Akti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH objavljeni na internetskoj stranici www.izbori.ba	26
1.1.5. Ostali akti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH	27
1.2. Aktivnosti Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini	29
1.2.1. Aktivnosti ad hoc radnih skupina	34
1.3. Provedba posrednih izbora	39
1.3.1. Posredni izbori za Gradsko vijeće Grada Sarajeva i Skupštinu Grada Istočno Sarajevo	39
1.3.2. Izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva	39
1.3.3. Izbor odbornika u Skupštinu grada Istočno Sarajevo	40
1.4. Provođenje prijevremenih izbora za načelnike općina	41
1.4.1. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo	41
1.4.2. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč	42
1.5. Vođenje Središnjeg biračkog popisa	43
1.5.1. Redovni poslovi ažuriranja Središnjeg biračkog popisa	43
1.5.2. Aktivnosti na organiziranju i provedbi prijevremenih izbora za načelnike Općina Trnovo (RS) i Glamoč	45
1.5.3. Aktivnosti na pripremi izbora za tijela lokalne uprave i samouprave	46
1.6. Koordinacija rada izbornih povjerenstava	46
1.6.1. Popunjenost izbornih povjerenstava, imenovanje i razrješenje članova izbornih povjerenstava	46
1.6.2. Izrada analize o radu izbornih povjerenstava u 2016. godini	48
1.7. Implementacija izbornih rezultata	49
1.7.1. Prestanci i dodjele mandata	49
1.7.2. Dorada softvera za posredne izbore u BiH	50
1.7.3. Provjera prebivališta za izabrane dužnosnike	51
1.8. Dostavljanje obrazaca Izjava o imovinskom stanju	51
1.8.1. Zakonske odredbe	51
1.8.2. Provedba članka 15.8 stavak (1) Izbornog zakona BiH	51
1.8.3. Provedba članka 15.8 stavak (2) Izbornog zakona BiH	52
1.8.4. Provedba članka 19.10 stavak (1) točka a) i b)	52
1.8.5. Provedba članka 15.9 Izbornog zakona BiH	53
1.9. Ponovni izbori u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac – 19.2.2017. godine	54

2. Zaštita izbornog prava	57
2.1 Postupak utvrđivanja kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora angažiranih na Lokalnim izborima 2016. godine	57
2.2. Pregled statističkih podataka o kršenju odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora u odnosu na prethodne izbore u 2014. godini i 2012. godini	59
2.3. Zapažanja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u svezi sa počinjenim nepravilnostima u radu biračkih odbora.....	60
2.4. Apelacije podnesene Ustavnom sudu BiH	60
2.5. Ponovljeni izbori u Općini Stolac	61
2.6. Prijevremeni izbori u Općini Glamoč	61
3. Edukacija izborne administracije	61
4. Ostale aktivnosti.....	63
4.1. Financijske aktivnosti.....	63
4.2. Proračun Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za 2017.godinu.....	63
4.3. Korekcija Proračuna	63
4.3.1. Donacije (korigirani proračun za 2017. godinu)	63
4.4. Logističko-operativne aktivnosti.....	69
4.4.1.Opće informacije i normativi	69
4.4.2.Logističke i operativne aktivnosti	70
4.4.3.Redovite operativne aktivnosti.....	71
5.Informatičko-tehnička podrška radu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH	74
5.1. Tehnička priprema JIIS BiH	74
5.2. Održavanje Internetskog portala Središnjeg izbornog povjerenstva BiH	74
5.3. Grafička priprema dokumentacije	76
6.Zaključna razmatranja	77

DIO II - PROVEDBA ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA

1. Godišnje Izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja političkih stranaka	81
1.1. Uvod	81
1.2. Pravni okvir.....	81
1.2.1. Pravni okvir za financijsko izvješćivanje političkih stranaka	84
1.3. Aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u izvještajnom razdoblju	85
1.3.1. Prijem financijskih izvješća političkih stranaka.....	85
1.3.2. Revizija i kontrola financijskih izvješća	100
2. Sankcioniranje političkih stranaka	103
3. Ostale aktivnosti.....	103
4. Zaključna razmatranja	104
PRILOZI.....	107

DIO III - PROVOĐENJE ZAKONA O VIJEĆU MINISTARA BIH

1.Provedba Zakona o Vijeću ministara BiH.....	121
2.Zaključna razmatranja	121

DIO IV - CENTAR ZA EDUKACIJU SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BIH

1. Centar za edukaciju	125
2. Zaključna razmatranja	128

DIO V - MEĐUNARODNA SURADNJA, SEMINARI I EDUKACIJE

1. Međunarodna suradnja, seminari i edukacije	131
1.1. Sudjelovanje na promatračkim misijama, međunarodnim konferencijama i seminarima	131
1.2. Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora	133
1.3. Aktivnosti realizirane uz financijsku potporu Vijeća Europe	134
1.3.1. Konferencija “Lokalni izbori 2016- naučene lekcije”	134
1.3.2. Liderstvo i upravljanje izbornim konfliktom za aktere izbornog procesa (LEAD) i priprema nastavnog plana i programa Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.....	135
1.3.3. Projekat “Dodatna obuka za trenere predsjednika i članova biračkih odbora”	139
1.3.4. Projekat - Priprema, dizajn i tiskanje brošure pod nazivom “Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“	139
1.3.5. Projekt „Zbornik autorskih radova“	141
1.4. Suradnja s međunarodnim organizacijama i nevladinim sektorom	142
1.5. Obuka i stručno usavršavanje zaposlenih.....	143
2. Zaključna razmatranja	144

DIO VI - JAVNOST RADA SREDIŠNJEG IZBORNOG POVJERENSTVA BIH

1. Javnost rada Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.....	149
2. Zaključna razmatranja	151

DIO VII - PREPORUKE

1. Preporuke.....	155
-------------------	-----

ANEKS.....	159
------------	-----

Popis materijalnih propisa koje Središnje izbornog povjerenstvo BiH izravno primjenjuje u provedbi svojih mjerodavnosti	159
---	-----

POPIS TABLICA

I - Provedba Izbornog zakona BiH

Tablica 1. Broj upisanih birača u Središnji birački popis	44
Tablica 2. Popis stanovništva iz 1991. godine	47
Tablica 3. Nacionalna struktura imenovanih članova općinskih /gradskih izbornih povjerenstava	47
Tablica 4. Polna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih povjerenstava	47
Tablica 5. Kvalifikacijska struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih povjerenstava.....	47
Tablica 6. Starosna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih povjerenstava.....	47
Tablica 7. Pregled broja prestanka mandata po razini vlasti	50
Tablica 8. Razlozi za utvrđivanje prestanka mandata	50
Tablica 9. Struktura realiziranih naloga tijekom 2017. godine	67
Tablica 10. Struktura naloga iz blagajne tijekom 2017. godine	67

II - Provedba Zakona o financiranju političkih stranaka

Tablica 1. Pregled izvora financiranja političkih stranaka u 2016. godini.....	86
Tablica 2. Struktura izvora financiranja političkih stranaka u 2016. godini (prema podacima koje su stranke iskazale u godišnjim financijskim Izvješćima)	87
Tablica 3. Proračunska izdvajanja za političke subjekte u 2016. godini.....	95
Tablica 4. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna političkim strankama po razinama vlasti u razdoblju 2004.-2016. godine.....	96
Tablica 5. Pregled deset političkih stranaka s najvećim prihodom iz proračuna u razdoblju 2004.-2016. godine	98
Tablica 6. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna političkim strankama po razinama vlasti (državna razina, entitetska razina i Brčko Distrik BiH)	99

POPIS GRAFIKONA

I – Provedba Zakona o financiranju političkih stranaka

Grafikon 1 Prikaz strukture proračunskih izdvajanja za političke subjekte u 2016. godini.....	95
Grafikon 2 Trend prihoda koje su političke stranke ostvarile iz proračuna u razdoblju od 2004 - 2016.....	96

POPIS SLIKA

Slika 1. Statistika pregleda web stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini ..	75
Slika 2. web stranica Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.....	75
Slika 3. Zvanični telop i baner manifestacije „Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora“	76
Slika 4. Telop i baner Konferencije „Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije“	77
Slika 5. Baner za promociju publikacije “Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini”	77
Slika 6. Brošura: “Lokalni izbori 2016.- naučene lekcije”	135
Slika 7. Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini”	140
Slika 8. Zbornik radova “Izbori u Bosni i Hercegovini”	141

POPIS FOTOGRAFIJA

Fotografija 1. Prvi sastanak Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u BiH.....	30
Fotografija 2. Osmi sastanak Interresorne radne skupine i prezentacija tehnologija.....	30
Fotografija 3. Okrugli sto o vrsti, načinu i tempu uvođenja novih tehnologija	31
Fotografija 4. Stručna rasprava „Uloga mjerodavnih tijela u izradi Središnjeg biračkog popisa“ ..	32
Fotografija 5. Promocija publikacije “„Nove tehnologije u izbornom procesu- izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“	33
Fotografija 6. Okrugli stol u Sarajevu, 4.10.2017.....	35
Fotografija 7. Okrugli stol u Banjaluci, 18.10.2018.....	36
Fotografija 8. Okrugli stol u Mostaru, 15.11.2017.....	36
Fotografija 9. Svečanost otvaranja Centra za edukaciju SIP BiH, Sarajevo, 9.10.2017	125
Fotografija 10. Sudionici ceremonije otvaranja Centra za edukaciju SIP BiH.....	126
Fotografija 11. Web stranica Centra za edukaciju SIP BiH.....	126
Fotografija 12. Radionica za predstavnike Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske i kompanije APIS IT Ltd	127
Fotografija 13. Studijska posjeta Vijeću Europe, Strazbur, 30.-31.03.2017.....	131
Fotografija 14. Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora, Sarajevo, 2.2.2017.....	133
Fotografija 15. Sudionici Konferencije “Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije”	134
Fotografija 16. Sastanak delegacije SIP BiH s predstavnicima SIP Gruzije i Centra za razvoj izbornog sistema, reforme i trening.....	135

Fotografija 17. Sudionici LEAD obuke - Tečaj za trenere u Sarajevu	137
Fotografija 18. Sudionici LEAD obuke za predsjednike izbornih povjerenstava u Sarajevu.....	138
Fotografija 19. LEAD obuka za predsjednike izbornih povjerenstava u Sarajevu	138
Fotografija 20. Sudionici obuke za predsjednike izbornih povjerenstava u Laktašima.....	138
Fotografija 21. LEAD obuka predsjednika izbornih povjerenstava u Laktašima	139
Fotografija 22. Dodatna obuka trenera predsjednika i članova biračkih odbora	139
Fotografija 23. Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju sa OEES BiH	142
Fotografija 24. Godišnja konferencija za medije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH	150

Sažetak

1. U 2017. godini Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu Središnje izborno povjerenstvo BiH) se primarno fokusiralo na dosljednu primjenu svih zakona iz svoje mjerodavnosti.
2. Interresorna radna skupina za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine je nastavila s radom od veljače mjeseca 2017. godine na pripremi prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka, a sukladno aktu Parlamentarne skupština Bosne i Hercegovine broj: 01,02-50-12-18-16,1/17 od 15.02.2017. godine kojim obavještava Interresornu radnu skupinu za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine da odmah nastavi rad na izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine u svrhu pronalaženja rješenja i pripreme Općih izbora 2018. godine.
3. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na razmatranje i usuglašavanje dostavilo Interresornoj radnoj skupini za izmjenu izbornog zakonodavstva BiH materijal s prijedlozima i Akcijski plan Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za razdoblje izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, o kojima je postignuta suglasnost svih sedam članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako bi se unaprijedile izborne procedure i pravila glasanja.¹
4. Dana, 27.4.2017. godine Vijeću ministara Bosne i Hercegovine dostavljeno je Izvješće o radu Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini s preporukama i u prilogu istog dokument „Analiza stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini“. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je usvojilo ovo Izvješće na svojoj 108. sjednici održanoj 19.7.2017. godine.
5. Šestomjesečno Izvješće tri Ad hoc radne skupine koje su formirane sukladno zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 108. sjednice od 19.7.2017. godine, sa zadaćom da nastave aktivnosti vezane za proces uvođenja novih tehnologija u izborni proces su, u prosincu 2017. godine odnosno siječnju 2018. godine, dostavljeni relevantnim ministarstvima na usuglašavanje i daljnju proceduru prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.
6. Izvješće o provedbi Lokalnih izbora 2016. godine je usvojeno na 8. sjednici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH održanoj 9.2.2017. godine. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je usvojio ovo Izvješće na svojoj 44. sjednici održanoj 20.4.2017. godine, a Dom naroda na svojoj 28. sjednici održanoj 4.5.2017. godine.
7. Izvješće o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2016. godinu usvojeno je na 20. sjednici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH održanoj 13.4.2017. godine. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je isto usvojio na svojoj 48. sjednici održanoj 5.7.2017. godine, a Dom naroda na 31. sjednici održanoj 20.7.2017. godine.
8. U Izvještajnom razdoblju Središnje izborno povjerenstvo BiH je pripremilo i usvojilo sljedeće dokumente: Program obuke uposlenika Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za 2017. godinu; Drugo Izvješće o implementaciji Akcijskog plana

¹ Koristeći se ovlašću i obvezom iz članka 2.9 stavak (1) točka 16. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, kojim Središnje izborno povjerenstvo Bosne i Hercegovine između ostalog, ima mogućnost da inicira izmjene Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije (2015.-2019.); Izvješće o napretku u provedbi preporuka iz Plana integriteta Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (prosinac 2014.- srpanj 2017.); Srednjoročni plan rada Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (2018-2020); Program rada Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za 2018. godinu; Revidirani Plan integriteta Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, Izvješće monitoringa provedbe Akcijskog plana Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije (2018.-2019.) za razdoblje svibanj 2015- prosinac 2017. i Akcijski plan Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za razdoblje 2018.-2019.; Prvo Izvješće o provedbi Komunikacijske strategije Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine.

9. Središnje izorno povjerenstvo BiH je u siječnju 2017. godine u informatički sustav Direkcije za europske integracije (DEI) unijelo sve odgovore na pitanja iz Upitnika Europskog povjerenstva, a njen predstavnik je sudjelovao u radu Radne skupine za politički kriterij DEI-a. Do kraja prosinca 2017. godine u informatički sustav DEI-a su unesena i tri kvartalna Izvješća o realizaciji mjera iz Akcijskog plana za realizaciju prioriteta iz Izvješća o Bosni i Hercegovini za 2016. godinu.
10. Po zahtjevu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Agencije za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine u Izvještajnom razdoblju su dostavljana Izvješća na pitanja pripremljena prema zapažanju i preporukama UN komiteta Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena - CEDAW; inputi za Izvješće o provedbi Gender akcijskog plana (GAP) za 2017. te Periodičnog Izvješća o implementaciji Istanbulske konvencije – Konvenciji Vijeća Europe o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.
11. Središnje izorno povjerenstvo BiH je potvrdilo rezultate posrednih izbora za Gradsko vijeće Grada Sarajeva iz 4 općinska vijeća i za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo iz 6 skupština općina. Mandati su dodijeljeni za 28 novoizabranih vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva i 31 novoizabranog odbornika u Skupštinu grada Istočno Sarajevo. U razdoblju nakon donošenja odluke o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Skupštini Grada Istočno Sarajevo, ukupno su bile četiri izmjene u smislu prestanaka mandata i dodjele sljedećem kandidatu s liste zbog ostavke odnosno dvije izmjene u smislu prestanaka mandata zbog ostavke i dodjele sljedećem kandidatu s liste u Gradskom vijeću Grada Sarajeva.
12. U Izvještajnom razdoblju održani su ponovni izbori u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac, prijevremeni izbori za načelnike Općine Trnovo (RS) i Glamoč, a provedeni su i izbori za tijela lokalne uprave i samouprave/savjete mjesnih zajednica na području 49 općina.
13. Prema presjeku stanja Središnjeg biračkog popisa na dan 4.12.2017. godine broj upisanih birača u Središnji birački popis je bio 3.371.914 što je više za 13.358 birača u odnosu na broj upisanih birača na dan 3.1.2017. godine (3.358.556).
14. U 2017. godini Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavljeno je ukupno 3.305 rješenja o ispisu i promjenama u rješenjima o državljanstvu BiH te je izvršena provjera dostavljenih podataka u Središnjem biračkom popisu.
15. Središnje izorno povjerenstvo BiH je u 2017. godini donijelo 33 odluke o upisivanju u Središnji birački popis osoba koje su izdržale kaznu zatvora zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava i 21 odluku kojima je utvrđeno da osoba neće biti upisana u Središnji

birački popis dok se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ili da će ova odluka biti temelj za brisanje osobe iz Središnjeg biračkog popisa.

16. Sukladno Odluci o broju članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini, sva izborna povjerenstva broje ukupno 559 članova. Na dan 12.12.2017. godine imenovano je ukupno 535 članova, odnosno u 14 izbornih povjerenstava nedostaju 24 člana.
17. U 2017. godini Središnje izorno povjerenstvo BiH je ukupno utvrdilo prestanak mandata za 113 izabranih dužnosnika od čega 105 po zahtjevu stranke, 6 zbog smrti, 2 po službenoj dužnosti.
18. Nakon završenog aplikativnog prilagođavanja novoj formi obrasca, isključivanja zaštićenih osobnih podataka izabranih dužnosnika i prilagodbe zvaničnim jezicima koji se koriste u Bosni i Hercegovini, u aplikaciju za imovinske kartone su uneseni podatci iz obrasca izjave o imovinskom stanju za 516 aktualnih nositelja vlasti: Predsjedništvo BiH, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnu skupštinu Republike Srpske, Predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske i Skupštine kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine. Podatci iz imovinskih obrazaca su putem internetske-stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH stavljeni na uvid javnosti dana 13.12.2017. godine (www.izbori.ba).
19. U Izvještajnom razdoblju Središnje izorno povjerenstvo BiH je pokrenulo postupak za 65 izabranih dužnosnika koji nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju nakon prestanka mandata 2016. godine, kao i za dva izabrana dužnosnika koji nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju na početku mandata. Trenutno se provode postupci za utvrđivanje činjeničnog stanja.
20. Analizom procesa Lokalnih izbora 2016. godine utvrđene su nepravilnosti u radu biračkog odbora na 21 biračkom mjestu, koje su činjene tijekom procesa glasovanja i brojanja glasačkih listića, u 13 osnovnih izbornih jedinica i pokrenuto je 107 upravnih postupaka, po službenoj dužnosti, radi utvrđivanja kršenja odredaba Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora koji su bili angažirani na Lokalnim izborima 2016. godine.
21. U 2017. godini donijeto je ukupno 99 odluka u kojim je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u tijelima mjerodavnim za provedbu izbora na razdoblje od četiri (4) godine od dana pravomoćnosti odluke i 8 zaključka o obustavi postupaka. Po odlukama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojim je izrečena novčana kazna članu biračkog odbora na Lokalnim izborima 2016. godine, u Izvještajnom razdoblju uplaćeno je po osnovi novčanih kazni ukupno 21.877,00 KM dok u 28 predmeta u kojima sankcionirane osobe nisu izvršile uplatu novčane kazne, naplata će se izvršiti prinudnim putem sukladno odredbama Zakona o izvršnom postupku Bosne i Hercegovine.
22. U 2017. godini ukupno je izjavljeno 113 žalbi Apelacijskom odjeljenju Suda BiH, od kojih je Sud BiH 102 žalbe odbio ili odbacio, jedanaest žalbi uvažio, od čega je u dva rješenja vratio predmet na ponovni postupak Središnjem izbornom povjerenstvu BiH koje je predmete rješilo i na iste nisu ulagane žalbe Apelacijskom Sudu BiH, a po devet žalbi koje je Sud BiH uvažio, rješenjima poništio odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, što u postotku iznosi da je 90% odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH potvrđeno.

23. U Izvještajnom razdoblju prema planu obveznih obuka izborne administracije obučeno je 19 novoimenovanih članova općinskih/gradskih izbornih povjerenstava i 31 uposlenik centra za birački popis iz 23 općine i jedan tajnik izbornog povjerenstva.
24. Sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu² Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je odobren ukupan proračun u iznosu od 3.088.000,00 KM.
25. Ukupan korigirani proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu, sa prenesenim neiskorištenim sredstvima iz 2016. godine na višegodišnjem kapitalnom ulaganju, namjenskim sredstvima donacija, sredstvima iz rezerve proračuna institucija Bosne i Hercegovine, te domaćim transferom, iznosi ukupno 3.888.742,08 KM.
26. Za potrebe provedbe ponovljenih izbora u općini Stolac Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je Odlukom o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu (VM broj: 20/17 od 9. 2. 2017. godine) Središnjem izbornom povjerenstvu BiH odobrilo sredstva u iznosu od 39.000,00 KM.
27. U oblasti javnih nabava u Izvještajnom razdoblju provedeno je ukupno 4 otvorena postupka od kojih za jedan postupak procjenjena vrijednost nabave u međunarodnom razredu i 6 konkurentskih postupka što je ukupno 10 postupaka.
28. U 2017. godini Središnje izorno povjerenstvo BiH je počelo s primjenom aplikacije za upravljanjem predmetima i aktima Document Management System (DMS) uključujući i modula e-Protokola; izvršena je nabava softver-a za skladišnu evidenciju čime je uvedeno elektroničko vođenje materijala u skladištu i implementiran je i softver za vođenje osnovnih sredstava i sitnog inventara te vođenje elektroničkih evidencija o zaduženjima zaposlenih s osnovnim sredstvima i proveden je postupak i zaključen ugovor za nabavu softvera – GEO informacijski sustav.
29. U razdoblju siječanj – prosinac 2017. godine na protokolu u pisarnici u djelovodnik predmeta i akata, zaključen na kraju 2017. godine, a koji se vodi u elektroničkom obliku, zavedeno je 1.191 predmet; u upisnik prvostupanjskih predmeta upravnog postupka je zavedeno 445 predmeta; u upisnik drugostupanjskih predmeta upravnog postupka su zavedena 2 predmeta; u djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu su zavedena 2 akta. U organizacijske jedinice Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je putem internih knjiga zaduženo 11.771 akata.
30. Središnje izorno povjerenstvo BiH je, u okviru aktivnosti izgradnje informacijske infrastrukture, u 2017. godini nastavilo daljnju implementaciju Jedinog izbornog informacijskog sustava (JIIS BiH). Izvršeno je postavljanje i testiranje aplikacije JIIS BiH. Za potrebe dodatne nadogradnje JIIS BiH pripremljena su dva prijedloga projekta; Projektni plan za implementaciju projekta elektroničkog unosa imovinskih kartona i Projektni plan za implementaciju modula za unos, ažuriranje, utvrđivanje i kontrolu izbornih rezultata iz izbornih povjerenstava za Opće izbore 2018. godine.
31. Na internet stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini zabilježeno je ukupno 142 938 pregleda.

² “Službeni glasnik BiH” broj 94/16

32. Sukladno članku 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine je podneseno Izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja političkih stranaka u 2015. godini: 03-07-6-1019-4/2017 od 21.09.2017. godine, koji se dijeli kao skupštinski tiskani materijal.
33. Središnje izborno povjerenstvo BiH je izvršilo pregled i kontrolu godišnjeg financijskog Izvješća političkih stranaka za 2016. godinu za 122 političke stranke, koliko ih je podnijelo godišnje financijsko Izvješće, 96 stranaka u zakonom propisanom roku i 26 stranaka nakon urgencije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
34. Do kraja 2017. godine izdato je 30 Izvješća o pregledu godišnjeg financijskog Izvješća za 2016. godinu koji su, sukladno odredbama članka 10. stavak (3), (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 10. stavak (2) Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih Izvješća političkih stranaka, u formi preliminarnih dostavljeni političkim strankama na očitovanje.
35. U Izvještajnom razdoblju Središnje izborno povjerenstvo BiH je sudjelovalo u izradi Nacrta Izvješća o reviziji Bosne i Hercegovine u okviru drugog ciklusa procjene UNCAC-a (2016-2021) implementacije članova 5-14 i 51-59 Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije u Bosni i Hercegovini, koju je Bosna i Hercegovina potpisala 16.9.2005. godine i istu ratificirala 26.10.2006. godine³.
36. U 2017. godini razvijena je aplikacija „FI SIP BiH“, putem koje političke stranke financijska Izvješća podnose u elektroničkoj formi. Od ukupnog broja podnesenih godišnjih financijskih Izvješća za 2016. godinu, 93% ih je podneseno u elektroničkoj formi putem aplikacije „FI CIK BiH“.
37. Tijekom 2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je izdalo jednu potvrdu da kandidat ispunjava sve potrebne uvjete propisane člankom 10.c. točka a) Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za imenovanje na funkciju zamjenika ministra civilnih poslova u Vijeću ministara BiH.
38. Dana 9. 10. 2017. godine otvoren je Centar za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, četiri godine nakon donošenja odluke od formiranju istog. Centar za edukaciju je utemeljen s ciljem edukacije tijela za provedbu izbora i svih sudionika iz oblasti izbora i financiranja političkih stranaka, kako na razini Bosne i Hercegovine, tako i na regionalnoj i međunarodnoj razini.
39. U okviru međunarodne suradnje, sačinjena je informacija o svim do sada poduzetim i realiziranim aktivnostima, iz svoje mjerodavnosti, na implementaciji preporuka Skupine zemalja Vijeća Europe za borbu protiv korupcije – GRECO, iz Evaluacijskog Izvješća za Bosnu i Hercegovinu iz trećeg kruga evaluacije Bosne i Hercegovine -Transparentnost financiranja političkih stranaka.
40. Središnje izborno povjerenstvo BiH je i u 2017. godini nastavilo aktivni angažman u Udruzi europskih izbornih dužnosnika (ACEEEO), sudjelovanjem u radu 26. Godišnje konferencije i Generalne skupštine ACEEEO-a, kao i sudjelovanjem na konferencijama Udruge svjetskih izbornih tijela (A-WEB), a nastavljena je suradnja s tijelima za provedbu izbora te

³ Konvencija Ujedinjenih Naroda protiv korupcije (Convention against Corruption, objava „Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni ugovori 05/2006);

sudjelovanje na konferencijama, seminarima/radionicama, programima izgradnje kapaciteta i promatračkim misijama. Predstavnici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su u 2017. godini sudjelovali na dva međunarodna seminara/radionice, tri konferencije, jednom studijskom putovanju, jednom programu izgradnje kapaciteta i u četiri izborne promatračke misije.

41. U 2017. godini Središnje izorno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je realiziralo pet projekata koje je financiralo Vijeće Europe ukupne ugovorene vrijednosti 122.185,67 KM odnosno realizirane vrijednosti 89.653,59 KM koji su rezultirali organizacijom post-izborne konferencije „Lokalni izbori 2016 –naučene lekcije“ i tiskanjem konferencijske brošure; pripremom i tiskanjem Zbornika autorskih radova „Izbori u Bosni i Hercegovini“- prvo izdanje; certificiranjem 93 dodatna trenera predsjednika i članova biračkih odbora;; provedba tečaja „Liderstvo i upravljane izbornim konfliktom u izbornom procesu (LEAD)“, i akreditiranje 8 LEAD facilitatora i podrška pripremi i tiskanju brošure „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnost primjene u Bosni i Hercegovini“.
42. Nadalje, Vijeće Europe je putem izravnog angažmana eksperta podržalo rad Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini i razvitak Okvirnog nastavnog plana i programa za Centar za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
43. Tijekom 2017. godine nastavljena je suradnja s nevladinim sektorom, a posebno s Udrugom izbornih dužnosnika u BiH i Koalicijom „Pod lupom“.
44. Središnje izorno povjerenstvo Bosne i Hercegovine je u Izvještajnom razdoblju održalo 63 sjednice, 6 konferencija za medije, izdalo 72 saopćenja za javnost i odgovorilo na 55 zahtjeva za pristup informacijama.

Uvod

45. Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, članak 2.9 stavak (1) točka 16⁴, utvrđeno je da Središnje izborno povjerenstvo BiH podnosi godišnje Izvješće Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH) o provedbi izbora u Bosni i Hercegovini, provedbi Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH) i inicira izmjene tog zakona, dok je Zakonom o financiranju političkih stranaka, članak 17⁵, propisano da je Središnje izborno povjerenstvo BiH obvezno svake godine Parlamentarnoj skupštini BiH podnijeti Izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja političkih stranaka.
46. Osim navedenih zakona, u mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je i provedba dijela Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine⁶, kojim je Središnje izborno povjerenstvo BiH mjerodavno da ocjenjuje, na temelju dostavljenih informacija i podataka iz službene evidencije, da li kandidat za predsjedatelja, ministra i zamjenika ministra u Vijeću ministara BiH ispunjava uvjete za imenovanje. Također, Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, članak 13⁷, Središnje izborno povjerenstvo BiH vrši provjeru kandidata za ravnatelja i zamjenika ravnatelja Agencije.
47. Ovo Izvješće obuhvata najznačajnije aktivnosti koje se odnose na provedbu zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. godine. U Izvještajnom razdoblju na 63 održane sjednice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH raspravljalo se i odlučivalo o nizu pitanja i zadataka koji su se odnosili na organizaciju ponovljenih izbora u općini Stolac, provedbu posrednih izbora za zakonodavna tijela vlasti, provedbu prijevremenih izbora za načelnike općina, aktivnosti na pripremi izbora za tijela lokalne uprave i samouprave, praćenje rada i stanja popunjenosti izbornih povjerenstava, edukaciju izborne administracije, nadogradnju i testiranje Jedinstvenog izbornog informacijskog sustava (JIIS BiH), redovite aktivnosti na vođenju evidencije Središnjeg biračkog popisa i izjava o imovinskom stanju, odlučivanje po zahtjevima i žalbama političkih subjekata; razmatranje financijskih Izvješća političkih stranaka; utvrđivanje prestanka mandata izabranih dužnosnika i dodjelu mandata sljedećim kvalificiranim kandidatima s listi političkih subjekata; plan i program edukacije izborne administracije (općinskih/gradskih izbornih povjerenstava i osoblja zaposlenog u centrima za birački popis); donošenje odluka o svim nabavama za potrebe projekata financiranih od strane Vijeća Europe, provedbu tenderskih i drugih postupaka za nabavu i potpisivanje ugovora s izabranim ponuđačima i tako dalje.
48. Izvješće o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini, podijeljeno je na 7 dijelova koji čine jednu cjelinu.
49. Od prvog do trećeg dijela izlaže se materijal koji se odnosi na dosljednu primjenu zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
50. Četvrti dio Izvješća odnosi se na Centar za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i plan i programa edukacije članova tijela za provođenje izbora

⁴ „Službeni glasnik BiH“, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16

⁵ „Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16

⁶ „Službeni glasnik BiH“, broj: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 87/07, 94/07 i 24/08

⁷ „Službeni glasnik BiH“, broj: 103/09 i 58/13

51. Peti dio Izvješća odnosi se na međunarodnu suradnju, seminare i edukacije koje Središnje izborno povjerenstvo BiH redovito održava, nastojeći da kroz razmjenu iskustava s izbornim povjerenstvima drugih zemalja radi na unaprjeđenju svog rada.
52. Šesti dio se odnosi na javnost rada Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kao neovisnog tijela koje treba transparentno i na nepristrasan način provesti sve zakone iz svoje mjerodavnosti.
53. U sedmom dijelu su ponuđene preporuke čiju realizaciju Središnje izborno povjerenstvo BiH nastoji podstaći kod relevantnih institucija BiH kako bi budući rad u provedbi izbornog procesa bio što kvalitetniji.
54. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, na svojoj 10. sjednici održanoj 29. ožujka 2018. godine, razmotrilo i utvrdilo tekst ovog Izvješća koje se podnosi Parlamentarnoj skupštini BiH.

O Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine

Vizija

Pružanje podrške demokratskim procesima u Bosni i Hercegovini i razvoju društva bez korupcije.

Misija

Središnje izorno povjerenstvo BiH provodi izborni proces, obavlja finansijsku kontrolu političkih stranaka i ocjenjuje da li kandidati ispunjavaju uvjete za imenovanje predsjedatelja, ministara i zamjenika ministara u Vijeću ministara BiH, kao i kandidata za ravnatelja i zamjenika ravnatelja u Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i tako doprinosi jačanju demokratskih procesa u Bosni i Hercegovini.

Naše vrijednosti

Vladavina zakona: U svojim aktivnostima izborna administracija postupa isključivo prema važećem zakonodavstvu.

Neovisnost i nepristrasnost: Središnje izorno povjerenstvo BiH je neovisno tijelo koje provodi svoje aktivnosti na neovisan način bez bilo kakvih političkih utjecaja ili miješanja, unutar zakonom propisanih mjerodavnosti. Kao neovisno tijelo odgovorno za provedbu slobodnih i poštenih izbora, kao i drugih zakona iz svoje mjerodavnosti, Središnje izorno povjerenstvo BiH provodi svoje aktivnosti na nepristrasan način, ne sudjeluje u političkim raspravama i ne demonstrira političku naklonost.

Transparentnost i javnost rada: Izborni procesi i aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su u potpunosti transparentni, a sve informacije su dostupne javnosti. Središnje izorno povjerenstvo BiH njeguje princip razmjene informacija sa svim ključnim akterima.

Odgovornost: Središnje izorno povjerenstvo BiH i njegovo osoblje obavljaju svoje dužnosti na odgovoran način i redovito objavljuje Izvješća o radu.

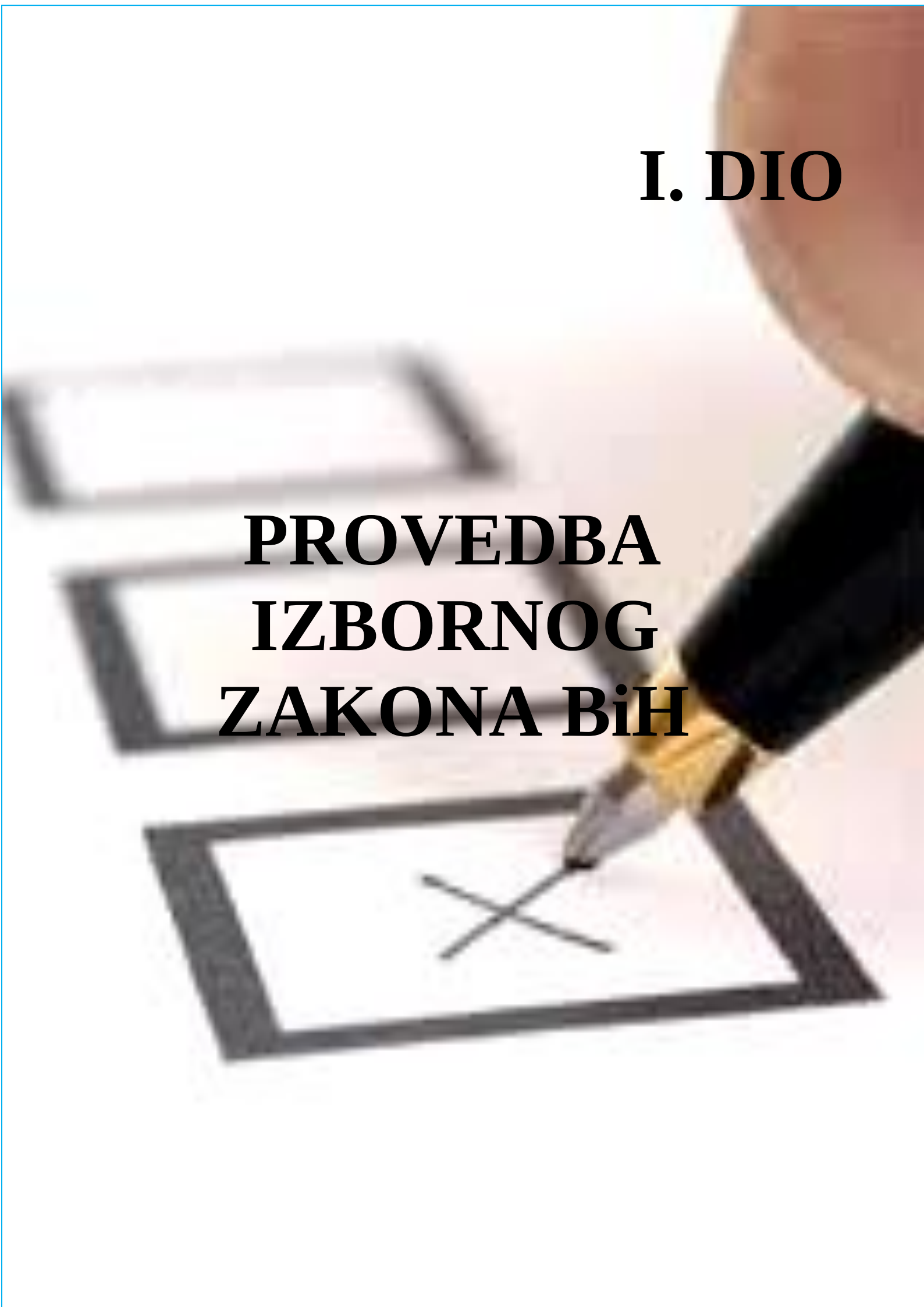
Profesionalni integritet: Središnje izorno povjerenstvo BiH će održavati svoju profesionalnu kompetentnost kroz razvitak stručnih, učinkovitih, motiviranih i profesionalnih ljudskih resursa.

Naši ciljevi

- ❖ Zadržati status neovisne institucije koja doprinosi demokratizaciji društva u Bosni i Hercegovini;
- ❖ doprinos izgradnji institucionalnih kapaciteta Bosne i Hercegovine;
- ❖ jačanje pluralističke demokracije, ljudskih prava i sloboda i vladavina zakona;
- ❖ osiguranje točnosti biračkih popisa i identifikacije birača;
- ❖ povećanje svjesnosti birača;
- ❖ razvitak ljudskih resursa kroz ciljanu edukaciju;
- ❖ korištenje suvremenih informacijskih tehnologija;
- ❖ unaprjeđenje suradnje sa svim ključnim akterima;
- ❖ razvitak učinkovitih mehanizama za monitoring i evaluaciju.

I. DIO

**PROVEDBA
IZBORNOG
ZAKONA BiH**

1. Priprema i provedba neposrednih i posrednih izbora

1.1. Izborne aktivnosti

1.1.1 Aktivnosti na izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH

55. Uvažavajući preporuke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz „Izvešća o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za 2014. godinu”, zaključkom Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH donesenim na 11. sjednici održanoj 13. 5.2015. godine, i zaključkom Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH donesenim na 4. sjednici održanoj 18.5.2015. godine formirana je Interresorna radna skupina za izmjenu izbornog zakonodavstva BiH.⁸
56. Iz Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH imenovani su zastupnici: Hazim Rančić, Borjana Krišto i Lazar Prodanović. Iz Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH imenovani su: Halid Genjac, Bariša Čolak i Dragutin Rodić. U 2017. godini je u Interresornu radnu skupinu za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine iz Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH imenovan Darko Babalj umjesto Ognjena Tadića.
57. Zaključkom predsjednika Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, broj: 05-1-02-1-366-5/15 od 25. 5.2015. godine imenovani su članovi Interresorne radne skupine za izmjenu izbornog zakonodavstva BiH iz Središnjeg izbornog povjerenstva BiH: Branko Petrić, dr. Ahmet Šantić i Vlado Rogić, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
58. Iz Vijeća ministara BiH imenovani su: Josip Grubeša, Semiha Borovac i Mirko Šarović.
59. Interresorna radna skupina dobila je zadatak da pripremi izmjenu izbornog zakonodavstva BiH, te da ga posredstvom ovlaštenog predlagatelja uputi domovima u parlamentarnu proceduru. Interresorna radna skupina konstituirana je na prvoj (1.) sjednici, održanoj 14.10.2015. godine izborom rukovodstva: Branko Petrić, predsjedatelj, dr. Ahmet Šantić, prvi zamjenik i Vlado Rogić, drugi zamjenik.
60. Na temelju prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka, pripremljenim od Interresorne radne skupine za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine i koji je prosljeđen na daljnju parlamentarnu procedure, usvojene su izmjene i dopune naprijed navedenih zakona.
61. Imajući u vidu da je Parlamentarna skupština BiH aktom broj: 01,02-50-12-18-16,1/17 od 15.2.2017. godine obavijestila Interresornu radnu skupinu za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine da odmah nastavi rad na izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH u svrhu pronalaženja rješenja i pripreme Općih izbora 2018. godine, Interresorna radna skupina za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine je nastavila s radom od veljače mjeseca 2017. godine na pripremi prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o financiranju političkih stranaka.

⁸ Zaključak s 11. sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH od 13.5.2015. godine i Zaključak sa 4. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH od 18.05.2015. godine objavljen je u “Službenom glasniku BiH” broj 40/15 od 19.5.2015. godine.

62. Koristeći se ovlaštenjem i obvezom iz članka 2.9 stavak (1) točka 16. Izbornog zakona BiH, kojim Središnje izborno povjerenstvo BiH između ostalog, ima mogućnost da inicira izmjene Izbornog zakona BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na razmatranje i usuglašavanje dostavilo Interresornoj radnoj skupini za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine materijal s prijedlozima izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH o kojima je postignuta suglasnost svih sedam članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kako bi se unaprijedile izborne procedure i pravila glasovanja.
63. Središnje izborno povjerenstvo BiH se u pripremi prijedloga izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH rukovalo preporukama relevantnih međunarodnih organizacija koji su promatrali izbore u Bosni i Hercegovini (OSCE/ODIHR, Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe), a prijedlog Zakona o dopunama i izmjeni Zakona o financiranju političkih stranaka je pripremljen sukladno preporuci GRECO.

1.1.2. Normativna djelatnost objavljena u službenim glasilima

64. Priprema i usvajanje normativnih akata, kao kontinuirani zadatak Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, ogleda se u izradi podzakonskih akata donesenih na temelju zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
- Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Gradsko vijeće Grada Sarajeva ("Službeni glasnik BiH", broj 6/17),
 - Odluka o stavljanju izvan snage Naputka za primjenu članka 1.8 stavak (4) i članka 1.3a stavak (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 8/17),
 - Naputak o izmjeni Naputka o postupku provedbe posrednih izbora za tijela vlasti u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 8/17),
 - Odluka o raspisivanju i održavanju ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac ("Službeni glasnik BiH", broj 9/17),
 - Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinu provedbe izbora u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 9/17),
 - Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za skupštinu Grada Istočno Sarajevo ("Službeni glasnik BiH", broj 11/17),
 - Odluka o potvrđivanju i objavljivanju rezultata ponovnih izbora za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac ("Službeni glasnik BiH", broj 17/17),
 - Naputak o izgledu i načinu ispunjavanja obrasca izjave o imovinskom stanju ("Službeni glasnik BiH", broj 56/17),
 - Odluka o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo ("Službeni glasnik BiH", broj 57/17),

- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju izvoda iz Središnjeg biračkog popisa za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo sa stanjem na dan 26.7.2017. godine u 24.00 sata ("Službeni glasnik BiH", broj 57/17),
- Naputak o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo ("Službeni glasnik BiH", broj 57/17),
- Naputak o utvrđivanju kvalifikacija, broja, imenovanju i razrješenju i obuci članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 57/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrdi broja upisanih birača u Središnji birački popis za glasovanje izvan BiH za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo koji će se održati 24.9.2017. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 60/17),
- Ispravka Naputka o utvrđivanju kvalifikacija, broja, imenovanju i razrješenju i obuci članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 60/17),
- Ovjerene kandidacijske liste za sudjelovanje na prijevremenim izborima za načelnika Općine Trnovo koji se održavaju 24.9.2017. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 64/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja upisanih birača u Središnji birački popis za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo sa stanjem na dan 4.9.2017. godine u 24.00 sata ("Službeni glasnik BiH", broj 66/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za birače koji glasuju putem mobilnog tima za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo koji će se održati 24.9.2017. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 70/17),
- Odluka o usvajanju loga Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 71/17),
- Odluka o potvrđivanju rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo održanih dana 24. rujna 2017. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 73/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u Središnji birački popis za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo sa stanjem na dan 24.9.2017. godine u 24.00 sata ("Službeni glasnik BiH", broj 73/17),
- Odluka o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč ("Službeni glasnik BiH", broj 79/17),
- Naputak o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč ("Službeni glasnik BiH", broj 79/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju izvoda iz Središnjeg biračkog popisa za prijevremene izbore za načelnika Općine Glamoč sa stanjem na dan 25.10.2017. godine u 24.00 sata ("Službeni glasnik BiH", broj 80/17),

- Ovjerenе kandidacijske liste za sudjelovanje na prijevremenim izborima za načelnika Općine Glamoč koji se održavaju 17.12.2017. godine (“Službeni glasnik BiH”, broj 85/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja upisanih birača u Središnji birački popis za prijevremene izbore za načelnika Općine Glamoč sa stanjem na dan 27.11.2017. godine u 24.00 sata (“Službeni glasnik BiH”, broj 86/17),
- Odluka o utvrđivanju ukupnog broja birača u Bosni i Hercegovini upisanih u Središnji birački popis po izbornim jedinicama sa stanjem na dan 4.12.2017. godine u 24.00 sata (“Službeni glasnik BiH”, broj 88/17).

1.1.3. Ostali akti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH objavljeni u službenim glasilima

- Odluka o izboru predsjednice Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 4/17),
- Odluka o razrješenju predsjednika Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 4/17),
- Pravilnik o dopunama Pravilnika o vrsti i dodjeli priznanja Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 13/17),
- Mišljenje revizora iz Izvješća o izvršenom pregledu i reviziji finansijskih Izvješća političkih stranaka za 2015. godinu (“Službeni glasnik BiH”, broj 79/17) i
- Odluka o dopunama Odluke o osnivanju Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, broj 85/17).

1.1.4. Akti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH objavljeni na internetskoj stranici www.izbori.ba

- Odluka kojom se poništavaju izbori u izbornoj jedinici Stolac provedeni na dan 2.10.2016. godine za Općinsko vijeće Stolac i načelnika Općine Stolac na svim redovitim biračkim mjestima, te glasovanje putem mobilnih timova, kao i glasovanje u odsustvu i glasovanje putem pošte,
- Instrukcija o postupku provedbe ponovnih izbora za općinskog načelnika i općinsko vijeće u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac,
- Naputak o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac,
- Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje i o imenovanju ravnatelja i zamjenika ravnatelja Glavnog centra za brojanje za provedbu ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac,
- Odluka o imenovanju glavnog kontrolora, zamjenika glavnog kontrolora, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasovanja i kontrolora za transport, rukovanje i

skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala na ponovnim izborima u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac,

- Instrukcija o primjeni članka 2.9 stavak (1) točka 1. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine,
- Odluka o utvrđivanju i objavi rezultata ponovnih izbora za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac održanih dana 19. veljače 2017. godine,
- Dopunska odluka o povratu uplaćenog novčanog iznosa za pristojbu za ovjeru,
- Odluka o utvrđivanju i objavljivanju rezultata ponovnih izbora za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac,
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH,
- Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje i imenovanju ravnatelja i zamjenika ravnatelja za provedbu ponovnih izbora u Općini Stolac,
- Odluka o imenovanju glavnog kontrolora, zamjenika glavnog kontrolora, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasovanja i kontrolora za transport, rukovanje i skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala na ponovnim izborima za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac,
- Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje i imenovanju ravnatelja i zamjenika ravnatelja za provedbu prijevremenih izbora u Općini Trnovo,
- Odluka o imenovanju glavnog kontrolora, zamjenika glavnog kontrolora, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasovanja i kontrolora za transport, rukovanje i skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala za provedbu prijevremenih izbora u Općini Trnovo,
- Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje i imenovanju ravnatelja i zamjenika ravnatelja za provedbu prijevremenih izbora u Općini Glamoč i
- Odluka o imenovanju glavnog kontrolora, zamjenika glavnog kontrolora, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasovanja i kontrolora za transport, rukovanje i skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala za provedbu prijevremenih izbora u Općini Glamoč.

1.1.5. Ostali akti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

65. Sukladno mjerodavnosti o vođenju Središnjeg biračkog popisa, a vezi s odredbom članka 1.7 Izbornog zakona BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je, na temelju podataka dostavljenih od mjerodavnih tijela o osobama koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili su izdržale kaznu zatvora zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava koju je izrekao Sud Bosne i Hercegovine, sud Republike Srpske ili sud Federacije Bosne i Hercegovine i sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ili koje se nisu povinovale naredbi da se pojave pred Sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske ili sudom Federacije Bosne i

Hercegovine i sudom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u Izvještajnom razdoblju, donijelo 21 odluku kojim je utvrđeno da osoba neće biti upisana u Središnji birački popis dok se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ili da će ova odluka biti temelj za brisanje osobe iz Središnjeg biračkog popisa, u slučajevima kada je osoba upisana u Središnji birački popis. Isto tako, Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo 33 odluke o upisivanju u Središnji birački popis osoba koje su izdržale kaznu zatvora zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava.

66. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na svojoj 20. sjednici održanoj 13.4.2017. godine donijelo zaključak kojim se usvaja Program obuke uposlenika Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu (akt broj: 04-2-34-8-679-1/17).
67. Izvješće o provedbi Lokalnih izbora 2016. godine je usvojeno na 8. sjednici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH održanoj 9.2.2017. godine. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH je usvojio ovo Izvješće na svojoj 44. sjednici održanoj 20.4.2017. godine, a Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH na svojoj 28. sjednici održanoj 4.5.2017. godine.⁹
68. Drugo Izvješće o implementaciji Akcijskog plana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije (2015.-2019.)¹⁰ usvojeno je na 24. sjednici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH održanoj 4. 5. 2017. godine.
69. Izvješće o provedbi zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2016. godinu usvojeno je na 20. sjednici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH održanoj 13.4.2017. godine. Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH ga je razmatrao i usvojio na svojoj 48. sjednici održanoj 5.7.2017. godine, a Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH na 31. sjednici održanoj 20.7.2017. godine.¹¹
70. Izvješće o napretku u provedbi preporuka iz Plana integriteta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (prosinac 2014.- srpanj 2017.) je usvojeno na 39. sjednici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH održanoj 2.8.2017. godine,¹² a isto je dostavljeno Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije. Rezultati monitoringa i evaluacije su pokazali da je Središnje izborno povjerenstvo BiH u Izvještajnom razdoblju od prosinca 2014. godine do srpnja 2017. godine u potpunosti realiziralo 8 preporuka (73%) iz Plana integriteta Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dok su 3 preporuke (27%) djelomično provedene.
71. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na svojoj 51. sjednici održanoj 17.10.2017. godine usvojilo Srednjoročni plan rada Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za razdoblje 2018-2020. godina (akt broj: 07-1-07-10-146-7/17). Ministarstvo financija i trezora BiH je dalo mišljenje kojim konstatira da je Srednjoročni plan rada Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za razdoblje 2018 - 2020. pripremljen sukladno metodološkim smjernicama navedenim Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvješćivanja u institucijama i Naputkom o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvješćivanja u institucijama BiH koje je donijelo Vijeće ministara BiH.

⁹ Akt Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH broj: 01-50-1-15-44/17 od 20.4.2017. godine i akt Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, broj: 02-50-6-16-28/17 od 8.5.2017. godine

¹⁰ Akt broj: 04-07-10-396- 26/14) od 4.5.2017. godine.

¹¹ Akt Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH broj: 01-50-1-15-48/17 od 5.7. 2017. godine i akt Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, broj: 02-50-6-16-31/17 od 20. 7. 2017. godine

¹² Akt broj 04-07-10-1215- 38 /13 od 2.8.2017. godine.

72. Nakon dobivanja pozitivnog mišljenja od Ministarstva finansija i trezora BiH¹³ Središnje izborno povjerenstvo BiH je na svojoj 56. sjednici održanoj 9.11. 2017. godine usvojilo Program rada Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2018. godinu (akt broj: 04-207-10-1084-3/17).
73. Središnje izborno povjerenstvo BiH je nakon dobivanja suglasnosti od Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK)¹⁴, na 61. sjednici, održanoj 14.12.2017.godine usvojilo Revidirani Plana integriteta Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine (2018.-2019.)¹⁵ koji je pripremljen sukladno aktivnosti 2.7.3. Akcijskog plana Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije (2015.-2019.) i Akcijskog plana Strategije za borbu protiv korupcije (2015.-2019.) koja predviđa da je u drugoj godini nakon usvajanja Strategije potrebno izvršiti usklađivanje postojećeg Plana integriteta.
74. Središnje izborno povjerenstvo BiH je Direkciji za europske integracije BiH tijekom 2017. godine dostavilo kvartalna Izvješća o realizaciji mjera iz Akcijskog plana za realizaciju prioriteta iz Izvješća o BiH za 2016. godinu, a odgovori na Upitnik Europskog povjerenstva su uneseni u informacijski sustav DEI u siječnju 2017. godine, a po zahtjevu DEI-a izvršeno je i ažuriranje odgovora.
75. Po zahtjevu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Agencije za ravnopravnost spolova BiH u izvještajnom razdoblju su dostavljana Izvješća na pitanja pripremljena prema zapažanju i preporukama UN CEDAW komiteta; input za Izvješće o provedbi Gender akcijskog plana (GAP) za 2017. te Periodičnog Izvješća o implementaciji Istanbulske konvencije – Konvenciji Vijeća Europe o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.
76. Po dobivanju pozitivnog mišljenja od strane APIK-a¹⁶ Središnje izborno povjerenstvo BiH je na 2. sjednici održanoj 18.1.2018. godine usvojilo Izvješće monitoringa provedbe Akcijskog plana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019. za razdoblje svibanj 2015-prosinac 2017. godine i Akcijskog plana Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za provedbu Strategije za razdoblje 2018.-2019. godina.¹⁷
77. Izvješće o provedbi Komunikacijske strategije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH usvojeno je na 2. sjednici održanoj 18.1.2018. godine.¹⁸

1.2. Aktivnosti Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini

78. Vijeće ministara BiH je 29.12.2016. godine donijelo Odluku o imenovanju Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 8/17) čiji zadatak je bio da do 30. 4. 2017. godine pripremi analizu stanja i da ponudi prijedlog modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini, te da taj dokument posredstvom ovlaštenog predlagača uputi domovima u parlamentarnu proceduru.

¹³ Akt Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 05-02-2-9324-2/17 od 26.10.2017. godine

¹⁴ Akt APIK-a broj 05-07-4-754-2/17 od 05.12.2017. godine

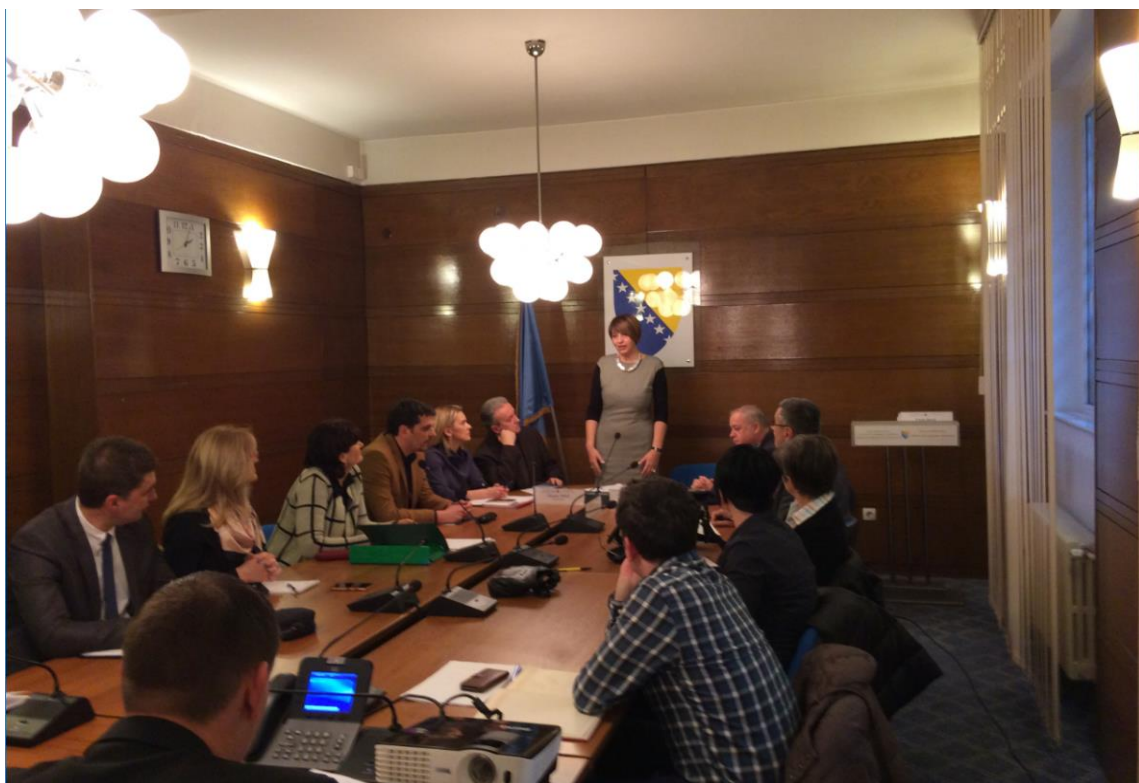
¹⁵ Akt broj 04-07-10-1160-4 /17 od 14.12.2017. godine.

¹⁶ Akt broj 06-07-4-643-38/17 od 20.12.2017. godine

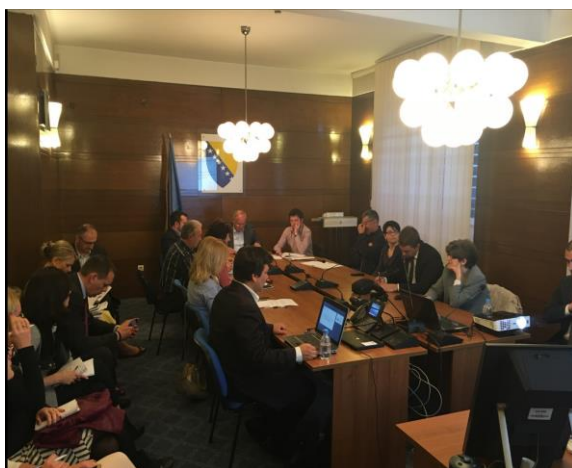
¹⁷ Akt broj: 04- 07 -10-1054-4 /17

¹⁸ Akt broj 04-1-50-2-190-2/16 od 18.1.2018. godine

79. Za članove ove Interresorne radne skupine imenovani su predstavnici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Agencije za identifikacijske dokumente, evidencije i razmjenu podataka (IDDEEA), Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Ministarstva financija i trezora BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH.
80. Interresorna radna skupina je održala 12 redovitih sjednica.

Fotografija 1. Prvi sastanak Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u BiH

Fotografija 2. Osmi sastanak Interresorne radne skupine i prezentacija tehnologija kompanije “Smartmatic”

81. Dana 2.3.2017. godine Interesorna radna skupina je uputila javni poziv političkim strankama, nevladinim organizacijama, akademskoj zajednici, medijima i građanima da se aktivno uključe u proces analize stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u BiH putem pisanih sugestija, prijedloga i ideja.¹⁹
82. Dana 15.3.2017. godine u organizaciji Interresorne radne skupine održan je okrugli stol s ciljem javne diskusije, prezentacije, diseminacije i dobijanja mišljenja javnosti o vrsti, načinu i tempu uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini.

Fotografija 3. Okrugli sto o vrsti, načinu i tempu uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini, Sarajevo. 15.3.2017.

83. Dana 12.4.2017. godine Interresorna radna skupina za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini je u Sarajevu u suradnji sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH organiziralo stručnu raspravu „Uloga mjerodavnih tijela u izradi Središnjeg biračkog popisa“. Cilj je bio razmjena mišljenja i prijedloga za poduzimanje mjera u svezi s izradom točnog Središnjeg biračkog popisa propisanog Poglavljem 3 Izbornoga zakona BiH. Stručnoj raspravi nazočili su predstavnici entitetskih i kantonalnih ministarstava unutarnjih poslova, predstavnici Ministarstva civilnih poslova BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA), Agencije za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA), Agencije za zaštitu osobnih podataka u BiH, Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica RS, te predstavnici pojedinih matičnih ureda.

¹⁹ Akt broj 04-02-2-851-14/16 od 2.3.2017. godine

Fotografija 4. Stručna rasprava „Uloga mjerodavnih tijela u izradi Središnjeg biračkog popisa“

84. Interresorna radna skupina je u svom radu identificirala probleme i poteškoće koji usporavaju ili usložnjavaju izborni proces zbog nepostojanja primjene novih tehnologija u pojedinim fazama izbornog procesa, te predstavila prijedloge mogućih rješenja s preporukama za prevazilaženje problema.
85. Jedan od rezultata rada Interresorne radne skupine jeste i publikacija „*Nove tehnologije u izbornom procesu- izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini*“ koja je javnosti prezentirana 27.09.2017.godine u Zgradi Parlamentarne skupštine BiH. Publikaciju su predstavili dr. Irena Hadžiabdić, predsjednica Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, dr. Suad Arnautović, član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i urednik publikacije, Stjepan Mikić, član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Zoran Andrić, pomoćnik ministra transporta i komunikacija BiH i Stela Misilo-Šunjić, šefica Odsjeka za komunikacije i informatiku u Ministarstvu vanjskih poslova BiH. Publikaciju je izdalo Središnje izborno povjerenstvo BiH uz financijsku podršku Vijeća Europe. (vidjeti više na strani 140-Projekt – priprema, dizajn i tiskanje brošure pod nazivom - “Nove tehnologije u izbornom procesu izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini “)

Fotografija 5. Promocija publikacije
 „Nove tehnologije u izbornom procesu- izazovi i mogućnosti primjene
 u Bosni i Hercegovini“

86. Interresorna radna skupina je dana 27.4.2017. godine Vijeću ministara BiH dostavila Izvješće o radu Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini s preporukama i u prilogu istog dokument pod nazivom „Analiza stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini“.
87. Vijeće ministara BiH je navedeno Izvješće usvojilo dana 19.7.2017. godine i isto uputilo Parlamentarnoj skupštini BiH. Na istoj sjednici Vijeće ministara BiH je, uz navedeno Izvješće, donijelo i niz zaključaka.
88. Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH je na 18. sjednici održanoj 19.9.2017. godine razmatrao Izvješće o radu Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u BiH (akt broj 05-07-3-1761/17 od 26.7.2017. godine) i Obavijest o zaključcima Vijeća ministara BiH (broj 05-07-1-1870-19-17 od 20.7.2017.) i obvezao Vijeće ministara BiH i Središnje izborno povjerenstvo BiH da formiraju radnu skupinu te da izrade Strategiju za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i Akcijski plan za provedbu Strategije za primjenu novih tehnologija u Bosni i Hercegovini, kao strateške dokumente Parlamentarne skupštine BiH kojima će se utvrditi kratkoročni, srednjoročni i dugoročni pravci razvoja i korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija u izbornom procesu u BiH te da ih dostave Parlamentarnoj skupštini BiH.²⁰
89. U svezi naprijed navedenim Vijeće ministara BiH se na 117. sjednici održanoj 10.10.2017. godine upoznalo sa Obaviješću s 18. sjednice Zajedničkog Kolegija oba doma Parlamentarne skupštine BiH kojim je Kolegij zadužio Vijeće ministara BiH i Središnje izborno povjerenstvo BiH da formiraju radnu skupinu za izradu Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom

²⁰ Akt PS BiH broj 01-02-50-12-18-18,2/17 od 19.9.2017. godine

procesu u Bosni i Hercegovini i Akcijski plan za provedbu Strategije za primjenu novih tehnologija u Bosni i Hercegovini. Za realizaciju obveza iz mjerodavnosti Vijeća ministara BiH zaduženo je Ministarstvo civilnih poslova BiH²¹. Na zahtjev Ministarstva civilnih poslova BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je dostavilo imena svih članova Središnjeg izbornog povjerenstva koji će biti u sastavu navedene IRRG.

90. S ciljem realizacije zaključaka Vijeća ministara BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na svojoj 39. sjednici održanoj 2.8.2017. godine donijelo Zaključak o usvajanju Operativnog plana mjera za realizaciju zaključaka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 108. sjednice održane 19.7.2017. godine²².
91. Operativnim planom mjera za realizaciju zaključaka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine su formirane četiri Ad hoc radne skupine koje su zadužene za realizaciju sljedećih zaključaka Vijeća ministara BiH:
- Zaključkom broj 3 Ministarstvo komunikacija i prometa BiH je zaduženo da u suradnji sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH nastavi pratiti inovacije u oblasti informatičkih i komunikacijskih tehnologija primjenjivih u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i o tome dva puta godišnje izvještava Vijeće ministara BiH, s isticanjem preporuka za postupanje.
 - Zaključkom broj 4 Ministarstvo civilnih poslova BiH i Ministarstvo vanjskih poslova BiH, u suradnji sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH, su zaduženi da nastave aktivnosti neophodne za izradu točnog Središnjeg biračkog popisa, uključujući i izvatke iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje građana BiH s biračkim pravom koji borave izvan Bosne i Hercegovine.
 - Zaključkom broj 5 Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u suradnji sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH i entitetskim ministarstvima mjerodavnim za raseljene osobe i izbjeglice (Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske) i Odjelom za javni registar Brčko Distrikta BiH zaduženo je za poduzimanje svih neophodnih mjera za izradu točnog Središnjeg biračkog popisa, a posebno mjere za izradu izvatka iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje raseljenih osoba.
 - Zaključkom broj 9 Središnje izborno povjerenstvo BiH je zaduženo, da nakon usvajanja Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i akcijskog plana za provođenje Strategije od strane Parlamentarne skupštine BiH (zaključak broj 7), u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, sukladno Zakonu o financiranju Institucija BiH ("Službeni glasnik BiH" br. 64/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) predloži model osiguranja sredstava potrebnih za provedbu iste.

1.2.1. Aktivnosti ad hoc radnih skupina

1.2.1.1. Ad hoc radna skupina za realizaciju zaključka broj 3

92. Slijedom navedenog, formirana je Ad hoc radna skupina za izvršenje zaključka broj 3 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH, a koju čine po dva predstavnika Ministarstva komunikacija i prometa BiH i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Za članove Ad hoc radne skupine za

²¹ Akt Generalnog tajništva Vijeća ministara BiH broj: 05-07-1-2556-24/17 od 12.10.2017. godine

²² Akt broj 06-1-02-2-913-1/17 od 02.08.2017. godine

izvršenje zaključka broj 3 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH u ime Ministarstva komunikacija i prometa BiH imenovani su Zoran Andrić i Irida Varatanović, a za predstavnike u ime Središnjeg izbornog povjerenstva BiH imenovani su dr. Suad Arnautović i Branko Petrić, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

93. Ad hoc radna skupina je u Izvještajnom razdoblju održala četiri sastanka²³, organizirala tri okrugla stola na kojima su IT tvrtke imale priliku predstaviti svoje proizvodne programe, te realizirala jedno službeno putovanje s ciljem upoznavanja s proizvodima međunarodnih IT kompanija.
94. Tri okrugla stola pod nazivom „Digitalizacija izbornog procesa u Bosni i Hercegovini“ su organizirana u Sarajevu (4.10.2017.), Banja Luci (18.10.2017.) i Mostaru (15.11.2017.). Organizatori su bili Vanjskotrgovinska komora BiH u suradnji sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH i Ministarstvom komunikacija i prometa BiH. Cilj ovih javnih skupova je bio da se doprinese javnoj raspravi o mogućnostima modernizacije i digitalizacije izbornog procesa u BiH i da se sagledaju mogućnosti domaće IKT industrije u pogledu implementacije najnovijih tehnoloških rješenja primjenjivih u izborima u Bosni i Hercegovini. Na ove skupove pozvani su predstavnici akademske zajednice, državnih institucija, nevladinih organizacija, te predstavnici i eksperti iz IKT sektora da daju svoj doprinos sudjelovanjem u javnoj raspravi, a sve zainteresirane IT kompanije iz BiH imale su priliku predstaviti svoj portfolio tj. proizvodne programe. Kao temelj za raspravu na okruglom stolu poslužila je brošura pod naslovom „Nove tehnologije u izbornom procesu - izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“ koju je objavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH uz podršku Vijeća Europe. Na kraju svakog okruglog stola usvojene su preporuke.

Fotografija 6. Okrugli stol u Sarajevu, 4. 10. 2017.

²³ 1. sastanak - 14.8.2017. godine, 2. sastanak - 24.8.2017. godine, 3. sastanak - 2.10.2017. godine 4. sastanak - 6.12. 2017. godine.

Fotografija 7. Okrugli stol u Banjaluci, 18. 10. 2018.

Fotografija 8. Okrugli stol u Mostaru, 15. 11. 2017.

95. U Izvještajnom razdoblju sljedeće kompanije su predstavile svoje proizvode i usluge članovima Ad hoc radne skupine: Smartmatic²⁴, Dominion Voting Systems²⁵, Smart System Solution²⁶, Lanaco²⁷, QSS²⁸, Muehlbauer²⁹ i Cor Net³⁰.
96. Prvo šestomjesečno Izvješće Ad hoc Radne skupine za izvršenje zaključka broj 3. sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH - nastavak praćenja inovacija u oblasti informatičkih i komunikacionih tehnologija primjenjivih u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini za razdoblje srpanj – prosinac 2017. godine je dostavljeno Ministarstvu komunikacija i prometa i BiH dana, 14.12.2017. godine na dalju proceduru.
97. Na temelju prethodne analize uzevši u obzir socijalno-ekonomski i obrazovni status birača u Bosni i Hercegovini, pozitivne prakse zemalja u okruženju i iz svijeta metodom eliminacije najkritičnijih rješenja, finansijski aspekt, konkurenciju na tržištu, brzinu tehnološke izvodljivost u BiH, obuku kadrova za rad s uređajima, vremenski aspekt, logički pristup, eliminaciju zloupotrebe, Ad hoc radna skupina je zaključila da je u ovom trenutku najbolja opcija za tehnološko unaprjeđenje izbornog procesa u Bosni i Hercegovini postepeno uvođenje sustava glasovanja sredstvima koji omogućavaju optičko skeniranje glasačkih listića.³¹

²⁴ Na sastanku Ad hoc radne grupe održanom 2.10.2017. godine u prostorijama SIP BiH, predstavnici internacionalne IT kompanije *Smartmatic* održali su prezentaciju članovima Ad hoc radne skupine i članovima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Od proizvoda kompanije predstavljeni su SAES-1800plus optički skener, A4-500 stroj za elektroničko glasovanje, a demonstriran je i uređaj za registraciju i identifikaciju birača VIU-800. Također, predstavljen je i *Smartmaticov* softver EMS (Election Management System), odnosno Sustav za upravljanje izborima.

²⁵ Dominion Voting je kanadska kompanija sa sjedištem u Torontu i predstavništva u Kaliforniji, Koloradu, Teksasu, Njujorku i Beogradu. Članovi Radne skupine posjetili su ovu kompaniju u Beogradu, gdje je predstavništvo kompanije za Europu, kako bi se upoznali sa proizvodima i uslugama kompanije. Dominion Voting je vodeća kompanija u oblasti automatizovanih izbornih sustava. Predstavljena su tehnološka rješenja kompanije za olakšano provođenje izbornog procesa. Predstavnici kompanije Dominion Voting, upoznali su članove Ad hoc radne skupine s resursima, iskustvima i uspješno realiziranim izbornim procesima širom svijeta, kao i sa svim proizvodima koje ova kompanija ima u svojoj ponudi. Naglasili su fleksibilnost u prilagođavanju zahtjevima svakog pojedinačnog korisnika njihovim sustavima i sposobnost da brzo i točno odgovore na specifičnosti izbornog procesa.

²⁶ Kompanija *Smart System Solution*, Istočno Sarajevo, predstavila je sustav za elektroničko glasovanje DVS-3s u okviru okruglog stola pod nazivom "Digitalizacija izbornog procesa u Bosni i Hercegovini" koji je održan u Sarajevu 04.11.2017. godine, te u Mostaru 15.11.2017. godine u organizaciji Vanjskotrgovinske komore BiH, Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i Ministarstva komunikacija i prometa BiH. Sustav elektroničkog glasovanja DVS-3s domaći proizvod, razvijen prema izbornom sustavu Bosne i Hercegovine, s ciljem pojednostavljivanja izbornog procesa, minimizacije utjecaja ljudskog faktora na izborni proces, prevencije izbornih nepravilnosti i smanjenja ukupnih troškova.

²⁷ Na okruglom stolu održanom u Banja Luci, 18.10.2017. godine predstavila se IT kompanija *Lanaco* iz Banja Luke koja kreira inovativna rješenja. U središtu pažnje nalazi se klijent i kompanija se prilagođava klijentovim specifičnim zahtjevima. Na kraju svakog projekta klijent dobija funkcionalno, jednostavno i sveobuhvatno rješenje.

²⁸ Na okruglom stolu održanom u Sarajevu, 04.10.2017. godine predstavila se kompanija *QSS* Sarajevo koja je vodeća IT kompanija za Cloud, razvoj softvera i systemske integracije u jugoistočnoj Europi.

²⁹ Na okruglom stolu održanom u Banja Luci, 18.10.2017. godine predstavila se i kompanija *Muehlbauer* jedna od vodećih kompanija na globalnom tržištu u domenu: dijelova i sustava, Semiconductor Related proizvoda, Document Solution Related proizvoda, Security rješenja itd. Ova kompanija proizvodi visoko precizne strojeve i dijelove koji su zastupljeni u visoko sigurnosnim područjima, kao što je auto-industrija, medicina, avio-industrija. Kompanija je vodeći globalni lider u sektoru sigurnosnih rješenja. *Muehlbauer* posjeduje više softverskih i hardverskih rješenja za upravljanje izbornim procesima. U zavisnosti od potreba i trenutno dostupnih sistema, njihova rješenja mogu biti korištena u potpunosti ili djelomično (samo određene komponente). *Muehlbauer* rješenja mogu koristiti postojeće baze podataka što omogućava lakše prilagođavanje postojećim procedurama i zakonskim regulativama.

³⁰ Na okruglom stolu održanom u Mostaru 15.11.2017. godine predstavila se IT kompanija *Cor Net* koja je utemeljena 2014. godine u Mostaru. Glavna djelatnost kompanije je izrada gotovih softverskih te rješenja po narudžbi.

³¹ Prvo šestomjesečno izvješće Ad hoc radne skupine za izvršenje zaključka broj 3 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH (razdoblje srpanj-prosinac 2017.) str. 18.

1.2.1.2. Ad hoc radna skupina za realizaciju zaključka broj 4

98. Za članove Ad hoc radne skupine za izvršenje zaključka broj 4 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH – aktivnosti neophodne za izradu točnog Središnjeg biračkog popisa, uključujući i izvratke iz Središnjeg biračkog popisa za glasovanje građana Bosne i Hercegovine s biračkim pravom koji borave izvan Bosne i Hercegovine imenovani su dr. Ahmet Šantić, i Vlado Rogić, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Stela Šunjić, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Fehma Kalkan, Ministarstvo civilnih poslova BiH i Predrag Sančanin, Agencija za identifikacijske dokumente, evidencije i razmjenu podataka BiH (IDDEEA). Za predsjedatelja Ad hoc radne skupine izabran je dr. Ahmet Šantić, a za zamjenika predsjedateljs Vlado Rogić, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
99. Tijekom šest mjeseci rada Ad hoc radna skupina je održala četiri sastanka³² na kojima su identificirani izazovi u oblasti registracije birača i vođenja Središnjeg biračkog popisa s posebnim naglaskom na: redovito održavanje aplikacija vezanih za registraciju birača i vođenje Središnjeg biračkog popisa; otežanu obradu prijave za registraciju birača izvan BiH iz razloga što se zadnji tjedan prije zaključivanje Središnjeg biračkog popisa za glasovanje izvan BiH dostavi dvije trećine prijave; provjeru autentičnosti prijave za glasovanje izvan BiH i suradnja preko Ministarstva vanjskih poslova BiH sa zemljama domaćinima radi provjera adresa osoba koje su se prijavile za glasovanje; pristup elektroničkoj evidenciji državljana koji su se odrekli državljanstva radi provjera podataka za navedene osobe u Središnjem biračkom popisu, kao i za osobe kojima je vraćeno državljanstvo; pristup elektroničkim evidencijama matičnim knjigama umrlih koje se vode pri mjerodavnim institucijama; poništavanje prebivališta kod provjera istog od strane mjerodavnog ministarstva unutarnjih poslova; određivanje biračkih mjesta za ulice u kojima nisu numerirani kućni brojevi ili imaju oznaku BB; dostavljanje podataka od mjerodavnih tijela za raseljene osobe i izmjena podataka.
100. Ad hoc radna skupina je pripremila šestomjesečno Izvješće s analizom problema s prijedlogom zaključaka te isto dostavilo Ministarstvu civilnih poslova BiH; Ministarstvu vanjskih poslova BiH i IDDEEA na usuglašavanje i dostavljanje Vijeću ministara BiH³³.

1.2.1.3. Ad hoc radna skupina za realizaciju Zaključka broj 5

101. Ad hoc radna skupina za pripremu preporuka i prijedloga mjera na izradi točnog i ažurnog biračkog popisa za raseljene osobe, u suradnji s ostalim tijelima u sastavu Stjepan Mikić, Novak Božićković, članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Nermina Džepar-Ganibegović, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Amira Mašović, Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Drago Vuleta, zamjenik ministra, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske, i predstavnici Odjela za raseljene osobe, izbjeglice i stambena pitanja Vlade Brčko Distrikta BiH, je tijekom Izvještajnog razdoblja održala dva sastanka u prostorijama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, i to: 6.9. 2017. i 14.11.2017. godine.
102. Prethodne aktivnosti koje su poduzete na uspostavljanju točnih podataka izbjeglih i raseljenih osoba su uključivale: izvršena je analiza dostavljenih podataka o nedostacima i nepotpunim podacima kod raseljenih osoba; izvršen je obilazak općina i kantona u Federaciji BiH s ciljem prikupljanja svih relevantnih podataka, odnosno „snimanja“ stanja na terenu; dat je nalog da

³² 12.9.2017; 26.9.2017; 19.10.2017. i 7.11.2017. godine. Svi sastanci su održani u sjedištu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

³³ Akt broj 06-1-50-2-913-26/17 od 11.1.2018. godine

se uočeni nedostaci provjere (neusklađenosti zbog promjene prezimena nakon udaje, osobe čija je godina rođenja 1914. -1917., u smislu evidentiranja smrti, razlike u datumu, mjesecu ili godini rođenja, itd.).

103. U šestomjesečnom Izvješću Ad hoc radne skupine (akt broj 06-1-50-2-981-4/17 od 14.12.2017.) koje je dostavljeno u daljnu proceduru Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH koje koordinira aktivnosti, navode se identificirani problemi vezani za mjerodavnosti u ovoj oblasti, uzroci neažurnosti podataka i daje prijedlog zaključaka za unaprjeđenje točnosti i ažurnosti biračkog popisa za raseljene osobe.

1.2.1.4. Ad hoc radna skupina za realizaciju zaključka broj 9

104. Ad hoc radna skupina za realizaciju zaključka broj 9 u Izvještajnom razdoblju nije imala aktivnosti jer je ista zadužena da nakon usvajanja Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i akcijskog plana za provođenje Strategije od strane Parlamentarne skupštine BiH, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH predloži model osiguranja sredstava potrebnih za provedbu iste.

1.3. Provođenje posrednih izbora³⁴

1.3.1. Posredni izbori za Gradsko vijeće Grada Sarajeva i Skupštinu grada Istočno Sarajevo

105. Središnje izborno povjerenstvo BiH, sukladno članku 2.9 stavak (1) točka 6. Izbornog zakona BiH, potvrđuje i ovjerava kandidacijske liste i kandidate za sve razine neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih Izbornim zakonom BiH. Središnje izborno povjerenstvo BiH, sukladno članku 2.9 stavak (1) točka 9. Izbornog zakona BiH, utvrđuje i potvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih Izbornim zakonom BiH, ovjerava da su ti izbori provedeni sukladno ovom Zakonu i objavljuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom.

1.3.2. Izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva

106. Način izbora vijećnika Gradskog vijeća Grada Sarajeva utvrđen je člankom 13.10 i 13.5 Izbornog zakona BiH³⁵, člankom 22. i 23. Statuta Grada Sarajeva³⁶ i Poglavljem VIII. Naputka o postupku provođenja posrednih izbora za tijela vlasti u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih Izbornim zakonom BiH (u daljnjem tekstu: Naputak)³⁷. Grad Sarajevo čine sljedeće općine: Stari Grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Novi Grad Sarajevo.
107. Većina aktivnosti vezanih za provođenje posrednih izbora je provedena u 2016. godini nakon održavanja konstituirajućih sjednica općinskih vijeća općina koje čine Grad Sarajevo³⁸. Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerilo je ukupno **36** kandidacijskih listi s **112** kandidata za izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva.

³⁴ Posredni izbori su detaljno obrazloženi u Izvješću o provođenju zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2016. godini, str. 65 do 70

³⁵ „Službeni glasnik BiH“, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16

³⁶ „Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 12/98, 14/98. 25/05, 23/08 i 32/08

³⁷ „Službeni glasnik BiH“, broj: 38/14 i 90/16

³⁸ Općinsko vijeće Stari Grad Sarajevo konstituirajuća sjednica održana 16.11.2016. godine; Općinsko vijeće Centar Sarajevo, 16.11.2016. godine; Općinsko vijeće Novo Sarajevo, 30.11.2016. godine; Općinsko vijeće Novi Grad Sarajevo, 30.11.2016. godine.

108. Na temelju utvrđenih rezultata posrednih izbora provedenih u vezi s člankom 13.10 Izbornog zakona BiH u općinskim vijećima Stari Grad Sarajevo, Novi Grad Sarajevo, Centar Sarajevo i Novo Sarajevo za Gradsko vijeće Grada Sarajeva, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na 4. sjednici, održanoj 26.1.2017. godine, donijelo Odluku o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Gradsko vijeće Grada Sarajeva. U Gradsko vijeće Grada Sarajeva izabrani su sljedeći vijećnici:
- **vijećnici iz Općinskog vijeća Stari Grad Sarajevo:** Skaka Abdulah, Talić Adnan, Miladin Almedin, Stojnić Dado, Dodik Vedran, Handžić Vibor i Simonović Srđan;
 - **vijećnici iz Općinskog vijeća Centar Sarajevo:** Fazlić Samir, Katica Velija, Srna Sead, Uk Nihad, Grebović Nuko, Drekočić Tea i Lazović Miro;
 - **vijećnici iz Općinskog vijeća Novo Sarajevo:** Bahtanović Hazim, Srdić Srđan, Peleš Stroil Barbara, Živanović Miroslav, Gavrić Igor, Hafizović Reuf i Omukić Snežana;
 - **vijećnici iz Općinskog vijeća Novi Grad Sarajevo:** Gabela Edina, Velić Lana, Fijuljanin Sanela, Peštek Enes, Biber Bajro, Vukadin Toni i Jurić Mira.
109. U razdoblju nakon donošenja odluke o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Gradskom vijeću Grada Sarajeva, bile su dvije izmjene u smislu prestanaka mandata zbog ostavke i dodjele sljedećem kandidatu s liste. U Gradskom vijeću Grada Sarajeva utvrđen je prestanak mandata za sljedeće vijećnike: Abdulah Skaka³⁹ i Peštek Enes⁴⁰.

1.3.3. Izbor odbornika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo

110. Način izbora odbornika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo utvrđen je člankom 13.10 i 13.5 Izbornog zakona BiH⁴¹, Izbornim zakonom Republike Srpske⁴², člankom 21. i 30. Statuta Grada Istočno Sarajevo⁴³ i Poglavljem VII. Naputka o postupku provedbe posrednih izbora za tijela vlasti u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Naputak)⁴⁴. Grad Istočno Sarajevo čine sljedeće općine: Istočno Novo Sarajevo, Istočna Ilidža, Pale, Sokolac, Trnovo i Istočni Stari Grad.
111. Većina aktivnosti vezanih za provedbu posrednih izbora za Skupštinu grada Istočno Sarajevo je provedena u 2016. godini nakon održavanja konstituirajućih sjednica skupština općina koje čine Grad Istočno Sarajevo.
112. Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerilo je ukupno **39** kandidacijskih listi sa **114** kandidata za izbor odbornika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo.
113. U Izvještajnom razdoblju, a na temelju posrednih izbora provedenih u skupštinama općina za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo Središnje izborno povjerenstvo BiH je u 2017. godini dana, 2. 2. 2017. godine donijelo Odluku o utvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata iz Skupštine općine Istočna Ilidža za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo, kojom je dodijeljeno ukupno šest (6) mandata dok su odluke o utvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za pet preostalih skupština općina donesene u 2016. godini.⁴⁵

³⁹ Odluka broj: 06-1-07-1-26/17 od 16.2.2017. godine

⁴⁰ Odluka broj: 06-1-07-1-299/17 od 11.10.2017. godine

⁴¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16

⁴² „Službeni glasnik RS“, br. 34/02, 35/03, 24/04, 19/05 i 24/12

⁴³ „Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, br. 20/05

⁴⁴ „Službeni glasnik BiH“, broj 38/14 i 90/16

⁴⁵ Posredni izbori za Skupštinu grada Istočno Sarajevo iz skupština općina koje čine Grad Istočno Sarajevo provedeni su kako slijedi: iz Skupštine općine Sokolac 16. 12. 2016. godine; iz Skupštine općine Pale 7. 12. 2016. godine; iz

114. Na temelju utvrđenih rezultata posrednih izbora provedenih u svezi članka 13.10 Izbornog zakona BiH u skupštinama općina Istočno Novo Sarajevo, Istočna Ilidža, Pale, Sokolac, Trnovo i Istočni Stari Grad za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na 8. sjednici, održanoj 9. 2. 2017. godine, donijelo Odluku o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo. U Skupštinu Grada Istočno Sarajevo izabrani su sljedeći odbornici:

- **odbornici iz Skupštine općine Pale:** Škipina Damjan, Gluhović Zoran, Simović Miroslav, Blagojević Nikola, Lučić Vladimir, Pejović Bojan, Koprivica Mladen i Madžgalj Milan;
- **odbornici iz Skupštine općine Sokolac:** Čolović Mirko, Vučetić Danko, Golijan Jovan, Kosorić Žarko, Borovčanin Milomir i Samardžija Nenad;
- **odbornici iz Skupštine općine Istočni Stari Grad:** Dragaš Dubravka, Kosmajac Željko i Plakalović Njegoš;
- **odbornici iz Skupštine općine Istočno Novo Sarajevo:** Popić Nebojša, Trifković Nataša, Nešić Rade, Glavaš Aleksandar i Jovančić Vedran;
- **odbornici iz Skupštine općine Trnovo:** Behija Mulaosmanović, Nemanja Lučić i Miroslav Bjelica;
- **odbornici iz Skupštine općine Istočna Ilidža:** Lučić Miroslav, Četković Daniela, Ljuboje Darko, Šehovac Goran, Šešlija Nebojša i Radovanović Vinko.

115. U razdoblju nakon donošenja odluke o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Skupštini grada Istočno Sarajevo, ukupno su bile četiri izmjene u smislu prestanaka mandata i dodjele sljedećem kandidatu sa liste zbog ostavke u Skupštini Grada Istočno Sarajevo. U Skupštini Grada Istočno Sarajevo utvrđen je prestanak mandata za sljedeće odbornike: Kosorić Žarko⁴⁶, Vučetić Danko⁴⁷, Koprivica Mladen⁴⁸ i Popić Nebojša.⁴⁹

1.4. Provođenje prijevremenih izbora za načelnike općina

116. U 2017. godini, provedeni su prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo (RS) i za načelnika Općine Glamoč.

1.4.1. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo

117. Nakon prestanka mandata načelnika Općine Trnovo zbog smrti, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na svojoj sjednici održanoj 27.7.2017. godine donijelo Odluku o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo, Naputak o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo i neophodne akte za provedbu prijevremenih izbora. Navedenom odlukom je utvrđen datum održavanja prijevremenih izbora 24.9.2017. godine, te su navedenim Naputkom utvrđeni rokovi za realizaciju svih neophodnih izbornih aktivnosti.

Skupštine općine Istočno Novo Sarajevo 29. 12. 2016. godine; iz Skupštine općine Istočni Stari Grad provedeni su dana 16. 12. 2016. godine; iz Skupštine općine Trnovo 16. 12. 2016. godine i iz Skupštine općine Istočna Ilidža 30. 1. 2017. godine.

⁴⁶ Odluka broj: 06-1-07-1-47/17 od 2.3.2017. godine

⁴⁷ Odluka broj: 06-1-07-1-56/17 od 23.3.2017. godine

⁴⁸ Odluka broj: 06-1-07-1-69/17 od 5.4.2017. godine

⁴⁹ Odluka broj: 06-1-07-1-70/17 od 13.4.2017. godine

118. Sukladno članku 2.9 i Poglavljem IV. Izbornog zakona BiH – Ovjera i kandidiranje za izbore, Pravilnikom o načinu provjere potpisa podrške i obrasci za ovjeru političkih subjekata za sudjelovanje na neposrednim izborima u Bosni i Hercegovini, i odredbama Poglavlja I - Prijevremeni izbori Pravilnika o načinu provođenja izbora u Bosni i Hercegovini, Središnje izborno povjerenstvo BiH je ovjerilo političke subjekte te kandidacijske liste i kandidate za sudjelovanje na prijevremenim izborima za načelnika Općine Trnovo kako slijedi: ovjerene su dvije političke stranke i dva kandidata.
119. Odlukom o zaključivanju i potvrđivanju izvoda iz Središnjeg biračkog popisa za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo sa stanjem na dan 4.9.2017. godine u 24 sata, utvrđen je ukupan broj birača upisanih u izvatke iz Središnjeg biračkog popisa za prijevremene izbore. Ukupan broj birača upisanih u izvatke iz Središnjeg biračkog popisa je bio 1.409 od čega 1.352 birača za glasovanje na redovitim biračkim mjestima i na biračkom mjestu za glasovanje osobno i 57 birača koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.
120. S obzirom da Središnje izborno povjerenstvo BiH nije dalo suglasnost na imenovanje dva redovna člana Općinskog izbornog povjerenstva Trnovo, u cilju pravodobne pripreme prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo Središnje izborno povjerenstvo BiH je imenovalo dva prethodna člana Općinskog izbornog povjerenstva Trnovo za zamjenske članove i to do potvrđivanja rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo.
121. Središnje izborno povjerenstvo BiH akreditiralo je ukupno 14 izbornih promatrača, za promatranje prijevremenih izbora za općinskog načelnika u osnovnoj izbornoj jedinici Trnovo i to: 10 promatrača ispred jedne akreditirane udruge i četiri promatrača ispred dva akreditirana politička subjekta.
122. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo održani su dana 24.9.2017. godine, na ukupno 4 redovita biračka mjesta, jedno biračko mjesto za glasovanje nepotvrđenim glasačkim listićima i jedno putem mobilnog tima. Središnje izborno povjerenstvo BiH je sukladno odredbi članka 2.9 stavak (1) Izbornog zakona BiH, imenovalo ovlaštenog službenika Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za koordiniranje i nadgledanje rada u Općinskom izbornom povjerenstvu Trnovo.
123. Središnje izborno povjerenstvo BiH je dana 5.10.2017. godine donijelo odluku o potvrđivanju rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo, kojom je za načelnika Općine Trnovo izabran Gagović Dragomir, kandidat političkog subjekta Savez neovisnih socijaldemokrata-SNSD.

1.4.2. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč

124. Nakon prestanka mandata načelnika Općine Glamoč zbog smrti, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na svojoj sjednici održanoj 26.10.2017. godine donijelo Odluku o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč, Naputak o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč i neophodne akte za provedbu prijevremenih izbora. Navedenom odlukom je utvrđen datum održavanja prijevremenih izbora 17.12.2017. godine, te su navedenim Naputkom utvrđeni rokovi za realizaciju svih neophodnih izbornih aktivnosti.
125. Za sudjelovanje na prijevremenim izborima za načelnika Općine Glamoč Središnje izborno povjerenstvo BiH ovjerilo je političke subjekte te kandidacijske liste i kandidate kako slijedi:

7 političkih stranaka, jednog neovisnog kandidata i jednu koaliciju. Ukupno je ovjereno 7 kandidata.

126. Odlukom o zaključivanju i potvrđivanju izvotka iz Središnjeg biračkog popisa za prijevremene izbore za načelnika Općine Glamoč sa stanjem na dan 27.11.2017. godine u 24 sata, utvrđen je ukupan broj birača upisanih u izvotke iz Središnjeg biračkog popisa za prijevremene izbore. Ukupan broj birača upisanih u izvotke iz Središnjeg biračkog popisa je bio 4.412 od čega 4.091 birač za glasovanje na redovitim biračkim mjestima i na biračkom mjestu za glasovanje osobno i 321 birač koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.
127. S obzirom da nije okončana procedura imenovanja redovitog člana Općinskog izbornog povjerenstva Glamoč, u cilju pravodobne pripreme prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč Općinsko vijeće Glamoč je imenovalo zamjenskog člana i to do potvrđivanja rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč.
128. Za promatranje prijevremenih izbora za općinskog načelnika u temeljnoj izornoj jedinici Glamoč Središnje izborno povjerenstvo BiH akreditiralo je ukupno 18 izbornih promatrača, i to: 17 promatrača ispred jedne akreditirane udruge i jednog promatrača ispred jednog akreditiranog političkog subjekta.
129. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč održani su na 9 redovitih biračkih mjesta (biračko mjesto za glasovanje osobno je pridruženo biračkom mjestu 085A003), jednom biračkom mjestu za glasovanje nepotvrđenim glasačkim listićima i putem jednog mobilnog tima. Središnje izborno povjerenstvo BiH je sukladno odredbi članka 2.9 stavak (1) Izbornog zakona BiH, imenovalo ovlaštenog službenika Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za koordiniranje i nadgledanje rada u Općinskom izbornom povjerenstvu Glamoč.
130. Središnje izborno povjerenstvo BiH je dana 26.12.2017. godine donijelo odluku o potvrđivanju rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč, kojom je za načelnika Općine Glamoč izabran Radivojša Nebojša, kandidat političkog subjekta Savez nezavisnih socijaldemokrata-SNSD.

1.5. Vođenje Središnjeg biračkog popisa

1.5.1. Redoviti poslovi ažuriranja Središnjeg biračkog popisa

131. Postupak vođenja Središnjeg biračkog popisa i upisa birača propisan je poglavljem 3. Izbornog zakona BiH – Birački popis, te Pravilnikom o vođenju Središnjeg biračkog popisa. Središnji birački popis je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo sukladno Izbornom zakonu BiH i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provođenja izbora sukladno zakonu, za provođenje referenduma, za provođenje opoziva izabranog funkcionera i izbore tijela lokalne samouprave sukladno zakonu.
132. Središnji birački popis je jedinstven, stalan i redovito se ažurira. Sukladno Jedinstvenoj metodologiji i programu obrade i vođenja evidencije Središnjeg biračkog popisa, čiji potpisnici su Središnje izborno povjerenstvo BiH i IDDEEA, IDDEEA vrši redovit presjek stanja Središnjeg biračkog popisa svakog prvog ponedjeljka u mjesecu te ga dostavlja Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, a koje vrši generiranje i obradu dostavljenih podataka, pripremu Izvješća o broju birača upisanih u Središnji birački popis, te navedene podatke koristi i obrađuje sukladno zakonskoj mjerodavnosti i službenoj svrsi. Sukladno

navedenom, aktivnosti u 2017. godini su uključivale kontinuirane poslove redovitog mjesečnog ažuriranja Središnjeg biračkog popisa.

133. Prema sačinjenim mjesečnim presjecima stanja Središnjeg biračkog popisa, pregled broja birača upisanih u Središnji birački popis za 2017. godinu je sljedeći:

Tablica 1. Broj upisanih birača u Središnji birački popis

Mjesec	Datum	Redoviti birači	Birači koji glasuju u odsustvu	Birači koji glasuju osobno	Birači koji glasuju putem pošte	Ukupno
siječanj	3.1.2017	3.274.259	10.469	8.448	65.380	3.358.556
veljača	6.2.2017	3.273.668	10.443	8.443	65.346	3.357.900
ožujak	6.3.2017	3.273.980	10.427	12.037	65.328	3.361.772
travanj	3.4.2017	3.273.973	10.426	12.031	65.306	3.361.736
svibanj	2.5.2017	3.274.652	10.413	12.018	65.283	3.362.366
lipanj	5.6.2017	3.274.962	10.413	12.003	65.258	3.362.636
srpanj	3.7.2017	3.276.601	10.414	11.991	65.244	3.364.250
kolovoz	7.8.2017	3.278.869	10.407	11.966	65.220	3.366.462
rujan	4.9.2017	3.282.202	10.396	11.928	65.255	3.369.781
listopad	5.10.2017	3.284.459	8.781	11.918	65.217	3.370.375
studen	6.11.2017	3.284.916	10.356	11.911	65.174	3.372.357
prosinac	4.12.2017	3.284.457	10.359	11.904	65.194	3.371.914

134. Prema posljednjem presjeku stanja Središnjeg biračkog popisa od 4.12.2017. godine broj upisanih birača u Središnji birački popis bio je veći za 13.358 u odnosu na broj upisanih birača na dan 3.1.2017. godine.
135. Pored navedenog, Središnje izborno povjerenstvo BiH vodi i posebne evidencije o osobama kojima je na temelju zakona oduzeto pravo glasa te vrši ažuriranje biračkog prava u Središnjem biračkom popisu, i to za: a) osobe koje su pravomoćnom odlukom mjerodavnog tijela lišene potpune poslovne sposobnosti, b) osobe koje imaju smetnju iz članka 1.6, 1.7 i 1.7a Izbornog zakona BiH (povrede humanitarnog prava).
136. U prethodnim godinama, a po zahtjevu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, uspostavljena je praksa kontinuiranog dostavljanja rješenja o oduzimanju/vraćanju poslovne sposobnosti od mjerodavnih sudova u Federaciji BiH i Republici Srpskoj prema Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, u svrhu pravovremenog ažuriranja Središnjeg biračkog popisa. U 2017. godini Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je dostavljeno ukupno 95 rješenja o koja se odnose na poslovnu sposobnost, te su navedeni podatci obrađeni u evidenciji Središnjeg biračkog popisa.
137. Redovite aktivnosti na ažuriranju Središnjeg biračkog popisa obuhvatile su i provjeru podataka o ispisu iz državljanstva BiH, a na temelju rješenja o ispisu iz državljanstva BiH koja redovito dostavlja Ministarstvo civilnih poslova BiH, Sektor za državljanstva. U 2017. godini dostavljeno je ukupno 3.305 rješenja o ispisu i promjenama u rješenjima o državljanstvu BiH te je izvršena provjera dostavljenih podataka u Središnjem biračkom popisu.

138. Sukladno mjerodavnosti o vođenju posebnih evidencija Središnjeg biračkog popisa, a u svezi sa odredbom članka 1.6, 1.7 i 1.7a Izbornog zakona BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na temelju podataka dostavljenih od mjerodavnih tijela o osobama koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili se nisu poavinovale naredbi da se pojave pred sudom zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, u Izvještajnom razdoblju donijelo 21 odluku kojima je utvrđeno da osoba neće biti upisana u Središnji birački popis dok se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ili da će ova odluka biti temelj za brisanje osobe iz Središnjeg biračkog popisa, u slučajevima kada je osoba upisana u Središnji birački popis. Navedeni podatci su ažurirani u evidencijama Središnjeg biračkog popisa.
139. Središnje izborno povjerenstvo BiH je u izvještajnom razdoblju donijelo 33 odluke kojim je utvrđeno da se osoba upisuje u Središnji birački popis, sukladno odredbi članka 1.7 Izbornog zakona BiH, zbog isteka izdržavanja kazne zatvora izrečene zbog povreda humanitarnog prava. Navedeni podatci su ažurirani u evidencijama Središnjeg biračkog popisa.
140. U okviru redovnih aktivnosti izdato je na zahtjev pet uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije Središnjeg biračkog popisa u svrhu reguliranja socijalno-statusnih pitanja.
141. Redovite aktivnosti na vođenju Središnjeg biračkog popisa su uključivale i ažuriranje prispjelih podataka o izmjeni adresa za birače koji borave u inozemstvu, prijem prijave za upis birača koji borave u inozemstvu u Središnji birački popis, te usmena i pisana korespodencija u svezi s glasovanjem izvan zemlje.

1.5.2. Aktivnosti na organiziranju i provedbi prijevremenih izbora za načelnike Općina Trnovo (RS) i Glamoč

142. Aktivnosti na organiziranju i provedbi prijevremenih izbora za načelnika Općina Trnovo i Glamoč uključile su i poslove iz djelokruga evidencije Središnjeg biračkog popisa. Po pitanju birača izvan BiH, aktivnosti su uključile sljedeće: pripremu prijavnih obrazaca za registraciju birača izvan BiH, postavljanje istih na internetsku stranicu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, dostavu obavijesti i prijavnih obrazaca Ministarstvu vanjskih poslova BiH na daljnju distribuciju i informiranje državljana BiH putem DKP-a, te izradu i ažuriranje baze podataka o biračima izvan BiH. Po isteku roka za podnošenje prijave za glasovanje putem pošte, Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo i na svojoj internetskoj stranici objavilo odluku o utvrđivanju i objavi broja birača za glasovanje izvan BiH za prijevremene izbore za načelnika općina Trnovo i Glamoč, a ovim biračima su po okončanju postupaka kandidature i tiska izbornog materijala, dostavljeni birački paketi za glasovanje putem pošte.
143. U okviru priprema za održavanje prijevremenih izbora, IDDEEA je po zahtjevu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, u terminima utvrđenim Naputkom o rokovima izbornih aktivnosti za prijevremene izbore za načelnike općina Trnovo i Glamoč, dostavljala presjeke Središnjeg biračkog popisa, koji su obrađivani u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH (ukupno 3 termina).
144. Sukladno zakonskoj obvezi, političkim subjektima koji su ovjereni za sudjelovanje na prijevremenim izborima i kojima je ovjerena kandidacijska lista, po zahtjevu su osigurani izvatci iz Središnjeg biračkog popisa za izbornu jedinicu u kojoj su sudjelovali na prijevremenim izborima.

145. Nakon donošenja odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u Središnji birački popis za prijevremene izbore za načelnika općina Trnovo i Glamoč, izvršeno je generiranje i tiskanje izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa po biračkim mjestima i dostava istih prema općinskom izbornom povjerenstvu u utvrđenim rokovima.

1.5.3. Aktivnosti na pripremi izbora za tijela lokalne uprave i samouprave

146. Središnji birački popis se formira, vodi i koristi, između ostalog, i za potrebe izbora tijela lokalne samouprave sukladno zakonu, pri čemu Središnje izborni povjerenstvo BiH utvrđuje izvadak iz Središnjeg biračkog popisa za provedbu ovih izbora.
147. U Izvještajnom razdoblju u 49 općina i gradova u BiH održani su izbori za tijela lokalne samouprave/savjete mjesnih zajednica, odnosno: Han Pijesak (05.03.), Trebinje (18. i 19.03.), Banja Luka i Prijedor (19.03.), Donji Vakuf (25.03.), Laktaši (26.03.) Lopare (02.04.-23.04.), Srbac (02.04.), Nevesinje i Čajniče (09.04.), Kneževio (23.04.-14.05), Ilidža, Visoko, Vukosavlje, Gacko, Ljubinje, Ribnik, Foča i Brod (23.04.), Breza (29.04.) Rudo (30.04.), Derventa i Pale (07.05.), Novi Grad (13.05.), Vogošća, Doboj Istok, Rogatica i Krupa na Uni (14.05), Kladanj (20.05.), Kalinovik (21.05.), Oštra Luka, Prnjavor i Srebrenica (28.05.), Čelinac (18.06.), Hadžići (01.07.), Kakanj (02.07.), Stanari (09.07.), Tomislavgrad (16.07.), Mrkonjić Grad i Ugljevik (24.09.), Jablanica (30.09.), Centar Sarajevo i Modriča (01.10.), Bosanski Petrovac (15.10.-12.11.), Gradiška (15.10), Vlasenica (05.11.), Šamac (03.12.), Bihać (16. i 17.12) i Doboj (17.12.).
148. Za svake pojedinačne izbore Središnje izborni povjerenstvo BiH je svojom odlukom utvrdilo izgled i sadržaj izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa prema zadnjem presjeku stanja istog, kao i broj birača za konkretne izbore. Isti su dostavljeni mjerodavnom tijelu, poštujući odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka.

1.6. Koordinacija rada izbornih povjerenstava

1.6.1. Popunjenost izbornih povjerenstava, imenovanje i razrješenje članova izbornih povjerenstava

149. Sukladno Odluci o broju članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini, sva izborna povjerenstva broje ukupno 559 članova. Na dan 12.12.2017. godine imenovano je ukupno 535 članova, odnosno u 14 izbornih povjerenstava nedostaju 24 člana.
150. Središnje izborni povjerenstvo BiH je u izvještajnom razdoblju:
- razriješilo dužnosti 65 članova izbornih povjerenstava u 41 općini,
 - razriješilo dužnosti 3 predsjednika izbornog povjerenstva u 3 općine na njihov osobni zahtjev,
 - razriješilo predsjednika i članove Gradskog izbornog povjerenstva Bihać.
151. Središnje izborni povjerenstvo BiH nije dalo prethodnu suglasnost za razrješenje predsjednika i članova izbornog povjerenstva (Bosanski Petrovac i Velika Kladuša).
152. Nadalje, Središnje izborni povjerenstvo BiH nije dalo suglasnost na razrješenje članova u 4 izborna povjerenstva (Banovići, Čapljina, Pale (FBiH) i Milići), jer članovima nije istekao mandat, te nije dalo suglasnost u predmetu Općinskog izbornog povjerenstva Derventa, jer je imenovani član povukao ostavku.

153. Središnje izborno povjerenstvo BiH je u izvještajnom razdoblju:
- imenovalo 48 članova izbornih povjerenstava u 27 općina
 - imenovalo 4 predsjednika izbornih povjerenstava u 4 općine (Ključ, Srebrenica, Vogošća i Čajniče). Također, Središnje izborno povjerenstvo BiH je imenovalo predsjednika Općinskog izbornog povjerenstva Odžak, s obzirom da to nije učinilo mjerodavno tijelo duže od 1,5 godinu od imenovanja članova ovog povjerenstva.
154. Središnje izborno povjerenstvo BiH nije dala suglasnost za imenovanje 24 člana izbornih povjerenstava, a najčešći razlog je bio da su imenovani članovi izbornih povjerenstava kandidati za izbore (članak 2.3 stavak (1) točka 4. Izbornog zakona BiH) ili nisu ispunjavali uvjete (članak 2.2 stavak (2) Izbornog zakona BiH), te da sastav izbornog povjerenstva nije bio sukladan članku 2.14 stavak (1) Izbornog zakona BiH.
155. Nadalje, Središnje izborno povjerenstvo BiH je po službenoj dužnosti imenovalo 5 zamjenskih članova i predsjednika u 2 izborna povjerenstva (Stolac i Trnovo (RS), zbog provođenja ponovljenih odnosno prijevremenih izbora) i dalo suglasnost na imenovanje zamjenskog člana Općinskog izbornog povjerenstva Glamoč, zbog provođenja prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč. Struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih povjerenstava je data u narednim tabosobama.

Tablica 2. Popis stanovništva iz 1991. godine

UKUPNO	HRVATI		BOŠNJACI		SRBI		OSTALI	
4.377.053	760.872	17,38%	1.902.956	43,48%	1.366.104	31,21%	347.121.	7,93%

Tablica 3. Nacionalna struktura imenovanih članova općinskih /gradskih izbornih povjerenstava

UKUPNO	HRVATI		BOŠNJACI		SRBI		OSTALI	
535	105	19,63%	199	37,20%	209	39,07%	22	4,11%

Tablica 4. Spolna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih povjerenstava

UKUPNO	MUŠKARCI		ŽENE	
535	275	51,40%	260	48,60%

Tablica 5. Kvalifikacijska struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih povjerenstava

UKUPNO	VSS		VŠS		SSS		MR	
535	470	87,85%	51	9,53%	14	2,62%	0	0,00%

Tablica 6. Starosna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih povjerenstava

UKUPNO	Mlađi od 30 godina		Od 30 do 40 godina		Od 40 do 50 godina		Stariji od 50 godina	
535	188	35,14%	112	20,93%	130	24,30%	105	19,63%

156. Na postupak imenovanja članova izbornih povjerenstava Apleacijskom odjelu Suda BiH izjavljeno je 17 žalbi, od čega je 16 žalbi Sud BiH odbio, a jednu (1) žalbu je uvažilo Središnje izborno povjerenstvo BiH.
157. U postupku razrješenja i imenovanja Središnje izborno povjerenstvo BiH je redovito pratilo istek mandata članovima izbornog povjerenstva i uputilo: 35 urgencija za razrješenje članova općinskih izbornih povjerenstava kojim je istekao mandat i zamjenskih članova i 36 urgencija za imenovanje nedostajućih članova izbornih povjerenstava.
158. U Izvještajnom razdoblju pripremljeno je 11 informacija o stanju popunjenosti izbornih povjerenstava, s konkretnim prijedlozima kako bi se razrješenja i imenovanja vršila učinkovito.
159. Urađena je i analiza i najčešćih grešaka koje prave tijela mjerodavna za razrješenje i imenovanje članova izbornog povjerenstva, te preporuke za njihovo otklanjanje. U tom cilju Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo novi Naputak o utvrđivanju kvalifikacija, broja, razrješenju i imenovanju i obuci članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 57/17 i 60/17), kao i prateće smjernice i instrukcije, koje su dostavljene tijelima mjerodavnim za razrješenje i imenovanje članova izbornih povjerenstava.

1.6.2. Izrada analize o radu izbornih povjerenstava u 2016. godini

160. Odredbom članka 5. Naputka o načinu rada i izvješćivanja izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (broj: 05-1-02-2-628-1/16 od 26.05.2016. godine), utvrđeno je da je izborno povjerenstvo obvezno do 31.1. tekuće godine dostaviti Središnjem izbornom povjerenstvu BiH Izvješće o radu, za prethodnu godinu i najmanje jednom mjesečno izvješćivati Središnje izborno povjerenstvo BiH prema obrascu (MIOROIJ).
161. U cilju osiguranja potrebnih podataka o vršenju mjerodavnosti izbornih povjerenstava, propisanih člankom 2.13 Izbornog zakona BiH i jedinstvenog pristupa izradi Izvješća o radu za 2016. godinu, Središnje izborno povjerenstvo BiH je dostavilo izbornim povjerenstvima obrazac za izradu Izvješća i odredilo rok za dostavu Izvješća⁵⁰. Također, od izbornih povjerenstava je zatraženo da odgovore na sva pitanja iz obrasca, kako bi Središnje izborno povjerenstvo BiH imalo sve potrebne podatke. Nakon dostave podataka urađena je sveobuhvatna analiza u 2017. godini koja je sadržavala presjek stanja o svakoj mjerodavnosti izbornog povjerenstva, zaključke i preporuke za poboljšanje rada izbornih povjerenstava. Analiza je predstavljena na Konferenciji „Lokalni izbori 2016.- naučene lekcije“ i publicirana u konferencijskoj brošuri.⁵¹
162. Zbog uočenih propusta u radu pojedinih izbornih povjerenstava, Središnje izborno povjerenstvo BiH je od svih izbornih povjerenstava zatražilo dostavu podataka o stanju arhive izbornih povjerenstava od 1996. godine, kao i o podacima koje su izborna povjerenstva dužna trajno čuvati. U tijeku je obrada podataka iz upitnika koje je dostavilo 114 izbornih povjerenstava. Također, upute za uređenje i korištenje arhive su dostavljene svim izbornim povjerenstvima.

⁵⁰ Akt broj: 06-1-07-1-1836-1/16 od 23.12.2016. godine

⁵¹ Brošura „Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije“ http://www.izbori.ba/Documents/2017/N_L_2017/Naucene_lekcije_bhs.pdf

163. Prema dostavljenim informacijama izbornih povjerenstava, sva izborna povjerenstva u Bosni i Hercegovini su uradila finansijske planove za 2018. godinu i dostavila ih mjerodavnim službama u općinama/gradovima za pripremu proračuna općine/grada za 2018. godinu, što je rezultat pravodobno poduzetih aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (lipanj – studeni 2017. godine). U tu svrhu urađeno je 8 akata, uključujući i nacrt finansijskog plana, te obrađeni podaci iz cca 170 povratnih informacija od 143 izborna povjerenstva. Također, pripremljeno je 9 informacija o osiguranju sredstava za provođenje Općih izbora 2018. godine, sa konkretnim prijedlozima. Problem osiguranja finansijskih sredstava jedino je istakla načelnica Općine Novo Goražde.⁵²

1.7. Implementacija izbornih rezultata

1.7.1. Prestanci i dodjele mandata

164. U 2017. godini po pitanju utvrđivanja prestanaka mandata izabranim članovima tijela vlasti kojim mandat dodjeljuje Središnje izborna povjerenstvo BiH i dodjele mandata sljedećim kvalificiranim kandidatima, odbijanja mandata i dodjele mandata sljedećim kvalificiranim kandidatima, u 2017. godini, obrađeno je 113 predmeta. Od 113 upravnih postupaka doneseno je 129 upravnih akata, sačinjeno 645 pratećih akata i 113 uvjerenja o dodjeli mandata, koji su upućeni izabranim dužnosnicima, kao i tijelima vlasti u Bosni i Hercegovini. Od navedenog broja, svi upravni postupci pokrenuti su u smislu utvrđivanja prestanka mandata u općinskim (gradskim) vijećima/skupštinama općina (grada), načelnicima općina/opština, Skupštini Grada Istočno Sarajevo, Gradskom vijeću Grada Sarajeva, skupštinama kantona, Narodnoj skupštini Republike Srpske i Vijeću naroda Republike Srpske.
165. Dužnosnicima kojima je prestao mandat, te sljedećim kvalificiranim kandidatima koji su prihvatili zamjenske mandate, dostavljeno je ukupno 226 izjava o imovinskom stanju.
166. Iz domena tehničke obrade navedenih aktivnosti, vođena je evidencija o stanju tijela vlasti u smislu prestanaka mandata, odbijanja mandata, te dodjele mandata sljedećim kandidatima, u elektroničkoj verziji, te je i arhivirana materijalna građa o istim.

⁵²Akt broj: 02/1-060-1-1/17 od 30.08.2017. godine.

Tablica 7. Pregled broja prestanaka mandata po razini vlasti

Tijelo vlasti	Broj prestanaka mandata
Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH	0
Zastupnički dom Parlamenta Federacije BiH	0
Dom naroda Parlamenta Federacije BiH	0
Narodna skupština Republike Srpske	1
Vijeće naroda Republike Srpske	1
Gradsko vijeće Grada Sarajeva	2
Skupština Grada Istočno Sarajevo	4
Načelnik općine	2
Općinsko vijeće/skupština općine	101
Ukupno	113

Tablica 8. Razlozi za utvrđivanje prestanka mandata

Razlozi	Broj prestanaka mandata
Po zahtjevu stranke	105
Zbog smrti	6
Zbog promjene prebivališta	0
Opoziv	0
Po službenoj dužnosti	2
Odbijanje mandata	16

167. Imajući u vidu odgovore na upite, zahtjeve za mišljenje i ostale akte koji se odnose na predmetnu oblast, obrađeno je 68 akata.

1.7.2. Dorada softvera za posredne izbore u BiH

168. Sukladno planiranoj nadogradnji i doradi softvera za implementaciju mandata posrednih izbora na svim razinama u BiH, izvršena je nadogradnja modula o posrednim izborima u Jedinostvenom izbornom informacijskom sustavu (JIIS BiH). Uspostavljena je i integrirana u JIIS BiH sustavu baza podataka o svim kandidatima, izabranim dužnosnicima, te zamjenskim mandatima na svim posrednim izborima u BiH; Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, Vijeću naroda RS, Gradskom vijeću Grada Sarajeva i Skupštini Grada Istočno Sarajevo.

1.7.3. Provjera prebivališta za izabrane dužnosnike

169. Sukladno planiranoj polugodišnjoj provjeri svih izabranih dužnosnika koji su osvojili mandat ili koji su dobili zamjenski mandat na Općim izborima 2014. godine i na Lokalnim izborima 2016. godine, sukladno odredbi članka 1.10 stavak (1) točka 7. Izbornog zakona BiH, u srpnju 2016. godine izvršene su provjere da li se svi izabrani dužnosnici nalaze u okviru izborne jedinice u kojoj su izabrani, odnosno u kojoj su dobili zamjenski mandat. Navedenom provjerom je utvrđeno da se svi izabrani dužnosnici i svi dužnosnici koji su dobili zamjenski mandat nalaze u okviru izborne jedinice u kojoj su osvojili mandat. Prilikom obrade svakog predmeta o utvrđivanju prestanka mandata izabranog dužnosnika, vrši se provjera sljedećeg kvalificiranog kandidata i u smislu trenutnog prebivališta.

1.8. Dostavljanje obrazaca Izjava o imovinskom stanju

1.8.1. Zakonske odredbe

170. Člankom 15.8 stavak (1) Izbornog zakona BiH propisano je da kandidati izabrani na svim razinama vlasti, dužni su, u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH, na posebnom obrascu, predati Središnjem izbornom povjerenstvu BiH potpisanu izjavu o imovinskom stanju.
171. Nadalje, člankom 15.8 stavak (2) Izbornog zakona BiH propisano je da je izabrani član tijela vlasti na svim razinama dužan da Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnese Izvješće o imovinskom stanju u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata.
172. Odredbom članka 19.10 stavak (1) točka a) i b) Izbornog zakona BiH propisano je da će se novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM kazniti za povrede kandidat izabran na svim razinama vlasti ako u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u „Službenom glasniku BiH“, odnosno u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran na posebnom obrascu, ne preda potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz članka 15.8 stavak (1) i (2) ovog Zakona.
173. Odredbama članka 15.9 Izbornog zakona BiH propisano je da Središnje izorno povjerenstvo BiH omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Središnje izorno povjerenstvo BiH nije odgovorno za točnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

1.8.2. Provedba članka 15.8 stav (1) Izbornog zakona BiH

174. U svrhu provedbe navedene odredbe Središnje izorno povjerenstvo BiH je 30.1.2017. godine razmatralo Izvješće o izabranim dužnosnicima koji su imali obvezu da dostave obrazac Izjave o imovinskom stanju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, nakon objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH, nakon provedenih Lokanih izbora 2016. godine. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i nakon obrade dostavljenih obrazaca, utvrđeno je da je Izjavu o imovinskom stanju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavilo:
- 115 izabranih načelnika na Lokalnim izborima 2016. godine, dok 25 izabranih načelnika nije dostavilo Izjavu o imovinskom stanju.

- 2.854 izabrana vijećnika/odbornika na Lokalnim izborima 2016. godine, dok 285 izabranih vijećnika/odbornika nije dostavilo Izjavu o imovinskom stanju.

1.8.3. Provedba članka 15.8 stavak (2) Izbornog zakona BiH

175. Obvezu da dostave obrazac Izjave o imovinskom stanju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, nakon isteka mandata imala su 143 izabrana načelnika i 3.763 vijećnika/ odbornika kojim je istekao mandat. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je Izjave o imovinskom stanju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dostavilo:
 - 85 načelnika/gradonačelnika kojim je istekao mandat, dok 58 načelnika/ gradonačelnika kojim je istekao mandat nije dostavilo Izjavu o imovinskom stanju nakon isteka mandata.
 - 2.148 vijećnika/odbornika kojim je istekao mandat, dok 1.615 izabranih dužnosnika kojim je istekao mandat nije dostavilo Izjavu o imovinskom stanju.
176. Na temelju navedenog, a iz razloga kršenja odredbi članka 15.8 stavak (1) i (2) Izbornog zakona BiH, Središnje izorno povjerenstvo BiH, sukladno praksi koja je uspostavljena zaključkom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz 2010. godine, obavijestilo je pisanim putem sve izabrane dužnosnike kojim je istekao mandat ili počeo mandat, a za koje je evidentirano da nisu dostavili Izjavu o imovinskom stanju u propisanom roku, da su dužni u roku od sedam dana od dana prijema obavijesti dostaviti obrazac Izjave o imovinskom stanju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Imajući u vidu broj osoba na koje se odnosi navedeni prijedlog, obavijesti su upućene općinskim vijećima/skupštinama općina, koje su obavijesti prosljedili vijećnicima/odbornicima. Ukupno 2.013 izabranih dužnosnika nisu dostavili Izjave o imovinskom stanju na početku odnosno nakon isteka mandata.
177. Nakon okončanja postupka obavješćavanja izabranih dužnosnika putem općinskih vijeća/skupština općina, ustanovljeno je da 353 izabrana dužnosnika (početak odnosno prestanak mandata) nisu postupila sukladno odredbama Izbornog zakona BiH.
178. Središnje izorno povjerenstvo BiH je dana, 03.07.2017. godine, uputilo pojedinačne obavijesti na adrese 20 političkih subjekata, 49 izabranih dužnosnika na početku mandata i 304 izabrana dužnosnika kojim je istekao mandat.
179. Nakon isteka roka i po prijemu dokaza o uručenju obavijesti, utvrđeno je da 67 izabranih dužnosnika na početku/ odnosno po isteku mandata nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju, te isti podliježu sankcijama iz članka 19.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.
180. Središnje izorno povjerenstvo BiH je na 53 sjednici, održanoj 26.10.2017. godine donijelo Zaključak o pokretanju postupka za 65 izabranih dužnosnika koji nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju nakon prestanka mandata 2016. godine, kao i za dva izabrana dužnosnika koji nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju na početku mandata. Trenutno se provode postupci po navedenom zaključku za utvrđivanje činjeničnog stanja.

1.8.4. Provedba članka 19.10 stavak (1) točka a) i b)

181. Središnje izorno povjerenstvo BiH je na 19. sjednici, održanoj 6.4.2017. godine, donijelo odluku kojom je jednom zastupniku koji je izabran na Općim izborima 2014. godine, izrečena novčana kazna u iznosu od 300,00 KM zbog nepodnošenja potpisane izjave o imovinskom

stanju Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH.

1.8.5. Provedba članka 15.9 Izbornog zakona BiH

182. S ciljem provedbe navedene odredbe Izbornog zakona BiH, u smislu dostupnosti obrazaca o imovinskom stanju javnosti, Središnje izborno povjerenstvo BiH je do 5.7.2011. godine objavljivalo skenirane izjave o imovinskom stanju kandidata i izabranih članova tijela vlasti na službenoj internetskoj stranici www.izbori.ba.
183. Rješenjem broj: UP1 03-1-37-3-18/11 od 5.7.2011. godine, Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH naložila je Središnjem izbornom povjerenstvu BiH da prekine obradu osobnih podataka objavljivanjem skeniranih Izjava o imovinskom stanju kandidata i izabranih članova tijela vlasti na službenoj stranici SIP BiH www.izbori.ba, te da objavljene Izjave o imovinskom stanju kandidata i izabranih članova tijela vlasti ukloni sa službene stranice.
184. Središnje izborno povjerenstvo BiH je postupilo po navedenom Rješenju i konačnoj presudi Suda BiH broj: S1 3 U 007099 12 Uvp od 4.4.2012. godine, te uklonilo predmetne obrasce sa svoje službene internetske stranice.
185. Nadalje, Središnje izborno povjerenstvo BiH je u 2016. godini razvilo aplikaciju za unos podataka iz obrasca Izjave o imovinskom stanju izabranih dužnosnika, čime su stvoreni tehnički uvjeti za objavu navedenih obrazaca Izjave o imovinskom stanju na službenoj internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a s ciljem provođenja odredbi članka 15.9 Izbornog zakona BiH.
186. Sukladno naprijed navedenom, Središnje izborno povjerenstvo BiH je dana 25.5.2017. godine, odnosno 15.6.2017. godine (urgencija) uputilo zahtjev za mišljenje Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH, da li navedeni sadržaj i izgled podataka Izjave o imovinskom stanju iz evidencije izabranih dužnosnika kojim je počeo odnosno završio mandat (aplikativno razvijen izgled obrasca za postavljanje na internetsku stranicu) zadovoljava principe obrade osobnih podataka iz članka 4. stavak 1 točka f) i g) Zakona o zaštiti osobnih podataka, te da li se podatci iz Izjave o imovinskom stanju mogu učiniti dostupnim javnosti na ovaj način. Agenciji je dostavljen i primjerak izgleda obrasca koji bi bio objavljen na predmetnoj internetskoj stranici.
187. Naime, odredbama članka 4. stavak f) i g) Zakona o zaštiti osobnih podataka propisano je da se osobni podatci obrađuju samo u vremenskom razdoblju koje je neophodno za ispunjavanje svrhe u koju su podatci prikupljeni, te da se osobni podatci čuvaju u formi koja dopušta identifikaciju nositelja podataka ne duže nego što je potrebno za svrhu u koju se podatci prikupljaju ili dalje obrađuju.
188. Dana 19.6.2017. godine dostavljen je odgovor Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u BiH, u kojem se navodi da Agencija neće davati mišljenje i cijeliti pojedine aktivnosti koje provodi Središnje izborno povjerenstvo BiH s ciljem primjene Izbornog zakona BiH, te da Središnje izborno povjerenstvo BiH utvrdi da li je namjeravana obrada osobnih podataka na web stranici sukladno relevantnim propisima koje primjenjuje u okviru svojih mjerodavnosti te prethodno obrazloženih principa zakonite obrade osobnih podataka.

189. Sukladno naprijed navedenom, Središnje izborno povjerenstvo BiH izvršilo je aplikativnu prilagodbu aplikacije za unos podataka iz obrasca izjave o imovinskom stanju izabranih dužnosnika, u smislu isključivanja sljedećih podataka: adrese izabranog dužnosnika, imena i prezimena članova kućanstva izabranih dužnosnika te mjesta u kojem izabrani dužnosnik posjeduje imovinu (navodi se samo država).
190. Također u cilju reguliranja predmetne materije, Središnje izborno povjerenstvo BiH na 37. sjednici, održanoj 18.7.2017. godine utvrdilo je Naputak o izgledu i načinu ispunjavanja obrasca izjave o imovinskom stanju, kojim je propisalo novi izgled obrasca izjave o imovinskom stanju, prilagođen aplikativnoj formi.
191. Nakon završenog aplikativnog prilagođavanja novoj formi obrasca, isključivanja zaštićenih osobnih podataka izabranih dužnosnika i prilagodbe službenim jezicima koji se koriste u Bosni i Hercegovini, u aplikaciju su uneseni podatci iz obrasca izjave o imovinskom stanju za 516 aktuelnih nositelja vlasti, kako slijedi: Predsjedništvo BiH, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, Zastupnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodni skupštinu Republike Srpske, Predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske i Skupštine kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine.
192. Podatci iz imovinskih obrazaca su putem internetske stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH stavljeni na uvid javnosti dana 13.12.2017. godine (www.izbori.ba).

1.9. Ponovni izbori u temeljnoj izbornoj jedinici Stolac – 19.2.2017. godine

193. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na 1. sjednici, održanoj 12.1.2017. godine, donijelo Odluku o poništenju izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac, sukladno članku 2.10 Izbornog zakona BiH, a odlučujući u ponovnom postupku, Središnje izborno povjerenstvo BiH je dana 26. 1.2017. godine donijelo Odluka o poništenju izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac provedenih na dan 2.10.2016. godine za Općinsko vijeće Stolac i načelnika Općine Stolac na svim redovitim biračkim mjestima, te glasovanje putem mobilnih timova, kao i glasovanje u odsustvu i glasovanje putem pošte.
194. S obzirom da su članovi Općinskog izbornog povjerenstva Stolac, Avdo Jaganjac, Ivan Perić i Meliha Kapor, pravomoćnim i konačnim odlukama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH broj: 05-1-07-5-1125/16, broj: 05-1-07-5-1126/16 i broj: 05-1-07-5-1127/16 od 24.11.2016. godine, razriješeni dužnosti u članstvu Općinskog izbornog povjerenstva Stolac i da je Općinsko vijeće Stolac djelovalo u tehničkom mandatu zbog poništenja izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac i nije bilo moguće provesti proceduru imenovanja članova Općinskog izbornog povjerenstva Stolac sukladno članku 2.12 stavak (5) Izbornog zakona BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je sukladno članku 2.15 stavak (2) Izbornog zakona BiH, s ciljem osiguranja uvjeta iz članka 2.14 stavak (1) Izbornog zakona BiH, koji se odnose na nacionalnu i spolnu strukturu članova izbornih povjerenstava i sačinjavanja liste kandidata koji ispunjavaju uvjete za imenovanje u članstvo izbornog povjerenstva sukladno odredbama Izbornog zakona BiH i Naputka o utvrđivanju kvalifikacija, broja i imenovanju članova izbornog povjerenstva osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj: 6/16 i 13/16), Rješenjem broj: 06-1-07-1-5/17 od 12. 1. 2017. godine, do potvrđivanja rezultata Ponovnih izbora 2017. godine za osnovnu izbornu jedinicu Stolac, na dužnost zamjenskog predsjednika i članova Općinskog izbornog povjerenstva Stolac imenovalo: Jozu Matića, zamjenski predsjednik; Rifata Zlomužicu, zamjenski član, i Predraga Šupljeglava, zamjenski član, koji su proveli ponovljene izbore u Stocu za općinsko vijeće i načelnika općine dana 19.2.2017. godine.

195. Središnje izborno povjerenstvo BiH je na 7. sjednici održanoj 5.2.2017. godine donijelo Odluku o raspisivanju i održavanju ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac („Službeni glasnik BiH“, broj 9/17), Naputak o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac i Odluku o uspostavi Glavnog centra za brojanje i o imenovanju ravnatelja i zamjenika ravnatelja Glavnog centra za brojanje za provedbu ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac. Glavni centar za brojanje je bio smješten u prostorijama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
196. Postupak provođenja ponovljenih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac reguliran je Instrukcijom o postupku provođenja ponovnih izbora za općinskog načelnika i općinsko vijeće u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac koju je Središnje izborno povjerenstvo BiH usvojilo na 7. sjednici održanoj 5. 2. 2017. godine. Između ostalog, članak 2. navedene Instrukcije propisuje obvezu Općinskog izbornog povjerenstva Stolac da na temelju pribavljenih izvadaka iz matične knjige umrlih, u izvratku iz biračkog popisa označi imena umrlih osoba kako bi se zaštitio integritet izbornog procesa, a imajući u vidu da se ponovni izbori, sukladni članku 14.1 Izbornog zakona BiH, provode na temelju istih izvadaka iz Središnjeg biračkog popisa.
197. Postupak koordiniranja i nadgledanja ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac koji se održavaju 19. 2. 2017. godine je reguliran Instrukcijom o primjeni članka 2.9 stavak (1) točka 1. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine koju je Središnje izborno povjerenstvo BiH usvojilo 16. 2. 2017. godine. Navedenom instrukcijom ovlašteni službenici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su akreditirani u ime Središnjeg izbornog povjerenstva BiH da koordiniraju i nadgledaju rad biračkih odbora i dužni su sačiniti Izvješće o svim aktivnostima predviđenim člankom 3. navedene instrukcije. Ukupno 25 zaposlenika Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je bilo raspoređeno u Općinskom izbornom povjerenstvu Stolac i na svim biračkim mjestima u općini Stolac, uključujući i mobilne timove.
198. Za ponovne izbore u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac provedena je **edukativna kampanja** za birače koji žive izvan Bosne i Hercegovine, a imaju biračko pravo. Pripremljen je TV-Telop – poziv biračima koji žive izvan BiH, a imaju pravo da glasuju putem pošte za Općinu Stolac, na službenim jezicima u uporabi u BiH, koji je dostavljen Ministarstvu vanjskih poslova BiH s ciljem da se isti postavi na web stranicu ministarstva i na web stranicu DKPBH u kojim su upisani birači za glasovanje izvan BiH za Općinu Stolac. Također, navedeni TV-Telop je dostavljen i klubovima udruga građana BiH u inozemstvu i vladinim i nevladinim organizacijama koje se bave izbjeglicama i pitanjima migracija te da isti učine dostupnim državljanima Bosne i Hercegovine s kojima kontaktiraju. TV-Telop poziv biračima koji žive izvan BiH je postavljen i na web stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
199. Na Središnjem biračkom popisu za općinu Stolac, na dan ponovnih izbora bilo je registrovano 11.430 birača - 5.870 (ili 51,36%) muškaraca i 5.560 (ili 48,64%) žena od čega: 9.871 za glasovanje na redovitim biračkim mjestima; 31 birač za glasovanje u odsustvu; 40 birača za glasovanje osobno; 141 birač za glasovanje putem mobilnog tima; 26 birača za glasovanje nepotvrđenim glasačkim listićem, 1.321 birač za glasovanje putem pošte.
200. Za potrebe održavanja ponovnih izbora u općini Stolac biračima koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine je upućena 1.321 pošiljka s izbornim materijalom od čega je 107 vraćeno kao neuručeno⁵³.

⁵³ Do 27. 3. 2017. godine

201. Na dan održavanja ponovljenih izbora u općini Stolac (19.2.2017. godine) sva redovita biračka mjesta su otvorena na vrijeme i izborni proces je tekao bez problema. Birači su glasovali na 19 redovitih biračkih mjesta, 6 biračkih mjesta u odsustvu (Jablanica, Mostar, Čapljina, Berkovići, Ljubinje i Trebinje) 7 mobilnih timova (4 – Stolac, i po 1 u Foči, Čapljini i Mostaru), 1 nepotvrđenim glasačkim listićem i jedno (1) biračko mjesto za glasovanje osobno koje je bilo u sklopu redovitog biračkog mjesta 176A012. Za ponovne izbore u osnovnoj izornoj jedinici Stolac nije organizirano osobno glasovanje u DKPBiH.
202. Na ponovljenim izborima u osnovnoj izornoj jedinici Stolac sudjelovalo je 7 političkih stranaka, 5 neovisnih kandidata, 2 koalicije kako slijedi:
- **Za izbore za načelnika Općine Stolac** sudjelovali su sljedeći politički subjekti: HDZ BiH – Hrvatska demokratska zajednica BiH; SDF BiH.
 - **Za izbore za Općinsko vijeće Stolac** sudjelovali su sljedeći politički subjekti: HDZ BiH – Hrvatska demokratska zajednica BiH; Inicijativa za Stolac; Hrvatska koalicija za Stolac HSP BiH HDZ 1990; Vidoje Maslač – neovisni kandidat; SDS – Srpska demokratska stranka; Ajla Repeša – neovisni kandidat; HKDU BiH; SPR-BiH; Snaga Centra; SDF BiH; Berina Amidžić – neovisni kandidat; HSS BiH; Dragan Šimunović – neovisni kandidat i Slaven Milanović – neovisni kandidat.
203. Na dan ponovnih izbora u osnovnoj izornoj jedinici Stolac glasovalo je ukupno 8.509 birača ili 74,4% od čega 7.565 (66,2%) birača na redovitim biračkim mjestima; 13 birača u odsustvu; 120 birača putem mobilnog tima; 9 birača putem nepotvrđenog glasačkog listića i 802 birača putem pošte.
204. Operativni stožer akcije „Lokalni izbori 2016.“ je koordinirao sve aktivnosti na osiguranju distribucije i povrata izbornog materijala za ponovljene lokalne izbore u općini Stolac i zajedno s drugim sigurnosnim agencijama je osiguravao izborni proces u općini Stolac dana 19. 2. 2017. godine kada su održani ponovni lokalni izbori. Narušavanja sigurnosne situacije nije bilo.
205. Sukladno članku 5. Instrukcije o postupku provođenja ponovnih izbora za općinskog načelnika i Općinsko vijeće u osnovnoj izornoj jedinici Stolac promatrači akreditirani od strane Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i Općinskog izbornog povjerenstva Stolac za Lokalne izbore 2016. godine imaju pravo promatrati ponovne izbore. Za ponovne izbore u osnovnoj izornoj jedinici Stolac akreditirano je ukupno 40 promatrača: 27 promatrača u ime udruga građana⁵⁴; 8 međunarodnih promatrača⁵⁵; 5 promatrača političkih subjekata⁵⁶, a ponovno izdavanje akreditacija tražilo je 23 promatrača koji su bili akreditirani za Lokalne izbore 2016. godine⁵⁷.
206. Zaključno sa 2.3.2017. godine u Glavnom centru za brojanje ukupno je prebrojano 945 glasačkih listića od čega 767 verificiranih glasačkih listića pristiglih putem pošte, 13 listića birača koji su glasovali u odsustvu; 120 listića birača koji su glasovali putem mobilnog tima i 45 glasačkih listića koji su potvrđeni.
207. Za izbore za načelnika Općine Stolac prebrojano je ukupno 8.510 glasačkih listića od čega je važećih 8.109 (95,29%); nevažećih praznih 210 (2,47%) i nevažećih listića po drugim

⁵⁴ Centri Civilnih Inicijativa („Pod lupom“ 17), U.G. Vidoški Grad 10;

⁵⁵ Ambasada Republike Hrvatske 2, OHR 2, EU specijalni predstavnik 4.

⁵⁶ HDZ BiH, NK Dragan Šimunović, NK Vidoje Maslač, NK Slaven Milanović

⁵⁷ OHR 4, EU Specijalni predstavnik 9, Veleposlanstvo USA 2, CCI 8. Ponovno izdavanje akreditacija je zatraženo jer su prethodno izdate akreditacije izgubljene.

kriterijima 191 (2,24%). Za izbore za Općinsko vijeće Stolac ukupno je prebrojano 8.510 glasačkih listića od čega je 8.269 (97,17% važećih; 74 (0,87%) nevažećih praznih i 167 (1,96%) nevažećih listića po drugim kriterijima.

208. Dana, 6. 3. 2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo Odluku o potvrđivanju i objavljivanju rezultata ponovnih izbora za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac („Službeni glasnik BiH“, broj 17/17).
209. Na ponovnim izborima za osnovnu izbornu jedinicu Stolac za načelnika izabran je Stjepan Bošković, kandidat HDZ BiH – Hrvatska demokratska zajednica BiH sa osvojenih 59,12% glasova. Osam (8) mandata (ili 49,98%) za Općinsko vijeće općine Stolac osvojila je HDZ BiH – Hrvatska demokratska zajednica BiH; sedam (7) mandata (41,09%) Inicijativa za Stolac; jedan (1) mandat Hrvatska koalicija za Stolac HSP BiH, HDZ BiH; i jedan (1) mandat Vidoje Maslač – neovisni kandidat.
210. Od ukupno 17 vijećnika u Općinskom vijeću Stolac 11 ili 64,7% su muškarci i 6 ili 35,3% su žene. Dvanaest (12) vijećnika imaju 30 i više godina starosti dok je 5 vijećnika mlađe od 30 godina starosti.
211. Ponovni izbori u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac su protekli bez incidenata, a prema zapažanjima promatrača ponovljeni izbori u općini Stolac su protekli slobodno i pošteno⁵⁸.
212. Za izabrane dužnosnike na ponovnim izborima za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac pripremljeno je 18 uvjerenja o dodjeli mandata, izjava o prihvatanju/odbijanju mandata, potvrda o prijemu uvjerenja o dodjeli mandata, te izjava o imovinskom stanju, a isti su dodijeljeni dana 15. 3. 2017. godine.

2. Zaštita izbornog prava

2.1 Postupak utvrđivanja kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora angažiranih na Lokalnim izborima 2016. godine

213. Središnje izborno povjerenstvo BiH je nakon provedenih Lokalnih izbora 2016. godine, sukladno svojim mjerodavnostima utvrđenim u članku 2.9 Izbornog zakona BiH, razmatralo rad članova biračkih odbora. Na temelju prikupljene dokumentacije, podataka dobijenih u postupku ponovnog brojanja glasačkih listića u Glavnom centru za brojanje i drugih relevantnih dokaza, Središnje izborno povjerenstvo BiH je sačinilo analizu povreda odredaba Izbornog zakona BiH od strane predsjednika i članova biračkih odbora.
214. Analizom procesa Lokalnih izbora 2016. godine utvrđene su nepravilnosti u radu biračkog odbora na 21 biračkom mjestu, koje su činjene tijekom procesa glasovanja i brojanja glasačkih listića, u 13 osnovnih izbornih jedinica: Centar Sarajevo i Gradiška (po 3 biračka mjesta); Bijeljina, Bosanska Krupa, Srebrenica i Velika Kladuša (po 2 biračka mjesta); Banja Luka, Derventa, Novi Grad, Prnjavor, Sokolac, Teslić i Konjic (na po jednom biračkom mjestu).

⁵⁸ Nepravilnosti koje su evidentirane tijekom cijelog izbornog dana su fotografiranje glasačkog listića na jednom biračkom mjestu, pomoć pri glasovanju od strane neovlaštene osobe, obiteljsko glasovanje i pokušaj iznošenja glasačkog listića sa biračkog mjesta. Navedene nepravilnosti su na vrijeme spriječene, dok su promatrači Koalicije uložili tri primjedbe biračkim odborima tijekom cijelog izbornog dana. Saopćenje: Stočani dokazali da je moguće. Izbori slobodni i poštjeni! <http://podlupom.org/v2/bs/clanak/saopstenje-stocani-dokazali-da-je-moguće-izbori-slobodni-i-posteni/249>

Povrede odredaba Izbornog zakona BiH su se ogledale u činjenici da su predsjednik i članovi biračkih odbora popunili obrasce za zbirne rezultate glasovanja ZR suprotno članku 5.25 Izbornog zakona BiH.

215. Odredbom članka 5.25 Izbornog zakona BiH propisano je da nakon zatvaranja biračkog mjesta i završetka postupka brojanja, birački odbor u odgovarajuće obrasce unosi sljedeće podatke: ukupan broj glasova; ukupan broj važećih glasova za svaku političku stranku, koaliciju, listu neovisnih kandidata i neovisnog kandidata; ukupan broj glasova za svakog pojedinačnog kandidata na kandidacijskoj listi; ukupan broj nevažećih glasačkih listića, posebno navodeći broj glasačkih listića koji su nevažeći jer nisu ispunjeni, a posebno broj glasačkih listića koji su nevažeći jer su pogrešno ispunjeni; ukupan broj upropaštenih glasačkih listića; ukupan broj nepotvrđenih glasačkih listića koji se nalaze u glasačkoj kutiji, ako ih ima i ukupan broj neiskorištenih glasačkih listića. Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora. Ako neki član odbije da se potpiše, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju to će evidentirati zajedno s razlozima nepotpisivanja.
216. Povrede članka 5.25 Izbornog zakona BiH prema učinjenim nepravilnostima su uključivale: nepravilnosti utvrđene prilikom evidentiranja broja osvojenih glasova po političkim subjektima; neevidentiranje broja osvojenih glasova za jednu ili više političkih stranaka; pogrešno evidentiranja broja osvojenih glasova po kandidatima na listi; neevidentiranja broja osvojenih glasova po kandidatima na listi, te pogrešno evidentiranje nevažećih glasačkih listića.
217. Prilikom obrade, unosa i potvrde rezultata u Glavnom centru za brojanje uočeno je neslaganje podataka na izvornim obrascima za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) po političkim strankama i ZR (većinski glas) po kandidatima za razine vlasti: načelnike/graonačelnike, općinska vijeća/skupštine općina, odnosno gradska vijeća/ skupštine gradova, popunjenim od predsjednika i članova biračkog odbora. U ovakvim slučajevima, a na zahtjev glavnog kontrolora, ili po prigovoru političkog subjekta, Središnje izorno povjerenstvo BiH je donijelo odluke i zaključke o ponovnom brojanju glasačkih listića na biračkom mjestu na kome su uočena neslaganja rezultata glasovanja. Ukoliko su rezultati ponovnog brojanja glasačkih listića ukazivali na znatna odstupanja i neslaganja u odnosu na rezultate utvrđene od strane članova biračkog odbora, Središnje izorno povjerenstvo BiH je pokretalo postupak za utvrđivanje odgovornosti članova biračkog odbora.
218. Središnje izorno povjerenstvo BiH je pokrenulo 107 upravnih postupaka, po službenoj dužnosti, radi utvrđivanja kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora koji su bili angažirani na Lokalnim izborima 2016. godine i donijelo u 2017. godini ukupno 99 odluka u kojim je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u tijelima mjerodavnim za provedbu izbora na razdoblje od četiri (4) godine od dana pravomoćnosti odluke i 8 zaključka o obustavi postupaka.
Novčane kazne su izrečene u iznosima od 500,00 KM do 300,00 KM za predsjednike biračkih odbora i članove biračkih odbora i njihove zamjenike. Ukupan iznos izrečenih kazni iznosi 32.600,00 KM.
219. Na prvostupanjske odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH ukupno je uložena 71 žalba Apelacijskom odjelu Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH). Odlučujući po žalbama Sud BiH je 57 žalbi odbio, 14 žalbi djelomično uvažio i preinačio u dijelu koji se odnosi na visinu izrečene novčane kazne na način da je visinu jedne izrečene novčane kazne

od 500,00 KM smanjio na 300,00 KM, da je visinu jedne izrečene novčane kazne od 500,00 KM smanjio na 400,00 KM, a dvanaest izrečenih novčanih kazni od 400,00 KM smanjio na 300,00 KM, i smatrajući da izrečena novčana kazna prestrogo odmjerena imajući u vidu težinu prekršaja i imovinsko stanje žalitelja, a u ostalom dijelu Sud BiH je odluke potvrdio.

220. Po odlukama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojim je izrečena novčana kazna članu biračkog odbora na Lokalnim izborima 2016. godine, u Izvještajnom razdoblju, po osnovu novčanih kazni, uplaćen je ukupan iznos od 21.877,00 KM.
221. U 28 predmeta u kojima sankcionirane osobe nisu izvršile uplatu novčane kazne, naplata će se izvršiti prinudnim putem sukladno odredbama Zakona o izvršnom postupku Bosne i Hercegovine.

2.2 Pregled statističkih podataka o kršenju odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora u odnosu na prethodne izbore u 2014. godini i 2012. godini

222. Broj postupaka pokrenutih zbog kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora angažiranih za Lokalne izbore 2016. godine je 327 (188 obustavljenih postupaka), dok broj postupaka protiv članova biračkih odbora angažiranih za Opće izbore 2014. godine je 831 (76 obustavljenih postupaka) a broj postupaka protiv članova biračkih odbora angažiranih za Lokalne izbore 2012. godine je 220.
223. U postupcima protiv članova biračkih odbora angažiranih za Lokalne izbore 2016. godine je u 2016. godini doneseno 40 odluka (180 obustavljenih postupaka) kojim je članu biračkog odbora u osnovnoj izornoj jedinici Stolac izrečena novčana kazna i zabrana angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u tijelima mjerodavnim za provedbu izbora na razdoblje od četiri (4) godine od dana pravomoćnosti odluke, a u 2017. godini doneseno je ukupno 99 odluka (8 obustavljenih postupaka) kojim je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u tijelima mjerodavnim za provedbu izbora na razdoblje od četiri (4) godine od dana pravomoćnosti odluke.
224. U postupcima protiv članova biračkih odbora angažiranih za Opće izbore 2014. godine je doneseno ukupno 755 odluka kojim je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u tijelima mjerodavnim za provedbu izbora na razdoblje od četiri (4) godine od dana pravomoćnosti odluke.
225. U postupcima protiv članova biračkih odbora angažiranih za Lokalne izbore 2012. godine ukupno je doneseno 160 odluka od kojih u 139 odluka je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u tijelima mjerodavnim za provedbu izbora na razdoblje od četiri (4) godine od dana pravomoćnosti odluke, a u 21 odluci je članu biračkog odbora izrečena zabrana angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u tijelima mjerodavnim za provedbu izbora na razdoblje od četiri (4) godine od dana pravomoćnosti odluke.
226. Članovi biračkih odbora angažirani na Lokalnim izborima 2016. godine i na Općim izborima 2014. godine su kršili odredbe članka 5.25 stavak (1) točka 1), 2), 3) i 4) Izbornog zakona BiH, a na Lokalnim izborima 2012. godine su kršili odredbe članka 5.3 stavak (2) i članka 5.25 Izbornog zakona BiH. Iz navedenih statističkih podataka proizilazi nesporna činjenica da se činjenje nepravilnosti tijekom procesa glasovanja i brojanja glasačkih listića od strane članova biračkih odbora vrši u istom broju kontinuirano za svake izbore. Podatci ukazuju i na

činjenicu da za svake izbore je kršena odredba članka 5.25 Izbornog zakona BiH (popunjavanje obrazaca za zbirne rezultate glasovanja suprotno ovoj odredbi) i da je najveći broj odluka o izricanju sankcija donesen zbog kršenja ove odredbe članka. Da je smanjeno kršenje ove zakonske odredbe u odnosu na 2014. godinu, kada je doneseno 755 odluka u postupcima protiv članova biračkih odbora za kršenje članka 5.25 stavak (1) točka 1), 2), 3) i 4) Izbornog zakona BiH, potvrđuje da je doneseno 139 odluka u postupcima protiv članova biračkih odbora angažiranih za Lokalne izbore 2016. godine za kršenje članka 5.25 stavak (1) točka 1), 2), 3) i 4) Izbornog zakona BiH.

2.3. Zapažanja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u svezi sa počinjenim nepravilnostima u radu biračkih odbora

227. Prilikom vođenja postupaka iz prikupljenih relevantnih činjenica i podataka uočeno je da su se predsjednici, članovi i zamjenici članova biračkog odbora, u svezi sa počinjenim nepravilnostima, žalili na visinu izrečene novčane kazne, isticali da nepravilnost predstavlja slučajnu grešku tehničke prirode ili je rezultat neznanja, da je greška izravna odgovornost predsjednika biračkog odbora počinjena prilikom popunjavanja obrazaca, te rezultat fizičkog umora, pada koncentracije, uvjeta pod kojim su radili, nazočnost velikog broja promatrača, neprekidan rad od 24 sata, ili rad do kasno u noć, odnosno kontinuirana angažiranost predsjednika i članova biračkog odbora tijekom cijelog procesa glasovanja i brojanja glasačkih listića, neiskustvo u radu biračkog odbora, da obuka rada biračkog odbora prema Planu i programu stalne edukacije članova tijela za provođenje izbora nije bila adekvatna. Treba istaći i činjenicu da su uglavnom svi angažirani članovi ove izborne administracije osobe koje su bez zaposlenja ili su umirovljenici s veoma niskim penzijama, te da rad u biračkom odboru smatraju kao jedan vid dodatne male zarade i koji prihvataju veoma rado s namjerom da financijski pomognu svoje članove obitelji, kućanstva i sebe same kada se radi o studentima. Treba napomenuti činjenicu da su u žalbenim razlozima članovi ove izborne administracije isticali činjenicu da iznos od 300,00 KM smatraju previsokim i da ni na koji način ne mogu izvršiti njegovu uplatu, a niko od njih se nije žalio na izrečenu mjeru zabrane angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u tijelima mjerodavnim za provedbu izbora na razdoblje od četiri (4) godine od dana pravomoćnosti odluke.
228. U svim navedenim fazama izbornog procesa ukupno je izjavljeno 112 žalbi Apelacijskom odjelu Suda BiH, od kojih je Sud BiH 102 žalbe odbio ili odbacio, deset žalbi uvažio, te po jednom rješenju vratio predmet na ponovni postupak, a po devet žalbi koje je uvažio, rješenjima poništio odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, što u postotku iznosi da je 90% odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH potvrđeno.

2.4. Apelacije podnesene Ustavnom sudu BiH

229. Na konačne i pravomoćne odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH podnesene su 4 apelacije: Tri apelacije su Ustavnom sudu BiH podnijeli Salmir Kaplan, Ahmet Ljubović i Demir Mahmutćehajić na odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kojim su im izrečene novčane kazne i uklanjanja njihovih imena s liste. U postupku odlučivanja po navedenim apelacijama Ustavni sud BiH je donio jednu odluku broj AP-171/17 od 15.02.2017. godine kojom su sve tri apelacije odbačene kao nedopuštene.
230. Na konačnu i pravomoćnu Odluku Središnjeg izbornog povjerenstva BiH donijetu u postupku po zahtjevu Republičke povjerenstva za sprovođenje referenduma za dostavu izvotka iz Središnjeg biračkog popisa podnesena je apelacija Ustavnom sudu BiH koju je odlukom broj AP-3805/16 od 15.02.2017. godine odbacio kao nedopuštenu.

2.5. Ponovljeni izbori u Općini Stolac

231. Po prigovoru političkog subjekta na kršenje predizborne šutnje na ponovnim izborima u Općini Stolac, Središnje izborno povjerenstvo BiH je izreklo novčanu kaznu drugom političkom subjektu zbog kršenja članka 7.4 stavak (1) točka 3. Izbornog zakona BiH. Na predmetnu odluku je uložena žalba Sudu BiH, koju je uvažio, poništio predmetnu odluku Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i predmet vratio Središnjem izbornom povjerenstvu BiH na ponovni postupak. Središnje izborno povjerenstvo BiH je obustavilo postupak.
232. U postupku imenovanja članova biračkih odbora za ponovne izbore u Općini Stolac, na odluke općinskog izbornog povjerenstva kojom je odlučeno po prigovoru, dva politička subjekta su uložila žalbu Središnjem izbornom povjerenstvu BiH. Žalbeni navodi su se odnosili da općinsko izborno povjerenstvo nije vodilo računa o multietničnom sastavu biračkih odbora, odnosno da je općinsko izborno povjerenstvo predložilo člana biračkog odbora iz svojih evidencija u suprotnosti s odredbama propisa kojim je regulirano ovo pitanje, zatim da nije poštovan redoslijed zastupljenosti političkih subjekata u biračkom odboru utvrđen ždrijećom. Postupajući po žalbama Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo odluke kojim je žalbe odbilo kao neutemeljene, na koje nisu ulagane žalbe Sudu BiH.

2.5. Prijevremeni izbori u Općini Glamoč

233. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je jedan politički subjekt podnio tri prigovora za tri kandidata za načelnika općine Glamoč jer su državni službenici, a nisu podnijeli zahtjeve za odsustvo iz državne službe, čime krše odredbu članka 1.8 Izbornog zakona BiH. Postupajući po prigovorima Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo odluke kojim je prigovor odbilo kao neutemeljene, na koje nisu ulagane žalbe Sudu BiH.
234. Člankom 16.14 stavak (3) Izbornog zakona BiH propisano je da je zabranjeno vođenje plaćene izborne kampanje putem elektroničkih i tiskanih medija, ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim održavanja internih skupova tijela i statutarne tijela političkih subjekata, u razdoblju od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje. Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je podnesen jedan prigovor od strane političkog subjekta zbog navodnog kršenja odredbe članka 16.14 stavak (3) Izbornog zakona BiH, koji je Središnje izborno povjerenstvo BiH odbilo kao neutemeljen.
235. U 2017. godini ukupno je izjavljeno 113 žalbi Apelacijskom odjelu Suda BiH, od kojih je Sud BiH 102 žalbe odbio ili odbacio, jedanaest žalbi uvažio, od čega je u dva rješenja vratio predmet na ponovni postupak Središnjem izbornom povjerenstvu BiH koje je predmete rješilo i na iste nisu ulagane žalbe Apelacijskom Sudu BiH, a po devet žalbi koje je Sud BiH uvažio, rješenjima poništio odluke Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, što u postotku iznosi da je 90% odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH potvrđeno.

3. Edukacija izborne administracije

236. Sukladno Planu i programu edukacije tijela za provođenje izbora za 2017. godinu, u Izvještajnom razdoblju provedene su sljedeće obuke:
- **Edukacija zamjenskog Općinskog izbornog povjerenstva Stolac.** Dana 9.2.2017. godine održana je edukacija zamjenskog Općinskog izbornog povjerenstva Stolac u svezi

sa pripremom i održavanjem ponovnih izbora u Stocu. Tijekom obuke obrađene su relevantne teme u svezi sa provedbom ponovnih izbora (Vremenski plan i rokovnik izbornih radnji; organizacija i provođenje izbora; rad biračkog odbora – brojanje, popunjavanje obrazaca i pakovanje; prigovori i postupanje, te unos i obrada rezultata).

- **Obuka uposlenika Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH** za ponovljene izbore u Općini Stolac. Instrukcijom o primjeni članka 2.9 stavak (1) točka 1. Izbornog zakona BiH uređen je postupak koordiniranja i nadgledanja ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac. Za potrebe provedbe navedenog postupka, provedena je edukacija osoblja imenovanog za nadgledanje i koordiniranje rada biračkih odbora u svezi sa svim procedurama rada biračkih odbora na dan uoči izbora i na dan izbora.
- **Provođenje obuke za novoimenovane članove općinskih izbornih povjerenstava (OIP).** Sukladno Planu i programu edukacije tijela za provedbu izbora za 2017. godinu, u Centru za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dana 20.11.2017. godine održana je obuka za novoimenovane članove izbornih povjerenstava. Cilj obuke je bio upoznavanje novoimenovanih članova izbornih povjerenstava osnovnih izbornih jedinica u BiH s propisima iz oblasti izbornog zakonodavstva, kao i sa njihovim mjerodavnostima i obvezama. Na obuku je pozvan 21 novoimenovani predsjednik ili član izbornog povjerenstva koji su imenovani prvi put u izorno povjerenstvo, u razdoblju od 1.11.2016. godine do 10.11.2017. godine. Od pozvanih 21 sudionika obuci je nazočilo 19 sudionika; predavači na obuci bili su uposlenici Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a nazočnim je o značaju obuke govorila dr. Irena Hadžić, predsjednica Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Metode obuke bile su prezentacija, diskusija, studije slučaja i demonstracija, u ovisnosti od tematske cjeline koja je bila predmet obrade. Sudionici su obuku ocijenili pravodobnom u smislu da im je ovo dobar temelj za pripremu prvih izbora koje će provesti u članstvu izbornih povjerenstava, te korisnom, ali da obuka zahtijeva dodatno upoznavanje s Izbornim zakonom BiH i podzakonskim aktima iz relevantnih oblasti. U narednim obukama nastaviti će se sa praksom uvođenja novih metoda rada, koje će obuku učiniti interaktivnom i koristiti studije slučaja, kako bi se sudionici upoznali s dobrim i lošim primjerima iz prakse i tragali za učinkovitim rješenjima.
- **Edukacija uposlenika centara za birački popis.** Sukladno Planu i programu edukacije tijela za provođenje izbora za 2017. godinu, a na temelju dostavljene informacije o ciljevima, sadržaju i načinu izvođenja obuke, u razdoblju od 16. do 20.10.2017. godine izvršena je edukacija uposlenika centara za birački popis za općine u kojim su uposlenici u centru za birački popis novoimenovani i postoji realna potreba da se upoznaju sa svim poslovima vezanim za rad centra za birački popis, kao i za općine u kojim se uposlenici u centru za birački popis nisu odazvali edukaciji 2016. godine. Edukacijom su obuhvaćeni i obrađeni sljedeći sadržaji: Upoznavanje s važećim podzakonskim aktima i obvezama uposlenika centra za birački popis, a praktični segment obuke odnosio se na segment određivanja biračkih mjesta, raspoređivanja neraspoređenih birača, unos i obradu zahtjeva za određivanje biračke opcije raseljenih osoba, te korištenje relevantnih aplikacija. Uposlenici centara za birački popis sukladno važećem normativnom okviru, obavljali su praktičan rad na aplikaciji za pasivnu registraciju birača i razmjenu elektroničke pošte uz asistenciju i nadzor koordinatora za rad s centrima za birački popis, što je omogućilo da unaprijede svoje znanje i vještine za samostalan i kvalitetan rad na navedenim aplikacijama. S tim u vezi, edukacija uposlenika u centru za birački popis uspješno je obavljena i očekuju se da će u narednom razdoblju dati željene rezultate. Obuku su pohađali ukupno 31 uposlenik centra za birački popis iz 23 općine i jedan tajnik izbornog povjerenstva. Od načelnika općina koje se nisu odazvale edukaciji zatražen je odgovor u svezi sa navedenim.

Nadalje, uposlenici centra za birački popis su u najvećem broju matičari. Uzimajući u obzir odredbe članka 7. Pravilnika o vođenju i uporabi Središnjeg biračkog popisa kojim su propisane mjerodavnosti centra za birački popis, upućen je dopis gradonačelnicima/ načelnicima općina u BiH da imaju u vidu složenost i obim poslova uposlenika u centru za birački popis, naročito u izbornoj godini, te da uposlenici centra ne moraju biti matičari.

4. Ostale aktivnosti

4.1. Financijske aktivnosti

237. Redovite aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u oblasti materijalno-financijskih poslova u Izvještajnom razdoblju uključuju: vođenje poslovnih knjiga: glavne knjige i dnevnika (redovitog proračuna, programa posebne namjene: Jedinstveni izborni informacijski sustav (JIIS), Ponovni izbori u Općini Stolac, Opremanje Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Donacija Vijeća Europe 2016. godine, Donacija Vijeća Europe – Konferencija 2017. godine Lokalni izbori 2016. godine-naučene lekcije“, Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo, Donacija Vijeće Europe-“Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu“, Donacija Vijeće Europe- dodatne obuke trenera, Donacija Vijeće Europe - zbornik radova, Donacija Vijeće Europe- LEAD obuke i Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč i pomoćnih knjiga (knjiga osnovnih sredstva, sitnog inventara i materijala), praćenje izvršenja proračuna; vođenje blagajničkog poslovanja; obračuni i isplate plata i naknada, refundacija po osnovu bolovanja; izrade Izvješća mjerodavnim tijelima poreske uprave (specifikacije obračuna poreza i doprinosa, MIP, MOP, GOP i GIP 1022 obrasci) fondovima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH i sl.).

4.2. Proračun Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine za 2017.godinu

238. Sukladno Zakonu o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza za 2016. godinu („Službeni glasnik BiH”, broj 94/16) Središnjem izbornom povjerenstvu BiH je odobren ukupan proračun u iznosu od **3.088.000,00 KM**.

4.3. Korekcija Proračuna

239. **Višegodišnja kapitalna ulaganja - Jedinstven izborni informacijski sustav BiH.** Odlukom o odobravanju izvedbenog projekta Jedinstvenog izbornog informacijskog sustava Bosne i Hercegovine koji se uvrstio u program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje 2010.-2012. godine broj 24/11 od 14.3.2011. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 18/11) odobreno je ukupno 3.255.147,00 KM.
Prenesena neutrošena sredstva iz 2016. godine, višegodišnjih kapitalnih ulaganja na programu posebnih namjena - Jedinstveni izborni informacijski sustav u BiH korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu za iznos od 539.787,42 KM.

4.3.1. Donacije (korigirani proračun za 2017. godinu)

a) Donacija Vijeća Europe 2016. godine

240. Sukladno ugovoru između Vijeća Europe i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH broj: AA.DGII.46.2016, FIMS PO br. 505981 od 7.6.2016. godine uplaćeno je 47.908,62 EUR-a (93.701,12 KM) dana 21.6.2016. godine što predstavlja 50% ukupno odobrenih sredstava

potpore za troškove koji su nastali tijekom realizacije aktivnosti u razdoblju od 12. svibnja do 30. studenog 2016. godine čiji je cilj:

- 1) podrška izradi jedinstvenog nastavnog plana i programa za obrazovanje i certificiranje izborne administracije
- 2) obuka predsjednika i članova biračkih odbora uključujući izradu dugoročne baze podataka certificiranih članova biračkih odbora i
- 3) kreiranje informativnih kampanja namijenjenih ženama, starijim osobama i nacionalnim manjinama.

241. Neutrošeni iznos od 2.436,84 KM u 2016. godini prenesen je u 2017. godinu. Sukladno istom ugovoru uplaćena su sredstva u iznosu od 25.517,69 EUR-a dana 14. veljače 2017. godine i 2.000,00 EUR-a dana 22. veljače 2017. godine što ukupno iznosi 27.517,69 EUR-a (53.819,92 KM), a predstavlja drugu tranšu ukupno odobrenih sredstava potpore za troškove koji su nastali tijekom realizacije navedenih aktivnosti.

242. Ukupno prenesena iz 2016. godine i uplaćena sredstva u 2017. godini na program posebnih namjena - Donacija Vijeća Europe 2016. godine korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **56.256,76 KM**.

b) Donacija Vijeća Europe – Konferencija 2017. godine „Lokalni izbori 2016. godine- naučene lekcije“

243. Sukladno ugovoru između Vijeća Europe i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH broj: 11/17 PO 537284 od 04.02.2017. godine uplaćeno je 11.998,69 EUR-a (23.467,40 KM) dana 31.3.2017. godine i 2.999,68 EUR-a (5.866,86 KM) dana 7.8.2017. godine kao potpora za troškove smještaja sudionika Konferencije na temu: "Lokalni izbori 2016. godine - naučene lekcije", koja se održala u hotelu "Hills " Ilidža, Sarajevo u razdoblju od 23.2.-24.2.2017. godine.

244. Upaćena sredstva u 2017. godini na program posebnih namjena - Donacija Vijeća Europe Konferencija 2017. godine -, „Lokalni izbori 2016. godine-naučene lekcije“ korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **29.334,26 KM**.

c) Donacija Vijeća Europe –Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu“

245. Sukladno ugovoru između Vijeća Europe i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH broj: GA.37.17PO552741 od 20.6.2017. godine uplaćena su, dana 11.8.2017. godine, na JRT sredstva u iznosu od 3.456,07 EUR-a (6.759,49 KM) što predstavlja 70% ukupno odobrenog iznosa (4.937,25 EUR-a) kao potporu za troškove pripreme, dizajna i tiskanja brošure pod nazivom "Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini. Upaćena sredstva u 2017. godini na program posebnih namjena - Donacija Vijeća Europe – Brošura "Nove tehnologije u izbornom procesu" korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **6.759,49 KM**.

d) Donacija Vijeća Europe-„Dodatne obuke trenera“

246. Sukladno ugovoru između Vijeća Europe i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH broj: GA.37.17PO552229 od 20.6.2017. godine uplaćena su na JRT sredstva u iznosu od 9.684,58 EUR-a (18.941,39 KM) dana 8.8.2017. godine što predstavlja 80 % ukupno odobrenih sredstava (12.105,73 Eura) za potporu za troškove dodatne obuke trenera predsjednika i članova biračkih odbora. Upaćena sredstva u 2017. godini na program posebnih namjena -

Donacija Vijeća Europe – „Dodatne obuke trenera“ korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **18.941,39 KM**.

e) Donacija Vijeća Europe – „Zbornik radova“

247. Sukladno ugovoru između Vijeća Europe i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH broj: DGII.048.17.PO556775 od 25.8.2017. godine uplaćena su na JRT sredstva u iznosu od 5.903,77 EUR-a (11.546,77 KM) dana 14.9.2017. godine što predstavlja 70% ukupno odobrenih sredstva (8.433,97 Eura) kao potporu za troškove prikupljanja radova o pitanjima i zaključcima koji potiču s Konferencije “ Lokalni izbori 2016 - naučene lekcije (“Zbornik radova”).
248. Donacija Vijeća Europe – „Zbornik radova“ korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **11.546,77 KM**.

f) Donacija Vijeća Europe – „LEAD obuke“

249. Sukladno ugovoru između Vijeća Europe i Središnjeg izbornog povjerenstva BiH broj: DGII.049.17.PO557155 od 25.8.2017. godine uplaćena su na JRT sredstva u iznosu od 15.398,06 EUR-a (30.115,99 KM) dana 14.9.2017. godine što predstavlja 70% ukupno odobrenih sredstva (21.997,24 Eura) za potporu za troškove provedbe koordinacije obrazovanja rukovodstva i razvoj programa obuke za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, rukovodeće osoblje i relevantno osoblje za obuku (“LEAD obuke”).
250. Donacija Vijeća Europe - „LEAD obuke“ korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH BiH za 2017. godinu u iznosu od **30.115,99 KM**.

g) Sredstva rezerve proračuna

251. **Ponovni izbori u Općini Stolac** - Na prijedlog Središnjeg izbornog povjerenstva BiH Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o odobravanju sredstva iz tekuće rezerve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine VM broj 20/17 od 09.02.2017. godine. Sredstva u iznosu od 39.000,00 KM su namijenjena za financiranje troškova provođenja ponovnih izbora u Općini Stolac. Sredstva osigurana iz rezerve proračuna institucija Bosne i Hercegovine na programu posebnih namjena - Ponovni izbori u Općini Stolac korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **39.000,00 KM**.
252. **Opremanje Centra za edukaciju SIP BiH** - Na prijedlog Središnjeg izbornog povjerenstva BiH Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o odobravanju izdvajanja sredstva tekuće rezerve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu Središnjem izbornom povjerenstvu Bosne i Hercegovine VM broj 154/2017 od 22.6.2017. godine u iznosu od 60.000,00 KM. Sredstva su namijenjena za financiranje troškova opremanja namještajem Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Sredstva osigurana iz rezerve proračuna institucija Bosne i Hercegovine na programu posebnih namjena – Opremanje Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **60.000,00 KM**

h) Domaći transferi

253. Sukladno članku 1.2a Izbornog zakona BiH u proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine se osiguravaju sredstva za osiguranje vršenja ovlasti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH koje regulira članak 2.9. *Međutim sukladno članku 1.2b, kada načelniku općine prestane mandat, sredstva za provođenje novih izbora osiguravaju se u proračunu općina.*
254. **Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo** - Središnje izorno povjerenstvo BiH je na 38. sjednici održanoj dana 27.7.2017. godine donijelo Odluku o raspisivanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo koji su se održali u nedjelju 24.9.2017. godine. Za provođenje izbora za načelnika Općine Trnovo neophodno je bilo osigurati dodatna finansijska sredstva u okviru Proračuna Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od 3.000,00 KM koje je isto uplatila na Jedinствен račun riznice 14.8. 2017. godine, sukladno članku 1.2a stavak (6) Izbornog zakona BiH. Uplaćena sredstva na programu posebnih namjena – Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **3.000,00 KM**.
255. **Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč** - Središnje izorno povjerenstvo BiH je na 38. sjednici održanoj dana 26.10.2017. godine donijelo Odluku o raspisivanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč koji će se održati u nedjelju 17.12.2017. godine. Za provođenje izbora za načelnika Općine Glamoč neophodno je bilo osigurati dodatna finansijska sredstva u okviru Proračuna Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od 6.000,00 KM koje je isto uplatilo na Jedinствен račun trezora 31.10. 2017. godine, sukladno članku 1.2a stavak (6) Izbornog zakona BiH. Uplaćena sredstva na programu posebnih namjena – Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu u iznosu od **6.000,00 KM**.
256. Svi programi posebnih namjena zajedno korigiraju proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu za **800.742,08 KM**.
257. **Ukupan korigirani proračun Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2017. godinu**, s prenesenim neiskorištenim sredstvima iz 2016. godine na višegodišnjem kapitalnom ulaganju, namjenskim sredstvima donacija, sredstvima iz rezerve proračuna institucija Bosne i Hercegovine, te domaćim transferom, iznosi ukupno **3.888.742,08 KM**.

Tablica 9 . Struktura realiziranih naloga tijekom 2017. godine

	Nalozi za knjiženje	Računi	Izvjешće o plaćenim računima	Nalozi za plaćanje	Prijave dobavl. /spoljnih saradnika	Ugovori o djelu	Povjerenstva
REDOVITA	130	565	130	130	17	4	18
PPN: JIIS	4	14	4	4	2	-	-
PPN: Donacija Vijeća Europe 2016.godine	-	-	-	-	-	16	-
PPN: Donacija Vijeća Europe 2017.godine	4	14	4	4	3	-	-
PPN:Ponovni izbori Stolac	10	14	10	10	2	3	-
PPN: Prijevremeni izbori Glamoč	3	6	3	3	-	1	-
PPN: Prijevremeni izbori Trnovo	6	8	6	6	1	1	-
PPN: DVE:Dodatna obuka trenera	8	33	8	8	11	-	-
PPN: DVE:LEAD tečaj	11	34	11	11	9	-	-
PPN: DVE:Nove tehnologije	2	4	2	2	-	-	-
PPN: DVE:Zbornik autorskih radova	2	3	2	2	18	31	-
PPN: DVE:Opremanje Cze SIP BiH	1	1	1	1	-	-	-
UKUPNO	181	696	181	181	63	56	18

Tabela 10. Struktura naloga iz blagajne tijekom 2017. godine

BLAGAJNE	Nalozi za naplatu/ isplatu	Blagajnička Izvjешća	Nalozi za podizanje gotovine-čekova	Obračun putnih naloga	Prilozi blagajne
Redovita blagajna	442	85	10	139	1682
Blagajna PPN (donacija V.Europe - nove tehnologije)	2	1	0	0	7
Blagajna PPN (donacija V.Europe - dodatne obuke)	9	1	0	8	47
Blagajna PPN (donacija V.Europe - lead obuke)	5	1	0	0	11
Blagajna PPN – Prijevremeni izbori Trnovo	5	2	0	3	23
Blagajna PPN – Ponovni izbori Stolac	47	4	0	44	166
Blagajna PPN –Prijevremeni izbori Glamoč	12	1	0	7	54
UKUPNO	522	91	10	201	1990

258. Pored redovitih aktivnosti, Središnje izborno povjerenstvo BiH je realiziralo i druge značajne poslove kako slijedi:

- a) završne radnje inventarisanja na dan 31.12.2016. godine;
- b) izrada Završnog računa i izvršenje proračuna za 2016. godinu sukladno Zakonu o financiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH”, broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13);
- c) izrada akata obvezujućih po Zakonu o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu („Službeni glasnik BiH” broj 94/16);
 - namjenska struktura kapitalnih izdataka za 2017. godinu
 - dinamika rashoda po mjesecima u 2017. godini
 - namjenska struktura programa posebnih namjena – Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH/JIIS, Ponovni izbori u Općini Stolac, Opremanje Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Donacija Vijeća Europe 2016. godine, Donacija Vijeća Europe - Konferencija 2017.godine „Lokalni izbori 2016. godine - naučene lekcije“, Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo, Donacija Vijeće Europe - Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu“, Donacija Vijeće Europe - dodatne obuke trenera, Donacija Vijeće Europe – “Zbornik radova”, Donacija Vijeće Europe - LEAD obuke i Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč
 - odluka o blagajničkom maksimumu
 - interne procedure stvaranja obveza.
- d) sukladno Zakonu o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu, izrada i dostava Ministarstvu financija i trezora BiH:
 - Izvješće o izvršenju proračuna za razdoblje I-III 2017. godine - Instrukcija br. 05-02-2-3228-1/17 od 30.3.2017. godine
 - Izvješće o izvršenju proračuna za razdoblje I-VI 2017. godine - Instrukcija br. 05-02-2-5646-1/17 od 27.6.2017. godine i
 - Izvješće o izvršenju proračuna za razdoblje I-IX 2017. godine - Instrukcija br. 05-02-2-8435-1/17 od 29.9.2017. godine;
- e) podatci – tablice prioriteta Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje od 2018. do 2020. godine sukladno Instrukciji za proračunske korisnike br 1. (priprema Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje od 2018. do 2020. godine) i proračunskog kalendara za pripremu proračuna institucija BiH za 2018. godinu tijekom 2018. godine broj: 05-02-1-1286-1/17 od 27.1.2017. godine;
- f) izrada i dostava Ministarstvu financija i trezora BiH projekcije proračuna Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za 2018. godinu, zahtjev za dodjelu sredstava iz proračuna za 2018. godinu sukladno Instrukciji za proračunske korisnike Ministarstva financija i trezora BiH br. 2 Instrukcijom s naputcima za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstva iz proračuna za 2018.godinu (projekcija proračuna za 2017.godinu) broj: 05-16-2-5931-1/16 od 5.7.2017. godine

- g) praćenje financiranja i trošenja sredstava s programa posebnih namjena i izvješćivanje donatora i Ministarstva financija i trezora BiH;
- h) praćenje troškova reprezentacije;
- i) izrada Srednjoročnog plana rada Središnjeg izbornog povjerenstva BiH za razdoblje 2018–2020. godina.

4.4. Logističko-operativne aktivnosti

4.4.1. Opće informacije i normativi

259. Tijekom 2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH izvršilo je nabave uz poštovanje zakonske regulative i propisa koji su neophodni za poslovanje državnih institucija:

- Zakon o javnim nabavama Bosne i Hercegovine⁵⁹,
- Naputak za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda⁶⁰
- Pravilnik o javnim nabavama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH⁶¹
- Zakon o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine⁶²,
- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2017. godinu⁶³
- Interni Pravilnik o postupku izravnog sporazuma u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH⁶⁴.
- Pravilnik o uspostavljanju i radu povjerenstva za nabave⁶⁵
- Svi podzakonski akti doneseni od strane Vijeća ministara BiH i Agencije za javne nabave,
- Zakon o obligacijskim odnosima⁶⁶
- Zakon o zakupu poslovnih zgrada i prostorija⁶⁷
- Zakon o građenju⁶⁸
- Posebne uzanse o građenju⁶⁹ i
- drugi zakoni i propisi.

260. S Agencijom za javne nabave i Pravobraniteljstvom Bosne i Hercegovine, kao kontrolnim i koordinacijskim tijelima za oblast javnih nabava, stalno je kontaktirano, razmjenjivana pisana komunikacija i praćena realizacija zakonskih odredaba kojima se regulira oblast javnih nabava. Sve ostvarene nabave i provedeni postupci kvalitetno su dokumentirani uz pribavljanje i evidentiranje potrebnih mišljenja, suglasnosti, zapisnika povjerenstava i druge potrebne dokumentacije. Postupak nabave čija je vrijednost bila procijenjena na iznos veći od 6.000,00 KM provodile su povjerenstva za javne nabave koja su imenovana odlukama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sukladno Zakonu o javnim nabavama i Pravilniku o uspostavljanju i radu povjerenstva za nabave.

⁵⁹ „Službeni glasnik BiH“, broj 39/14

⁶⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15

⁶¹ broj: 07-2-16-3-786-1/17 od 02.06.2017. godine

⁶² „Službeni glasnik BiH“, br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14

⁶³ „Službeni glasnik BiH“ br. 94/16 od 23.12.2016

⁶⁴ Akt broj: 07-2-02-2-144-1/15 od 12.02.2015. godine

⁶⁵ „Službeni glasnik BiH“, broj 103/14

⁶⁶ „Službeni list SFRJ“, br. 29/78, 39/85 i 57/89, „Službeni list RBiH“, br. 2/92, 13/93 i 13/94

⁶⁷ „Službeni list SFRJ“, br. 33/77, 12/87, 30/90 i 3/93

⁶⁸ „Službene novine Federacije BiH“, broj: 55/02

⁶⁹ „Službeni list SFRJ“, broj: 18/77

4.4.2. Logističke i operativne aktivnosti

261. Operativno-logističke aktivnosti predstavljaju strukturiran sustav određenih međusobno povezanih komponenti koje su predstavljale suštinu operativnih radnji Središnjeg izbornog povjerenstva BiH tijekom 2017. godine uz aktivnosti koje su se odnosile na logističku pripremu i organizaciju prijevremenih izbora održanih tijekom 2017. godine. U ovom Izvještajnom razdoblju provedeni su ponovljeni izbori u Općini Stolac i prijevremeni izbori u Općinama Trnovo i Glamoč.

262. Nabava je roba i usluga realizirana sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH, provedbenim aktima donesenim na temelju ovog Zakona od strane Vijeća ministara BiH i Agencije za javne nabave BiH i pravilnika o postupku izravnog sporazuma.

263. Na temelju odluka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH izvršene su nabave roba, usluga i radova kako slijedi:

Postupci planirani iz kapitalnih izdataka za 2017. godini:

- nabava izvođenja građevinskih radova na VI fazi sanacije aneksa zgrade Središnjeg izbornog povjerenstva BiH - otvoreni postupak (dva lota, LOT1- finalni unutarnji građevinski radovi i strojarske instalacije i LOT2- elektro radovi na instalaciji sustava za simultano prevođenje,
- nabava izvođenja radova postavljanja kompjutorske mreže - video projekcije i ozvučenja aneksa zgrade Središnjeg izbornog povjerenstva BiH - otvoreni postupak i
- nabava namještaja za opremanje Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH - otvoreni postupak.

264. Redovite godišnje nabave u 2017. godini su uključivale: nabavu goriva za motorna vozila – konkurentski zahtjev; nabavu usluga izdavanja avio karata – konkurentski zahtjev, i nabavu redovitih licenci – konkurentski zahtjev.

265. Provedeno je ukupno 4 otvorena postupka od kojih za jedan postupak procijenjena vrijednost nabave u međunarodnom razredu i 6 konkurentskih postupka što je ukupno 10 postupaka.

266. Iz višegodišnjih kapitalnih ulaganja koja se odnose na nabavu opreme i usluga izrade softvera u okviru projekta JIIS BiH provedeni su sljedeći postupci:

- nabava softvera i hardvera za skladišnu evidenciju - otvoreni postupak je proveden i okončan krajem 2016. godine, a ugovor s odabranim ponuđačem je zaključen dana 19.5.2017. godine, nakon čega je počela realizacija ugovora koja je okončana 30.11.2017. godine,
- nabava softvera „Nadogradnja JIIS BiH“ (Jedinstvenog izbornog informacijskog sustava BiH) – otvoreni postupak, je proveden i okončan krajem 2016. godine, a ugovor s odabranim ponuđačem je zaključen dana 19.5.2017. godine, nakon čega je počela realizacija ugovora koja je okončana 30.11.2017. godine,
- nabava softvera „Document Management System“ (Sustav upravljanja dokumentima) – otvoreni postupak proveden, okončan i realiziran u 2016. godini, koji obuhvata 3 modula, modul e-Arhiva, modul e-Sjednice i modul e-Protokol,
- nabava usluga edukacije osoblja u IKT odsjeku za potrebe osposobljenosti rada na projektima JIIS BiH — konkurentski zahtjev, postupak proveden i okončan tijekom 2017. godine,
- nabava stručnih usluga nadzora nad realizacijom Projekta JIIS BiH – konkurentski zahtjev, postupak proveden i okončan tijekom 2017. godine,

- nabava licenciranih softvera za JIIS BiH – konkurentski zahtjev i
 - nabava softvera – GEO informacijski sustav – otvoreni postupak, međunarodni razred, postupak proveden i zaključen ugovor krajem 2017. godine.
267. Nabave provedene putem izravnog sporazuma uključuju: usluga opravke i servisiranja službenih motornih vozila (nije postupak proveden, ali su realizirane nabave iz okvirnog sporazuma koji je na snazi do 2019. godine); nabavu uredskog materijala, administrativnog materijala; usluga registracije i osiguranja motornih vozila; usluga pranja motornih vozila; usluga press clippinga; usluga lektoriranja; usluga tiskanja i uvezivanja Izvješća o provođenju zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2016. godini; usluga SSL web server certifikata; usluga mail filtering; usluga interneta; usluga dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije poslovnih prostorija i nabavu ugostiteljskih usluga.
268. Ostale nabave koje su realizirane primjenom postupka izravnog sporazuma su: usluge servisiranja i tekućeg održavanja opreme, sitan inventar i auto gume; usluge medija (pretplate); uredskog namještaja i ostale nabave jer je vrijednost nabave bila manja od 6.000,00 KM.
269. „Izvanredne“ nabave koje su vršene radi provođenja aktivnosti iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini uključuju: nabavu usluga hotelskog smještaja za izvršenje aktivnosti u svezi sa provođenjem ponovljenih izbora u Općini Stolac; nabava usluga hotelskog smještaja, posluženja hrane i pića i iznajmljivanja dvorane radi organizacije i provođenja postizborne Konferencije „Lokalni izbori 2016. godine - naučene lekcije“, nabava usluga pismenog i usmenog prevođenja i tiskanja Brošure „Naučene lekcije – Lokalni izbori 2016. godine“; nabava usluga pismenog i usmenog prevođenja (prevodilačkih usluga) s engleskog jezika na bosanski/hrvatski/srpski odnosno bosanskog/hrvatskog/srpskog na engleski jezik i usluga tiskanja brošura u okviru realizacije dva projekta financirana od strane Vijeća Europe „Nove tehnologije u izbornom procesu, izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“ i „Zbornik autorskih radova“.

4.4.3. Redovite operativne aktivnosti

270. Redovite operativne aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini su se odnosile na sljedeće poslove:
- kontrola, zavođenje, kompletiranje računa s odlukama, mišljenjem, ugovorom i praćenje realizacije računa s ugovorom, kompletirana dostava računa za plaćanje, arhiviranje predmeta;
 - izrada zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa i zamjenu postojećih za nove brojeve i promjena Post Paid kartica, prijenos preplatničkih odnosa s pravne na fizičke osobe, nabava mobilnih telefona za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH;
 - izdavanje putnih naloga za službena motorna vozila, kontrola istih i izrada mjesečnih Izvješća za svako vozilo kao i zbirnog Izvješća o uporabi službenih vozila, kartica pojedinačne kontrole za svako vozilo; Redovit i vanredan servis, potrošnja goriva u litrima, pređeni kilometri, prosječna potrošnja goriva, nabava auto guma, servisiranje vozila potrošnja motornog ulja, registracija, obvezno i kasko osiguranje za sva putnička službena motorna vozila, materijal za opravku i održavanje vozila, usluge opravki i održavanje vozila, usluge pranja vozila.
 - realizaciju nabave materijala, provođenje kroz kartice nabave sitnog inventara po osnovu pokrenutih zahtjeva, izrada prijemnica materijala, praćenje iznosa iz ugovora, izdatnica materijala, zaduženja i razduženja za sitni inventar i osnovna sredstva, izrada zapisnika o prijemu osnovnih sredstava, osiguranje poosoba putničkog i zdravstvenog osiguranja, nabava poosoba osiguranja za službena putovanja u inozemstvo.

4.4.3.1 Aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz oblasti rada i radnih odnosa

271. Aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH iz oblasti rada i radnih odnosa se odnose na zapošljavanje i personalne poslove državnih službenika i zaposlenika, odnosno obradu podataka za sve službenike i zaposlenike koji su bili zaposleni u prethodnoj godini u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH (broj radnih sati provedenih na poslu; broj sati provedenih na bolovanju, godišnjem odmoru, porodiljnom odsustvu itd.; pregled plaćenih doprinosa i poreza iz plaće i na plaću).
272. Personalni poslovi u 2017. godini su se realizirali kroz sljedeće aktivnosti:
- priprema podataka za mjesečna i godišnja Izvješća Zavodu za statistiku,
 - kontinuirana prijava novih zaposlenika i državnih službenika tijekom cijele godine u porezne uprave, slanje upita i odgovora na upite Agenciji za državnu službu BiH, dostavljanje odjelu za MFP podataka o zaposlenim i sve promjene koje su značajne za obračun plaće, kao i pripremanje zbirnih radnih listi iz svih organizacijskih jedinica radi obračuna plaća,
 - redovite mjesečne aktivnosti u svezi sa obračunom plaća i kompletiranje zbirnih radnih listi,
273. U ovom Izvještajnom razdoblju nastavljena je komunikacija i korespondencija s Agencijom za državnu službu u pogledu popunjavanja radnog mjesta generalnog tajnika Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i aktom broj: 05-1-34-2-234-14/16 od 29.11.2017. godine upućen treći put zahtjev za nastavak procedure izbora generalnog tajnika. Nadalje u oblasti radnih odnosa provedeni su postupci popunjavanja jednog upražnjenog radnog mjesta državnog službenika putem internog oglašavanja s radnog mjesta stručnog savjetnika na radno mjesto šefa Odsjeka za materijalno-financijske poslove iz razloga unaprjeđenja državnog službenika. Zatim dva državna službenika su interno raspoređena uz njihovu suglasnost na radna mjesta iste kategorije radnog mjesta koje su prethodno obavljali. Zatim, jedno upražnjeno radno mjesto državnog službenika, stručnog savjetnika, dva puta je provedena procedura popunjavanja ovog radnog mjesta putem javnog oglasa, ali postupak je u oba slučaja poništen iz razloga što se niko od kandidata nije prijavio. Zatim jednom zaposleniku na radnom mjestu sa SSS prestao je radni odnos zbog neopravdanog izostanka sa rada pet radnih dana uzastapno u razdoblju od 1.8.2017. godine do 5.8.2017. godine. Protiv ove zaposlenice prije donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa vođen je stegovni postupak zbog neizvršavanja radne obveze i u istom joj je izrečena stegovna kazna, novčana kazna u iznosu od 30% od osnovne plaće zaposlenika na razdoblje od jednog mjeseca. Odluka donesena u stegovnom postupku je konačna i izvršna, obzirom da drugostupanjsko stegovno povjerenstvo je potvrdilo prvostupanjsku odluku stegovnog povjerenstva odlučujući po žalbi. Zaposlenica, kojoj je u međuvremenu prestao radni odnos, tužbom je pokrenula upravni spor pred Sudom BiH i izjašnjenje na tužbene navode je otpremljeno Pravobraniteljstvu BiH koje zastupa Središnje izborno povjerenstvo BiH u ovom postupku.
274. U svezi sa poslovima iz oblasti rada i radnih odnosa treba pomenuti instalaciju modula e-Arhiva koji se odnosi na digitalno vođenje dosijea zaposlenih. Isto tako je instaliran i poseban softver za ljudske resurse koji omogućava elektroničko vođenje i praćenje svih evidencija koje se odnose na odsustva, odmore, bolovanja, obuke, unaprjeđenja i druge podatke i evidencije koje se koriste u radu ove institucije.

4.4.3.2. Aktivnosti koje se odnose na protokol

275. Aktivnosti koje se odnose na protokol se odnose na poslove prijema, razvrstavanja, dostavljanja pošte na signiranje, zavođenje, otprema i arhiviranje dokumentacije i korespondencije predmeta (upis, sređivanje i čuvanje dokumenata koji se arhiviraju), vođenje evidencije pečata Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i kurirski poslovi.
276. U razdoblju siječanj – prosinac 2017. godine na protokolu u pisarnici u djelovodnik predmeta i akata, zaključen na kraju 2017. godine, a koji se vodi u elektroničkom obliku, zavedeno je 1191 predmet; u upisnik prvostupanjskih predmeta upravnog postupka je zavedeno 445 predmeta; u upisnik drugostupanjskih predmeta upravnog postupka su zavedena 2 predmeta; u djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu su zavedena 2 akta, u organizacijske jedinice Tajništva je putem internih knjiga zaduženo 11.771 akata.
277. Središnje izorno povjerenstvo BiH je počelo koristi softver za elektoničko upravljanje predmetima i aktima, što je od značaja za poslovanje i rad ove institucije u smislu cirkuliranja dokumentacije, ulaznih i izlaznih akata u digitalnom formatu. Primjena modula e-Protokol je počela početkom svibnja 2017. godine,

4.4.3.3. Aktivnosti koje se odnose na poslove u skladištu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

278. Skladište Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, se nalazi na posebnoj lokaciji, odvojeno od sjedišta Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, na adresi Kasindolskog bataljona br. 14 u Istočnom Sarajevu. U redovitom radu skladište služi za smještaj zaliha izbornoga materijala, opreme i inventara Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i Tajništva, redovite arhive, izborne dokumentacije i iskorištenoga glasačkoga materijala s prethodnih izbora koji se čuvaju sukladno odlukama koje donosi Središnje izorno povjerenstvo BiH.
279. U razdoblju siječanj – prosinac 2017. godine u skladištu su provedene aktivnosti pripreme, pakovanja, otpreme i dostavljanja nazad u skladište izbornog materijala za prijevremene izbore za načelnike općina Trnovo i Glamoč kao i ponovnih izbora u općini Stolac; zatim pripremanje kutija sa sitnim uredskim materijalom i paravanima, dostava papira u tiskaru za tiskanje glasačkih listića za ponovne i prijevremene izbore i praćenje tiskanja glasačkih listića; dostava glasačkih listića za ponovne i prijevremene izbore u navedene općine i njihovo preuzimanje nakon zatvaranja biračkih mjesta; dostava vreća s glasačkim materijalom za glasovanje, nepotvrđenih glasačkih listića i glasačkih listića birača koji su glasovali putem mobilnih timova s kompletnom dokumentacijom u Glavni centar za brojanje; slanje i preuzimanje poštanskih pošiljki birača koji su glasovali iz inozemstva sa pošte i dostava istih u Glavni centar za brojanje.
280. Pored navedenih poslova aktivnosti su se odnosile na prikupljanje papira za reciklažu, organizaciju i klasifikaciju stare registraturske građe čiji rok čuvanja je istekao, a koja se uglavnom odnosila na glasačke listiće korištene na Lokalnim izborima 2016. godine, glasačke listiće korištene na prijevremenim izborima, izborni materijal s izbora održanih prethodnih godina i na ambalažni materijal u kojem je bio smješten izborni materijal.⁷⁰ Nadalje, provedene su aktivnosti razduženja i zaduženja osnovnih sredstva zaposlenika u Tajništvu

⁷⁰ Pocedura prodaje papira i zaključenja ugovora sa najpovoljnijim ponuđačem je u trenutku sačinjavanja ovog Izvješća, bila u tijeku.

Središnjeg izbornog povjerenstva BiH; rad sa povjerenstvima za popis osnovnih sredstava, sitnog inventara i popis materijala u skladištu kao i dostava dokumentacije.

281. Krajem 2017. godine nabavljen je softver za skladišnu evidenciju, te je na ovaj način omogućeno elektroničko vođenje materijala u skladištu. Isto tako implementiran je i softver za vođenje osnovnih sredstava i sitnog inventara te vođenje elektroničkih evidencija o zaduženjima zaposlenih s osnovnim sredstvima.

5. Informatičko-tehnička podrška radu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

282. Najvažnija aktivnost u smislu informatičko-tehničke podrške, osim već spomenute aktivnosti oko pripreme presjeka Središnjeg biračkog popisa, predstavlja tehnička priprema Jedinog izbornog informacijskog sustava (JIIS BiH) u svim segmentima.

5.1. Tehnička priprema JIIS BiH

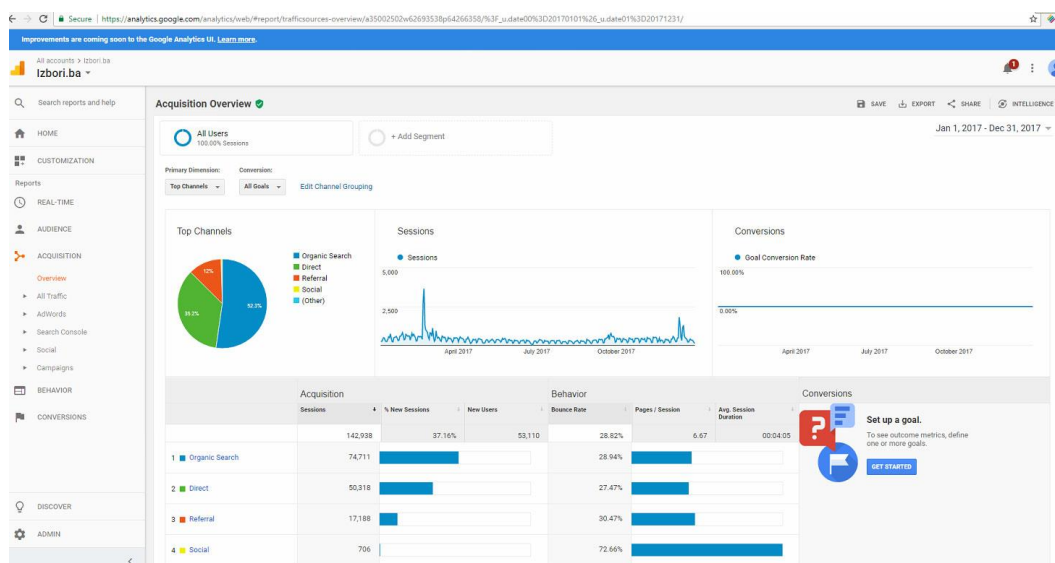
283. U Izvještajnom razdoblju Središnje izborno povjerenstvo BiH je u razdoblju od rujna do prosinca izvršilo postavljanje i testiranje aplikacije JIIS BiH. Testiranje je obuhvatilo 8 modula: Modul za unos političkih subjekta, Modul za unos kandidata, Modul za unos promatrača, Modul za kreiranje Izvješća, Generiranje glasačkih listića, Modul za Glavni centar za brojanje, Modul za unos rezultata i Modul za prikaz rezultata.
284. Tijekom testiranja u novom kodu, prerađeni su CSS dokumenti (izgled) sljedećih stranica:
- Unos novog političkog subjekta (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/EntryPoliticalEntities.aspx>)
 - Prijava (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/Prijava.aspx>)
 - Zapisnik (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/Zapisnik.aspx>)
 - Izborne jedinice (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/IzborneJedinice.aspx>)
 - Validacija (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/Validacija.aspx>)
 - Izvješća (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/Izvjestaji.aspx>)
285. Za potrebe dodatne nadogradnje JIIS BiH pripremljena su dva prijedloga projekta; Projektni plan za implementaciju projekta elektroničkog unosa imovinskih kartona i Projektni plan za implementaciju modula za unos, ažuriranje, utvrđivanje i kontrolu izbornih rezultata iz izbornih povjerenstava za Opće izbore 2018.

5.2 Održavanje Internetskog portala Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

286. U Izvještajnom razdoblju u sklopu aktivnosti koje se odnose na održavanje internetskog portala Središnjeg izbornog povjerenstva BiH provedene su sljedeće aktivnosti: postavka i objava rezultata izbora za ponovljene izbore u općini Stolac, te prijevremne izbore za načelnika Općine Trnovo i Glamoč; priprema i objava 1.108 dokumenta; objavljeno je ukupno 291 saopćenje za medije/javnost; objavljene su najave s dnevnim redom za 63 sjednice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
287. Ažuriranje Središnjeg biračkog popisa je proces koji se odvija svaki mjesec. Za ažuriranje Središnjeg biračkog popisa urađen je novi update baze i update aplikacije na web stranici kao i novi update interne aplikacije za provjeru birača. U 2017. godini putem Internetskog portala

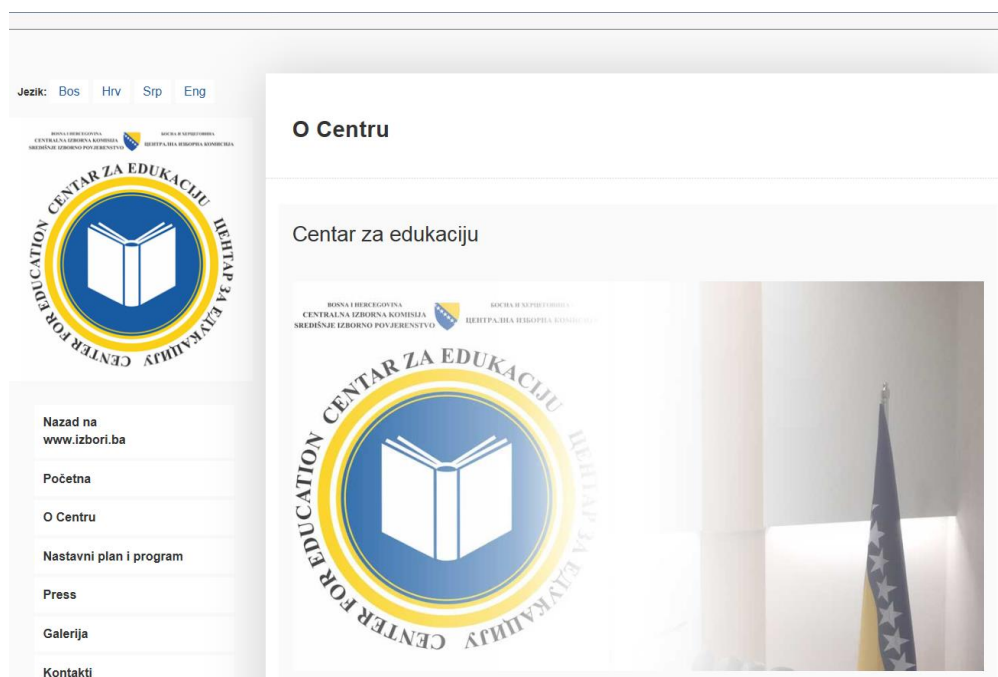
Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. zabilježeno je ukupno **97.088** upita za provjeru Središnjeg biračkog popisa.

288. Na interentskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini zabilježeno je ukupno **142.938** pregleda.

Slika 1 Statistika pregleda web stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini

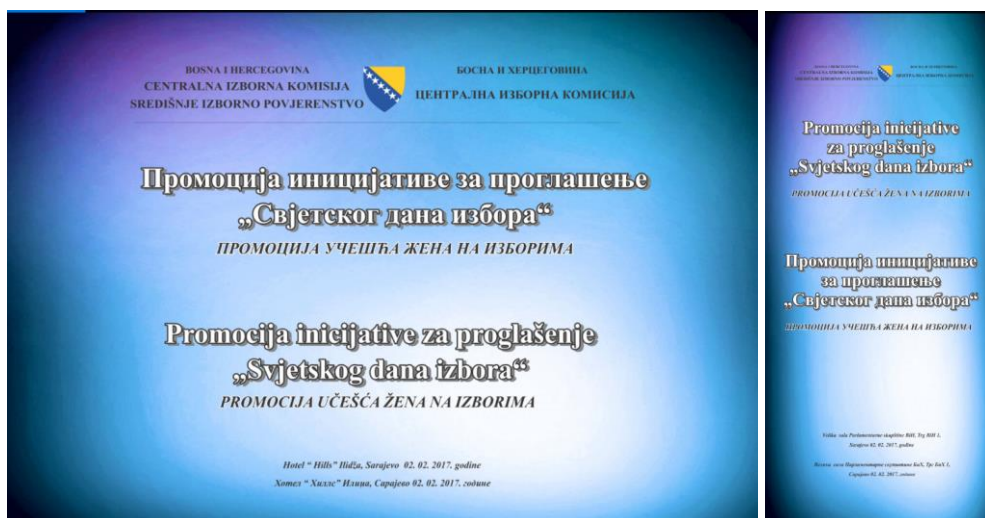
289. U 2017. godini napravljena je nova web stranica za Centar za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH na jezicima u zvaničnoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

Slika 2 web stranica Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

5.3. Grafička priprema dokumentacije

290. Središnje izborno povjerenstvo BiH je u 2017. godini provodilo i aktivnosti grafičke izrade i pripreme dokumenata, brošura, plakata i drugih akata.
291. Organizirana je cjelokupna grafička podrška za: manifestaciju promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora – „Promocija sudjelovanja žena na izborima“ koja je održana 2.2 2017. godine u Hotelu Hills, Ilidža.

Slika 3 Zvanični telop i baner manifestacije „Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora“

292. Izvršeno je grafičko oblikovanje „Izvešće o provođenju zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2016. godini“.
293. Za potrebe provođenja ponovnih izbora u općini Stolac, prijevremenih izbora u općini Trnovo (RS) i Glamoč Središnje izborno povjerenstvo BiH je uradilo grafičku pripremu sljedećih dokumenata:
- Grafički dizajn i cjelokupna priprema za tiskanje reklame, postera KAKO GLASOVATI
 - Priprema izrada i grafičko oblikovanje postera BIRAČKO PRAVO
 - Priprema za tiskanje glasačkih listića
 - Priprema i grafičko oblikovanje obrazaca za brojno stanje
 - Priprema i grafičko oblikovanje cjelokupnog tiskanog materijala koji se nalazi na glasačkom mjestu
 - Izrada akreditacija za promatrače.
294. Za potrebe održavanja post-izborne konferencije „Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije“ pripremljen je telop i baner, grafički dizajn naslovnice konferencijske brošure, zahvalnice.

Slika 4 Telop i baner Konferencije „Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije“

295. Za promociju publikacije “Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini” pripremljeni su obrada slika, formatiranje, telopi, baneri, natpisi, poster.

Slika 5. Baner za promociju publikacije “Nove tehnologije u izbornom procesu - izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini”

6. Zaključna razmatranja

296. Fokus aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini je bio na: analizi Lokalnih izbora 2016. godine; provedbi posrednih izbora za Gradsko vijeće Grada Sarajeva i Skupštinu Grada Istočno Sarajevo; preovodbi postupaka utvrđivanja kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora angažiranih na Lokalnim izborima 2016. godine; provedbi ponovnih izbora za načelnika i Općinsko vijeće Općine Stolac (19.2.2017.), prijevremenih izbora za načelnika općina Trnovo (RS) (24.9.2017.) i Glamoč (17.12.2017.);

aktivnostima za pripremu izbora za tijela lokalne uprave i samouprave u 49 općina i gradova u Bosni i Hercegovini; vođenju i ažuriranju Središnjeg biračkog popisa; popunjavanju izbornih povjerenstava, imenovanju i razrješenju članova izbornih povjerenstava, analizi rada općinskih / gradskih izbornih povjerenstava; edukaciji izborne administracije (19 novoimenovanih članova općinskih / gradskih izbornih povjerenstava, 31 uposlenika centara za birački popis u okviru obveznih edukacija); implementaciji izbornih rezultata pri čemu je utvrđeno 113 prestanaka mandata; doradi softvera za posredne izbore u BiH; aktivnosti u svezi sa dostavom imovinskih kartona izabranih dužnosnika, objavljivanju imovinskih kartona 516 izabranih dužnosnika na razini Predsjedništva BiH, Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, i skupštine kantona Federacije BiH na web stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sukladno odredbama Zakona o zaštiti osobnih podataka.

297. Nastavljene su aktivnosti na tehničkoj pripremi Jedinственог изборног информацијског система (JIIS BiH) u svim segmentima; počela je primjena aplikacije za upravljanje predmetima i aktima Document Management System (DMS) uključujući i modula e-Protokola; izvršena je nabava softver-a za skladišnu evidenciju čime je uvedeno elektroničko vođenje materijala u skladištu i implementiran je softver za vođenje osnovnih sredstava i sitnog inventara te vođenje elektroničkih evidencija o zaduženjima zaposlenih s osnovnim sredstvima i proveden je postupak i zaključen ugovor za nabavu softvera – GEO informacijski sustav.
298. Središnje izorno povjerenstvo BiH će u narednom razdoblju posvetiti posebnu pažnju ažuriranju podzakonskih akata, unaprjeđenju izbornog zakonodavstva kroz rad u interesornoj radnoj skupine s posebnim fokusom na istraživanja uvođenja adekvatnih novih tehnologija u izborni proces, procjenu kvaliteta biračkih popisa i unaprjeđenje zakonodavstva po odlukama Ustavnog suda BiH.

II. DIO

PROVOĐENJE ZAKONA O FINANCIRANJU POLITIČKIH STRANAKA

IZVJEŠTAJI

stranke

1. Godišnje Izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja političkih stranaka

1.1. Uvod

299. Središnje izborno povjerenstvo BiH, sukladno odredbama članka 14. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH”, broj: 95/12 i 41/16), mjerodavno je za provođenje odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka. Mjerodavno je da odluči da li su politička stranka ili druga osoba prekršili odredbe ovog zakona, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj političkoj stranci zbog nepridržavanja navedenih odredbi ili da poduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opće mjerodavnosti, sukladno zakonu.
300. Svaku sumnju o kaznenom djelu koje se može dovesti u vezu s financiranjem političkih stranaka i financiranjem izborne kampanje Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno članku 14. stavak (4) ovog zakona, obvezno prijaviti mjerodavnom tužiteljstvu i drugim tijelima mjerodavnim za provođenje zakona.
301. Središnje izborno povjerenstvo BiH je sukladno članku 10. stavak (1) Zakona o financiranju uspostavilo Službu za reviziju financiranja političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Služba za reviziju), koja pregleda i kontrolira financijska Izvješća koje podnesu političke stranke i obavlja reviziju financiranja političkih stranaka sukladno ovom zakonu.⁷¹ Naknadnom izmjenom Zakona o financiranju 2010. godine, promijenjen je naziv Službe za reviziju financijskog poslovanja u Službu za reviziju financiranja političkih stranaka.
302. Revizija financijskih Izvješća političke stranke uključuje Izvješća sjedišta stranke i najmanje dvije niže organizacijske cjeline koje odabere Služba za reviziju.
303. Na temelju provedenih aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u oblasti pregleda, kontrole i revizije financijskih Izvješća političkih stranaka, te izrečenih sankcija političkim strankama, pripremljeno je Izvješće o implementaciji odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka u 2017. godini.

1.2. Pravni okvir

304. Financiranje političkih stranaka u Bosni i Hercegovini je uređeno:

- Zakonom o financiranju političkih stranaka,
- Poglavljem 15. Izbornog zakona BiH, financiranje izborne kampanje.

Sukladno odredbama članka (3) stavak (1) Zakona o financiranju, politička stranka može se financirati iz:

- članarina,
- dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih osoba,
- izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organiziranja stranačkih manifestacija,
- prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke,

⁷¹ Služba za reviziju je uspostavljena Odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o uspostavljanju Službe za reviziju financijskog poslovanja, broj: 01-07-653/05 od 10. 3. 2005. godine, sukladno tada važećim Zakonom o financiranju političkih stranaka „Službeni glasnik BiH“, br. 22/00

- proračuna BiH sukladno članku 7. ovog zakona, entitetskih proračuna, kantonalnih proračuna i proračuna Brčko Distrikta BiH, te proračuna drugih jedinica lokalne uprave i samouprave sukladno zakonu i
- dobiti od poduzeća koja su u vlasništvu političke stranke.

Poduzeće u vlasništvu političke stranke može se baviti samo djelatnošću vezanom za kulturu ili izdavačku djelatnost.

Godišnji prihod političke stranke ostvaren od imovine u vlasništvu političke stranke i dobiti od poduzeća koja su u vlasništvu političke stranke ne smije prelaziti 20% iznosa ukupnog godišnjeg prihoda stranke.

- (1) Političke stranke se financiraju iz proračuna Bosne i Hercegovine sukladno članku 7. Zakona o financiranju političkih stranaka, entitetskih proračuna, kantonalnih proračuna i proračuna Brčko Distrikta BiH, te proračuna drugih jedinica lokalne uprave i samouprave sukladno zakonu.

Sukladno odredbama članka 7. Zakona o financiranju političkih stranaka u proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine sredstva se osiguravaju za financiranje političkih stranaka, odnosno koalicija političkih stranaka i neovisnih kandidata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini BiH i parlamentarnih skupina, odnosno klubova zastupnika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Ukupna sredstva koja se izdvajaju za financiranje spomenutih političkih subjekata ne mogu prelaziti iznos od 0,2% proračuna BiH u kalendarskoj godini.

Političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka sredstva se raspodjeljuju na način da se:

- 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate,
- 60% sredstava dijeli prema broju zastupničkih, odnosno delegatskih mandata, koje svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno neovisni kandidat ima u trenutku dodjele mandata,
- 10% od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim skupinama srazmjerno broju zastupničkih, odnosno delegatskih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Zajedničko povjerenstvo za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH će svojim aktima detaljnije regulirati raspodjelu sredstava iz ovog članka, kontrolu trošenja i druga financijska pitanja u svezi sa provođenjem ovoga zakona.

- (2) U Republici Srpskoj, sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka iz proračuna Republike, grada i općine („Službeni glasnik RS“, broj 65/08), sredstva se izdvajaju iz proračuna za:

- financiranje dijela troškova redovitog rada političkih stranaka, koalicija, neovisnih zastupnika, odnosno odbornika,
- pokriće dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, neovisnih lista i neovisnih kandidata kojima su potvrđene izborne liste za izbor zastupnika, odnosno odbornika i
- pokriće dijela troškova rada zastupničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i skupina.

- a) Sredstva izdvojena za financiranje troškova redovitog rada političkih stranaka, koalicija, neovisnih zastupnika, odnosno odbornika ne mogu biti manja od 0,2% ukupnih proračunskih prihoda iz prethodne godine, a raspoređuju se na način:
 - 20% sredstava se raspoređuju u jednakim iznosima svim političkim strankama i koalicijama koje imaju zastupnike u skupštini i neovisnim zastupnicima i
 - 80% se raspoređuje srazmjerno broju osvojenih mandata, koje politička stranka, koalicija, neovisni zastupnik, odnosno odbornik ima u skupštini.
 - b) Sredstva za izbornu kampanju osiguravaju se u proračunu za godinu u kojoj se održavaju izbori u iznosu ne manjem od 0,05% ukupnih proračunskih prihoda iz prethodne godine. Način raspodjele sredstava vrši se sukladno izbornim propisima.
 - c) Sredstva za rad zastupničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i skupina, dodjeljuju se radi pokrivanja:
 - paušalnih troškova za rad u izbornim jedinicama zastupnika, odnosno odbornika,
 - putnih troškova u inozemstvo, ako organizator nije Narodna skupština RS ili Vijeće naroda RS, odnosno skupština jedinice lokalne samouprave,
 - troškova nabave materijala – goriva, tiskanja, službenih glasnika i publikacija,
 - troškova smještaja i ishrane zastupnika, delegata, odnosno odbornika, u vrijeme kada se ne održavaju sjednice skupštine ili vijeća i
 - ostale troškove u svezi sa radom zastupnika, delegata, odnosno odbornika u klubovima i skupinama.
- (3) Federacija BiH nije donijela poseban zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna, pa sredstva za financiranje političkih subjekata izdvaja sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, kao “tekuće transfere neprofitnim organizacijama - za političke stranke i koalicije”, koji se donosi svake godine. Sredstva se izdvajaju u iznosu od 0,2% u odnosu na ukupne prihode, bez primitaka i koriste se po programu koji donosi Vlada.

Sredstva namijenjena za financiranje političkih subjekata raspoređuju se tako da:

- 40% od predviđenog iznosa pripada političkim subjektima, koji su zastupljeni u Parlamentu Federacije BiH u jednakim iznosima, a
- 60% prema broju zastupnika u domovima Parlamenta, na dan dodjele mandata.

Ukoliko je ugovorom između članica koalicije reguliran način raspodjele novčanih sredstava koja pripadaju koaliciji, Vlada sredstva raspoređuje na temelju odredbi ugovora.

- (4) Zakonom o financiranju političkih stranaka iz proračuna Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj: 29/04 i 14/07) propisano je da se sredstva iz proračuna Brčko Distrikta BiH izdvajaju za: predizbornu kampanju političkih stranaka koje sudjeluju na izborima za Skupštinu Brčko Distrikta BiH i redovit rad političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Brčko Distrikta BiH.
 - a) Sredstva za predizbornu kampanju političkih stranka osiguravaju u godini u kojoj se održavaju redoviti izbori za Skupštinu Brčko Distrikta BiH i to u iznosu 0,03% prihoda u proračunu Brčko Distrikta BiH ili 60.000 KM ovisno od toga koji je iznos niži.

- b) Sredstva za redovit rad političkih stranaka izdvajaju se po godišnjoj osnovi od 0,1% od prihoda u proračunu Brčko Distrikta BiH ili 200.000 KM, ovisno od toga koji od ova dva iznosa je niži.

Sredstva izdvojena za redovit rad političkih stranka i njihovih Zastupničkih klubova u Skupštini Brčko Distrikta BiH raspoređuju na taj način da se:

- 30% sredstava raspoređuje u jednakim iznosima svim zastupničkim klubovima političkim strankama zastupljenim u Skupštini Brčko Distrikta BiH, a
- 70% od ukupnog iznosa raspoređuje srazmjerno broju zastupničkih mjesta koje svaka politička stranka ima u Skupštini Brčko Distrikta BiH u trenutku raspodjele.

1.2.1. Pravni okvir za financijsko izvješćivanje političkih stranaka

305. U Zakonu o financiranju političkih stranaka, u članku 12. stavak (1), propisano je da političke stranke vode evidenciju o svojim prihodima i rashodima i dužne su da Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnose financijsko Izvješće za svaku kalendarsku godinu (računovodstvenu godinu).
306. Političke stranke, sukladno odredbi članka 12. stavak (3) ovog Zakona, podnose posebno financijsko Izvješće za razdoblje izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom BiH. Političke stranke i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti Bosne i Hercegovine na svim razinama dužni su, sukladno članku 15.1 stavak (1) Izbornog zakona BiH, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za sudjelovanje na izborima, Središnjem izbornom povjerenstvu BiH podnijeti financijsko Izvješće za razdoblje koje počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru i financijsko Izvješće za razdoblje od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora, u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u „Službenom glasniku BiH“.
307. Izvješća koja podnose političke stranke i neovisni kandidati koji sudjeluju na izborima za tijela vlasti sadrže: sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, transparentnim priložima iz inozemstva, priložima fizičkih i pravnih osoba, priložima u obliku robe i usluga (prilozi u naturi), prihodima na vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, sukladno odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, kreditima, pozajmicama, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za razdoblje izvješćivanja koje odredi Središnje izorno povjerenstvo BiH.
308. Politička stranka je, sukladno odredbi iz članka 12. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, obvezna u svom financijskom Izvješću uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani s političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.
309. Sukladno odredbama članka 13. stavak (6) Zakona o financiranju, politička stranka je dužna javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tijekom protekle kalendarske godine (računovodstvene godine). Završni račun i financijsko izvješće u kojem se podrobno navode izvori prihoda, podatci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge te podatci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, javni su dokumenti i objavljuju se na web stranici političke stranke.
310. Središnje izorno povjerenstvo BiH donosi propise za provođenje odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvješćivanja.

311. Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo dva podzakonska akta, kojima je utvrdilo sadržaj, formu, način i druge detalje financijskog izvješćivanja:
- a) Pravilnik o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka⁷² i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka⁷³ i
 - b) Pravilnik o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih subjekata⁷⁴.
312. Kontrola i revizija financiranja političkih stranaka uređena je: Pravilnikom o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka⁷⁵, koji je također donijelo Središnje izborno povjerenstvo BiH.

1.3. Aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u Izvještajnom razdoblju

313. U okviru provođenja Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH je u 2017. godini poduzelo niz aktivnosti i realiziralo ključne zadatke kojima je utvrđivana zakonitost financiranja političkih stranaka, postignuta transparentnost financiranja i realiziralo je ključne radnje koje reguliraju legalitet financiranja političkih stranaka.

1.3.1. Prijem financijskih Izvješća političkih stranaka

314. Političke stranke, sukladno odredbi iz članka 12. stavak (4) Zakona o financiranju, financijsko Izvješće podnose do 31.3. naredne godine, u formi koju je propisalo Središnje izborno povjerenstvo BiH.
315. Središnje izborno povjerenstvo BiH je razvilo aplikaciju „FI SIP BiH“, putem koje političke stranke financijska Izvješća podnose u elektroničkoj formi.
316. Sukladno svojim ovlastima iz članka 12. Zakona o financiranju, da provodi i izvršava odredbe ovog Zakona, Središnje izborno povjerenstvo BiH je:
- a) izvršilo prijem godišnjih financijskih izvješća za 2016. godinu koja su podnijele 122 političke stranke. Izvješće za 2016. godinu, od ukupno 149 političkih stranaka, koliko ih je sa 31.12.2016. godine bilo na evidenciji Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, u zakonom propisanom roku (do 31.3.2017. godine) podnijelo je 96 političkih stranaka, odnosno 64,43%, dok je 26 stranaka izvješće podnijelo sa zakašnjenjem, odnosno nakon što im je Središnje izborno povjerenstvo BiH uputilo urgenciju za dostavljanje istih, čime im je sukladno odredbi iz članka 14. stavak (3) Zakona o financiranju političkih stranka dalo priliku da prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, dobrovoljno postupe i podnesu financijska izvješća. Izvješće nije podnijelo 27 političkih stranaka, od kojih su dvije stranke pokrenule postupak kod mjerodavnih sudova za njihovo brisanje iz sudskog registra.

⁷² „Službeni glasnik BiH“, broj 96/13, koji je stupio na snagu dana 18.12.2013. godine, kada je stavljen izvan snage Pravilnik o godišnjim financijskim izvješćima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 61/06).

⁷³ „Službeni glasnik BiH“, broj 89/16

⁷⁴ „Službeni glasnik BiH“, broj 96/13, koji je stupio na snagu dana 18.12.2013. godine, kada je stavljen izvan snage Pravilnik o predizbornim i postizbornim financijskim izvješćima političkih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 61/06).

⁷⁵ „Službeni glasnik BiH“, broj 103/08

317. Od ukupnog broja podnesenih godišnjih finansijskih izvješća za 2016. godinu, 93% ih je podneseno u elektroničkoj formi putem aplikacije „FI SIP BiH“.
318. Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo zaključak da će političke stranke, koje nisu podnijele finansijsko izvješće, sankcionirati sukladno svojim mjerodavnostima, novčanom sankcijom propisanom u članku 19. stavak (1) Zakona o financiranju. Pored političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH će novčanom sankcijom, propisanom u članku 19. stavak (2) Zakona sankcionirati i fizičke osobe koje su izvršile prekršaj, u ovom slučaju ovlaštene osobe koje su odgovorne za vođenje poslovnih knjiga političkih stranaka, podnošenje finansijskih izvješća i koje su ovlaštene da kontaktiraju sa Središnjim izbornim povjerenstvom BiH.
319. Političke stranke u 2016. godini su se financirale iz sljedećih izvora: članarina u postotku od 6,67%, priloga fizičkih osoba u postotku 8,00%, priloga pravnih osoba u postotku 2,71%, prihoda od imovine političkih stranaka u postotku 2,80%, prihoda od poklona i usluga što ih stranka nije imala obvezu platiti u postotku 0,76%, prihoda iz proračuna u postotku 71,70% i ostalih prihoda u postotku 7,36% od ukupno ostvarenih prihoda, kao što je prikazano u narednim tablicama:

Tablica 1. Pregled izvora financiranja političkih stranaka u 2016. godini

(1) Prihodi	Iznos (KM)	Struktura
Članarina	1.772.229,25	6,67 %
Prilozi fizičkih osoba	2.124.019,28	8,00 %
Prilozi pravnih osoba	720.631,23	2,71 %
Prihodi od imovine političkih stranaka	744.787,72	2,80 %
Prihodi od poklona i usluga što ih stranka nije imala obvezu platiti	202.604,83	0,76 %
Prihodi iz proračuna	19.041.671,15	71,70 %
Ukupan prihod	24.605.943,46	92,64 %
(2) Ostali prihodi i drugo	1.953.739,03	7,36 %
UKUPNI IZVORI FINANCIRANJA	26.559.682,49	100,00 %

Tablica 2. Struktura izvora financiranja političkih stranaka u 2016. godini
(prema podacima koje su stranke iskazale u godišnjim financijskim izvješćima)

Red. br.	Kod	Naziv političke stranke	Članarine	Prilozi fizičkih osoba	Prilozi pravnih osoba	Prihodi od imovine u vlasništvu političke stranke	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu platiti	Prihodi iz proračuna	Ostali prihodi i dr.	UKUPAN PRIHOD	Struktura prihoda							
											Članarine	Prilozi fizičkih osoba	Prilozi pravnih osoba	Prihodi od imovine u vlasn. pol. stranke	Nenovč. donacije i računi koje po. str. nije imala obav.	Prihodi iz proračuna	Ostali prihodi i dr.	Ukupno
1	008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	460.229,37	49.937,75	60.450,00	624.980,21	10.058,51	1.952.501,75	1.544.468,49	4.702.626,08	9,8%	1,1%	1,3%	13,3%	0,2%	41,5%	32,8%	100%
2	090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	99.370,91	864.625,43	193.220,00	49.760,00	4.359,51	3.412.610,91	67.788,34	4.691.735,10	2,1%	18,4%	4,1%	1,1%	0,1%	72,7%	1,4%	100%
3	515	SAVEZ NEOVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	408.727,11	0,00	20.000,00	1.200,00	580,00	1.986.856,70	62.015,71	2.479.379,52	16,5%	0,0%	0,8%	0,0%	0,0%	80,1%	2,5%	100%
4	1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH - FAHRUDIN RADONČIĆ	50.385,64	277.151,59	62.778,00	0,00	14.376,48	1.598.065,05	0,00	2.002.756,76	2,5%	13,8%	3,1%	0,0%	0,7%	79,8%	0,0%	100%
5	018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	331.249,81	182.399,05	19.410,00	9.411,70	28.500,00	1.356.989,82	17.446,21	1.945.406,59	17,0%	9,4%	1,0%	0,5%	1,5%	69,8%	0,9%	100%
6	027	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BIH	78.706,09	94.039,79	25.150,00	7.067,88	0,00	1.692.122,41	7.230,55	1.904.316,72	4,1%	4,9%	1,3%	0,4%	0,0%	88,9%	0,4%	100%
7	1698	DEMOKRATSKA FRONTA	22.270,58	83.923,30	12.050,00	42.000,00	7.100,00	922.007,06	2.939,19	1.092.290,13	2,0%	7,7%	1,1%	3,8%	0,7%	84,4%	0,3%	100%
8	074	SOCIJALISTIČKA PARTIJA	29.738,70	79.021,00	134.680,00	545,14	18.240,60	426.452,82	6.614,06	695.292,32	4,3%	11,4%	19,4%	0,1%	2,6%	61,3%	1,0%	100%
9	440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	60.989,78	11.770,00	24.850,00	0,00	0,00	579.373,32	292,64	677.275,74	9,0%	1,7%	3,7%	0,0%	0,0%	85,5%	0,0%	100%
10	769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	2.134,00	4.380,00	4.850,00	0,00	4.200,00	630.862,37	21.487,54	667.913,91	0,3%	0,7%	0,7%	0,0%	0,6%	94,5%	3,2%	100%
11	461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ	49.901,00	53.300,00	5.500,00	0,00	3.600,00	514.916,00	5.126,00	632.343,00	7,9%	8,4%	0,9%	0,0%	0,6%	81,4%	0,8%	100%
12	001	BOSANSKOHERCEGOVAČKA PATRIOTSKA STRANKA-SEFER HALILOVIĆ	22.559,15	4.215,00	10.000,00	0,00	18.245,08	424.493,29	5.199,49	484.712,01	4,7%	0,9%	2,1%	0,0%	3,8%	87,6%	1,1%	100%
13	877	NAŠA STRANKA	1.904,24	3.363,13	21.050,00	0,00	6.332,00	438.740,63	0,00	471.390,00	0,4%	0,7%	4,5%	0,0%	1,3%	93,1%	0,0%	100%
14	004	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	22.531,00	14.585,00	14.400,00	0,00	0,00	252.026,13	191.806,11	495.348,24	4,5%	2,9%	2,9%	0,0%	0,0%	50,9%	38,7%	100%

15	1718	NARODNI DEMOKRATSKI POKRET	0,00	21.177,00	0,00	0,00	3.650,00	364.891,00	0,00	389.718,00	0,0%	5,4%	0,0%	0,0%	0,9%	93,6%	0,0%	100%
16	882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	0,00	42.649,57	15.500,00	0,00	0,00	325.990,60	0,90	384.141,07	0,0%	11,1%	4,0%	0,0%	0,0%	84,9%	0,0%	100%
17	502	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	0,00	1.100,00	0,00	3.765,51	0,00	329.290,39	0,00	334.155,90	0,0%	0,3%	0,0%	1,1%	0,0%	98,5%	0,0%	100%
18	734	HRVATSKA STRANKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	230.443,19	1.400,00	231.843,19	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	99,4%	0,6%	100%
19	1701	LABURISTIČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	3.409,79	42.703,45	7.394,00	3,32	12.674,00	157.428,03	0,00	223.612,59	1,5%	19,1%	3,3%	0,0%	5,7%	70,4%	0,0%	100%
20	036	BOSS - BOSANSKA STRANKA-MIRNES AJANOVIĆ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	149.422,76	1.610,20	151.032,96	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	98,9%	1,1%	100%
21	513	STRANKA PENZIONERA / UMIROVLJENIKA BOSNE I HERCEGOVINE	86.049,15	1.929,75	3.517,00	9,06	2.150,00	54.205,36	0,00	147.860,32	58,2%	1,3%	2,4%	0,0%	1,5%	36,7%	0,0%	100%
22	1190	STRANKA DIJASPORE BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	60,00	0,00	0,00	0,00	134.110,28	0,00	134.170,28	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
23	016	SRPSKA RADIKALNA STRANKA REPUBLIKE SRPSKE	0,00	0,00	0,00	0,00	7.194,00	111.830,05	0,00	119.024,05	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,0%	94,0%	0,0%	100%
24	1728	LIBERALNA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	116.633,78	0,00	116.633,78	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
25	1972	UJEDINJENA SRPSKA	3.066,00	90.300,90	2.500,00	0,00	0,00	3.841,38	0,00	99.708,28	3,1%	90,6%	2,5%	0,0%	0,0%	3,9%	0,0%	100%
26	1987	SNAGA CENTRA	0,00	75.260,00	5.000,00	0,00	0,00	4.324,58	2.500,00	87.084,58	0,0%	86,4%	5,7%	0,0%	0,0%	5,0%	2,9%	100%
27	1694	NAPREDNA SRPSKA-NS	0,00	245,00	500,00	0,00	0,00	83.987,05	0,00	84.732,05	0,0%	0,3%	0,6%	0,0%	0,0%	99,1%	0,0%	100%
28	1270	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA STJEPANA RADIĆA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84.007,97	1,53	84.009,50	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
29	730	SOCIJALDEMOKRATSKA UNIJA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	2.670,00	0,00	0,00	0,00	75.948,58	0,00	78.618,58	0,0%	3,4%	0,0%	0,0%	0,0%	96,6%	0,0%	100%
30	455	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BIH	350,00	2.080,00	13.354,83	0,00	12.704,56	39.237,89	0,00	67.727,28	0,5%	3,1%	19,7%	0,0%	18,8%	57,9%	0,0%	100%
31	561	NARODNA DEMOKRATSKA STRANKA	1.507,00	5.037,00	0,00	1,00	4.200,00	50.493,00	1.339,00	62.577,00	2,4%	8,0%	0,0%	0,0%	6,7%	80,7%	2,1%	100%

32	2072	GRADANSKI SAVEZ (GS)	960,00	20.453,07	16.318,00	0,00	18.990,00	4.271,33	0,00	60.992,40	1,6%	33,5%	26,8%	0,0%	31,1%	7,0%	0,0%	100%
33	005	HRVATSKA KRŠĆANSKA DEMOKRATSKA UNIJA BIH	0,00	0,00	0,00	1,03	1.200,00	53.786,82	2.990,03	57.977,88	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,1%	92,8%	5,2%	100%
34	1730	SRPSKA RADIKALNA STRANKA dr VOJISLAV ŠEŠELJ	7.054,00	4.500,00	1.000,00	0,03	3.535,09	39.487,46	0,00	55.576,58	12,7%	8,1%	1,8%	0,0%	6,4%	71,1%	0,0%	100%
35	1703	HRVATSKA NEZAVISNA LISTA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50.172,00	7,41	50.179,41	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
36	279	PARTIJA UJEDINJENIH PENZIONERA	0,00	3.510,00	0,00	0,00	0,00	43.562,65	0,00	47.072,65	0,0%	7,5%	0,0%	0,0%	0,0%	92,5%	0,0%	100%
37	1882	TUZLANSKA ALTERNATIVA	3.419,70	0,00	0,00	0,00	0,00	41.378,29	0,00	44.797,99	7,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	92,4%	0,0%	100%
38	028	DEMOKRATSKA NARODNA ZAJEDNICA BIH	0,00	15.000,00	2.300,00	0,00	2.000,00	21.523,78	0,00	40.823,78	0,0%	36,7%	5,6%	0,0%	4,9%	52,7%	0,0%	100%
39	1200	SRPSKA NAPREDNA STRANKA	8.070,00	200,00	0,00	0,00	0,00	27.742,17	0,00	36.012,17	22,4%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	77,0%	0,0%	100%
40	366	HRVATSKI NARODNI SAVEZ BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34.601,55	0,00	34.601,55	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	
41	1714	HRVATSKI SAVEZ HKDU - HRAST	0,00	0,00	0,00	0,05	600,00	31.270,00	0,00	31.870,05	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,9%	98,1%	0,0%	100%
42	1872	POKRET USPJEŠNA SRPSKA	0,00	21.320,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	396,00	31.716,00	0,0%	67,2%	31,5%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%	100%
43	732	SRPSKA RADIKALNA STRANKA "9. JANUAR"	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.400,73	0,00	31.400,73	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
44	1186	NOVA SOCIJALISTIČKA PARTIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.669,00	0,00	21.669,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
45	1188	POSAVSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	2,44	0,00	20.971,29	0,00	20.973,73	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
46	1950	BRČANSKI DEMOKRATSKI POKRET BRČKO DISTR. BIH	0,00	4.250,00	12.000,00	0,00	350,00	3.503,00	0,00	20.103,00	0,0%	21,1%	59,7%	0,0%	1,7%	17,4%	0,0%	100%
47	20	GRADANSKA DEMOKRATSKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	2.348,00	1.000,00	6.040,00	6.499,00	2.309,50	0,00	18.196,50	0,0%	12,9%	5,5%	33,2%	35,7%	12,7%	0,0%	100%
48	1178	HRVATSKA STRANKA PRAVA DR. ANTE STARČEVIĆ BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.550,00	0,00	16.550,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%

49	1177	STRANKA ZA NAROD BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.274,16	1.400,00	15.674,16	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	91,1%	8,9%	100%
50	1252	SNAGA EKONOMSKOG POKRETA U BOSNI I HERCEGOVINI	0,00	0,00	6.000,00	0,00	0,00	5.263,00	1.692,00	12.955,00	0,0%	0,0%	46,3%	0,0%	0,0%	40,6%	13,1%	100%
51	1919	POKRET ZA BOLJE BRČKO ĐAPO MIRŠAD	0,00	2.000,00	6.600,00	0,00	800,00	3.502,52	0,00	12.902,52	0,0%	15,5%	51,2%	0,0%	6,2%	27,1%	0,0%	100%
52	1264	NAPREDNA SRPSKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.427,82	0,00	11.427,82	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
53	026	STRANKA SPAS	0,00	3.000,00	6.380,00	0,00	0,00	789,36	0,00	10.169,36	0,0%	29,5%	62,7%	0,0%	0,0%	7,8%	0,0%	100%
54	003	STRANKA ZA SREDNJE	0,00	0,00	0,00	0,00	576,00	8.664,56	0,00	9.240,56	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,2%	93,8%	0,0%	100%
55	1804	STRANKA ZA NAŠ GRAD	4.881,00	4.220,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.101,00	53,6%	46,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
56	1181	DEMOKRATSKA PARTIJA - DRAGAN ČAVIĆ	0,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00	7.624,00	0,00	8.824,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	13,6%	86,4%	0,0%	100%
57	866	STRANKA UDRUŽENIH NEOVISNIH DEMOKRATA BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.095,00	0,00	8.095,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
58	1179	SAVEZ ZA DEMOKRATSKU SRPSKU	0,00	6.800,00	0,00	0,00	0,00	595,00	4,00	7.399,00	0,0%	91,9%	0,0%	0,0%	0,0%	8,0%	0,1%	100%
59	724	POKRET ZA TREBINJE	3.510,00	400,00	0,00	0,00	300,00	2.919,00	0,00	7.129,00	49,2%	5,6%	0,0%	0,0%	4,2%	40,9%	0,0%	100%
60	1776	HRVATSKA STRANKA PRAVA-PRAVAŠI	0,00	1.050,00	0,00	0,00	0,00	4.925,00	0,00	5.975,00	0,0%	17,6%	0,0%	0,0%	0,0%	82,4%	0,0%	100%
61	1699	PRVA BOSANSKO-HERCEGOVAČKA STRANKA	12,00	50,00	0,00	0,00	3.200,00	2.225,00	0,00	5.487,00	0,2%	0,9%	0,0%	0,0%	58,3%	40,6%	0,0%	100%
62	1705	HRVATSKA REPUBLIKANSKA STRANKA	1.050,00	4.320,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.370,00	19,6%	80,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
63	1940	GRAĐANSKA SNAGA	2.181,00	1.900,00	650,00	0,00	0,00	0,00	355,00	5.086,00	42,9%	37,4%	12,8%	0,0%	0,0%	0,0%	7,0%	100%
64	1241	HRVATSKA STRANKA PRAVA HERCEG-BOSNE	0,00	0,00	0,00	0,00	1.590,00	3.144,00	0,00	4.734,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	33,6%	66,4%	0,0%	100%
65	1722	SNAGA NARODA	0,00	480,00	300,00	0,00	0,00	1.422,14	2.300,00	4.502,14	0,0%	10,7%	6,7%	0,0%	0,0%	31,6%	51,1%	100%
66	1971	SAVEZ ZA STARI GRAD	0,00	1.050,00	0,00	0,00	1.800,00	1.321,32	0,00	4.171,32	0,0%	25,2%	0,0%	0,0%	43,2%	31,7%	0,0%	100%

67	1254	NOVI POKRET BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.101,80	0,00	4.101,80	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
68	1250	STRANKA SOCIJALNE SIGURNOSTI SRPSKIH BORACA	0,00	2.972,50	0,00	0,00	0,00	80,26	0,00	3.052,76	0,0%	97,4%	0,0%	0,0%	0,0%	2,6%	0,0%	100%
69	069	SRPSKI POKRET OBNOVE RS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
70	2092	NOVA PARTIJA	2.510,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.510,00	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
71	2018	HRVATSKA LISTA ZA LIVNO	0,00	1.615,00	800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.415,00	0,0%	66,9%	33,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
72	049	ZAVIČAJNI SOCIJALDEMOKRATI - MILE MARCETA	0,00	1.800,00	0,00	0,00	0,00	303,92	0,00	2.103,92	0,0%	85,6%	0,0%	0,0%	0,0%	14,4%	0,0%	100%
73	1257	HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.084,00	0,00	2.084,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
74	2078	ČAPLJINSKA NEOVISNA STRANKA- ČAPLJINA U SRCU	0,00	2.050,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.050,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
75	2097	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA BIH	0,00			0,00	0,00	0,00	2.000,00	2.000,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100%
76	1015	KLADUŠKA STRANKA PRIVREDNOG PROSPERITETA	0,00	1.120,00	600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.720,00	0,0%	65,1%	34,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
77	059	NOVI DEMOKRATSKI POKRET	0,00	1.035,00		0,00	0,00	678,49	0,00	1.713,49	0,0%	60,4%	0,0%	0,0%	0,0%	39,6%	0,0%	100%
78	1290	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.701,65	1.701,65	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100%
79	1986	SLOBODNA SRPSKA	0,00	1.610,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.610,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
80	1989	UNIJA SOCIJALDEMOKRATA BH	0,00	160,00	0,00	0,00	0,00	1.382,67	40,00	1.582,67	0,0%	10,1%	0,0%	0,0%	0,0%	87,4%	2,5%	100%
81	073	SELJAČKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.560,00	1.560,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100%
82	1706	SAVEZ ZA NOVU POLITIKU	0,00	1.560,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.560,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
83	2292	PRVA MOSTARSKA PARTIJA	1.306,00	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	1.506,04	86,7%	13,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%

84	2294	POLITIČKA ORGANIZACIJA E-STRANKA GRAĐANA TUZLA	221,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00	0,00	0,00	1.421,00	15,6%	0,0%	0,0%	0,0%	84,4%	0,0%	0,0%	100%
85	1003	NEZAVISNA STRANKA DR MIHAJLO TOVIRAC	12,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.389,93	0,00	1.401,93	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	99,1%	0,0%	100%
86	521	HRVATSKA DEMOKRATSKA UNIJA BIH	0,00	0,00	0,00	0,34	0,00	1.339,00	0,00	1.339,34	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
87	983	POKRET ZA PRNJAVOR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.229,66	0,00	1.229,66	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
88	1977	RAMSKA DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	1.200,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	1.200,01	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
89	1217	STRANKA ZA OPĆINU OLOVO	1.120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	1.120,10	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
90	1004	STRANKA PRAVDE I RAZVOJA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	1.100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
91	2044	NEZAVISNA LISTA	0,00	1.100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
92	1711	DEMOKRATSKA OBITELJSKA STRANKA	0,00	1.067,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.067,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
93	1271	STRANKA MLADIH ZA PROMJENE	533,23	0,00	529,40	0,00	0,00	0,00	0,00	1.062,63	50,2%	0,0%	49,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
94	879	EKOLOŠKA PARTIJA REPUBLIKE SRPSKE	0,00	0,00	0,00	0,00	600,00	445,17	0,00	1.045,17	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	57,4%	42,6%	0,0%	100%
95	1017	NARODNA STRANKA (POKRET ZA BROD)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.001,00	0,00	1.001,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
96	1723	SOCIJAL DEMOKRATSKI FRONT BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	270,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	270,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
97	1291	REFORMSKA STRANKA	0,00	255,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	255,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
98	077	DEMOKRATSKA STRANKA FEDERALISTA	210,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,84	236,84	88,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	11,3%	100%
99	32	DEMOKRATSKA STRANKA INVALIDA BIH	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	117,65	0,00	137,65	0,0%	14,5%	0,0%	0,0%	0,0%	85,5%	0,0%	100%
100	2094	AUTOHTONA HRVATSKA STRANKA PRAVA BIH A-HSP BIH	0,00	110,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	110,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%

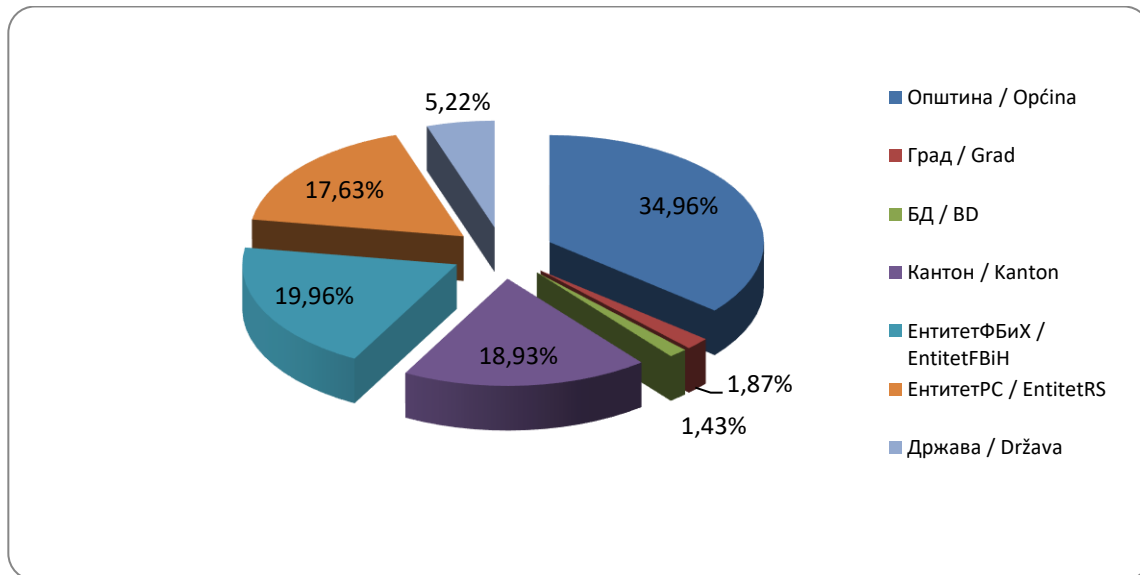
101	1719	UDAR LJEVICE	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
102	2004	JEDINSTVENA NAPREDNA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	0,00	22,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
103	370	KONGRESNA NARODNA STRANKA ZAŠTITE PRAVA BORACA I GRAĐANA - PRAVDE I MORALA BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
104	574	RADNIČKO- KOMUNISTIČKA PARTIJA BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
105	722	NOVA DEMOKRATIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
106	761	NEZAVISNA DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
107	1256	NAPREDNA DEMOKRATSKA STRANKA BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
108	2291	NOVI BOŠNJAČKI POKRET	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
109	996	EKOLOŠKA DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
110	1262	PRIVREDNI NARODNI POKRET BH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
111	725	PARTIJA PRIVREDNOG PROGRESA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
112	2021	NARODNA STRANKA NOVI GRAD	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
113	1184	TVOJA I MOJA STRANKA U BOSNI I HERCEGOVINI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
114	017	HRVATSKA STRANKA PRAVA BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
115	408	UJEDINJENA HSP BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
116	762	BH SLOBODNI DEMOKRATI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
117	1007	POG „SNAGA BOSNE“	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								

118	1268	STRANKA EVROPSKE SOCIJALDEMOKRATIJE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
119	1272	LISTA ZA BUGOJNO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
120	1707	REGIONALNI DEMOKRATSKI SAVEZ TUZLA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
121	2289	SRPSKA NAPREDNA STRANKA- IZVORNA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
122	2293	NOVA ALTERNATIVA STRANKA RADA I RAZVOJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
UKUPNO			1.772.229,25	2.124.019,28	720.631,23	744.787,72	202.604,83	19.041.671,15	1.953.739,03	26.559.682,49	6,67%	8,00%	2,71%	2,80%	0,76%	71,70%	7,36%	100,00%

- b) Prikupljeni su podatci o sredstvima koja su iz proračuna isplaćena političkim subjektima u 2016. godini. Prema podacima, koji su dostavljeni na zahtjev Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, planirana su izdvajanja iz proračuna svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini za financiranje političkih subjekata u 2016. godini, u iznosu od 19.128.798,52 KM., dok su ista isplaćena u postotku od 94,30 % i iznose 18.038.991,98 KM, kao što je prikazano u Tablici 3. i predstavljeno na grafikonu 1.

Tablica 3. Proračunska izdvajanja za političke subjekte u 2016. godini

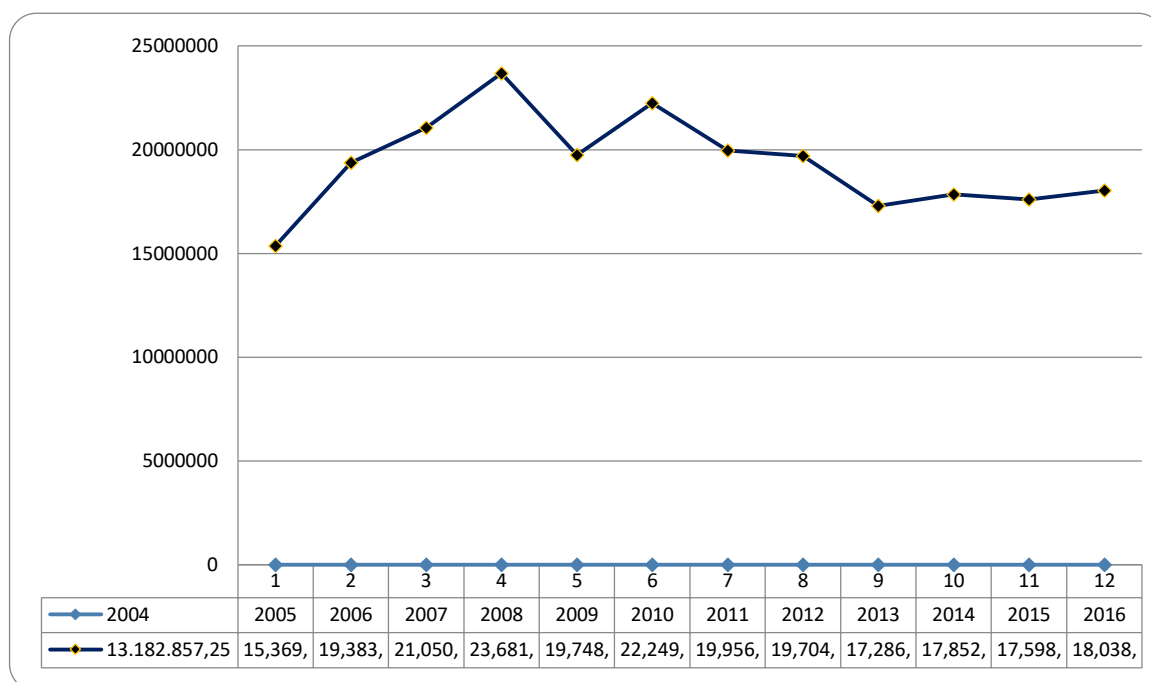
Proračun/razina vlasti	Iznos isplaćenih sredstava	Struktura financiranja
Proračuni općina/opština i gradova osnovnih izbornih jedinica	6.307.104,11	34,96%
Proračuni gradova	338.000,00	1,87%
Brčko Distrikt BiH	258.019,03	1,43%
Proračuni kantona/županija	3.414.923,62	18,93%
Proračun Federacije BiH	3.600.000,03	19,96%
Proračun Republike Srpske	3.180.000,00	17,63%
Proračun BiH (isplaćeno političkim strankama)	534.224,00	2,96%
Proračun BiH (utrošeno za rad klubova)	406.721,19	2,25%
UKUPNO	18.038.991,98	100,00%

Grafikon 1 Prikaz strukture proračunskih izdvajanja za političke subjekte u 2016. godini

320. U razdoblju od 2004. do 2016. godine iz proračuna svih razina vlasti političkim subjektima je isplaćeno 245,1 milijuna KM i to: 2004. godine 13,2 milijuna, 2005. godine 15,4 milijuna, 2006. godine 19,4 milijuna, 2007. godine 21,1 milijun, 2008. godine 23,7 milijuna, 2009. godine 19,7 milijuna, 2010. godine 22,2 milijuna, 2011. godine 19,6 milijuna, 2012. godine 19,7 milijuna, 2013. godine 17,3 milijuna, 2014. godine 17,9 milijuna, 2015. godine 17,6 milijuna i 2016. godine 18 milijuna KM.

321. Od 2004. do 2008. godine proračunska izdvajanja su konstantno rasla, razdoblje od 2009. do 2012. godine karakteriziraju oscilacije iznosa proračunskih sredstava izdvojenih političkim strankama, dok su od 2013. godine ta izdvajanja uglavnom uravnotežena.

Grafikon 2 Trend prihoda koje su političke stranke ostvarile iz proračuna u razdoblju 2004.- 2016.

Tablica 4. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna političkim strankama po razinama vlasti u razdoblju 2004.-2016. godine

Razine vlasti		Uplaćeno u razdoblju 2004. - 2010. godine	Uplaćeno 2011. godine	Uplaćeno 2012. godine	Uplaćeno 2013. godine	Uplaćeno 2014. godine	Uplaćeno 2015. godine	Uplaćeno 2016. godine	Uplaćeno u razdoblju 2004. - 2016. godine
1		2	3	4	5	6	7	8	9
Općine/opštine i gradovi		57.163.670,98	8.063.452,34	7.631.947,50	6.240.772,48	6.854.170,33	7.024.248,93	6.645.104,11	99.623.366,67
Brčko Distrikt BiH		1.459.999,39	200.000,00	254.285,66	200.000,00	200.000,00	199.999,97	258.019,03	2.772.304,05
Kantoni		29.068.390,02	4.386.311,72	4.189.296,29	3.349.455,22	3.856.403,97	3.540.079,76	3.414.923,62	51.804.860,60
Federacija BiH		19.791.998,00	3.475.152,50	3.500.000,00	3.450.643,00	2.920.671,00	2.775.000,03	3.600.000,03	39.513.464,56
Republika Srpska		23.828.197,53	3.200.001,00	3.500.000,00	3.100.001,00	3.099.999,96	3.129.999,96	3.180.000,00	43.038.199,45
Država BiH	Uplaćeno strankama	1.696.461,69	292.005,28	285.693,80	571.590,10	350.246,30	570.281,47	534.224,00	4.300.502,64
	Utrošeno za rad klubova	1.657.395,91	339.214,57	343.569,21	374.407,67	570.836,10	359.120,86	406.721,19	4.051.265,51
UKUPNO:		134.666.113,52	19.956.137,41	19.704.792,46	17.286.869,47	17.852.327,66	17.598.730,98	18.038.991,98	245.103.963,48

322. Od ukupnog iznosa sredstava koja su u razdoblju od 2004. – 2016. godine izdvojena iz proračuna za financiranje političkih stranaka, 76,63% sredstva je raspoređeno na deset

političkih stranaka: Stranku demokratske akcije, Socijaldemokratsku partiju BiH, Savez neovisnih socijaldemokrata, Stranku za Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku demokratsku zajednicu BiH, Srpsku demokratsku stranku, Savez za bolju budućnost BiH, Partiju demokratskog progresa, Narodnu stranku Radom za boljitak i Hrvatsku demokratsku zajednicu 1990.

323. Stranka demokratske akcije je primila 18,91%, Socijaldemokratska partija BiH 13,96%, Savez neovisnih socijaldemokrata 10,68%, Stranka za Bosnu i Hercegovinu 8,72%, Hrvatska demokratska zajednica BiH 8,00%, Srpska demokratska stranka 6,03%, Savez za bolju budućnost BiH 3,19%, Partija demokratskog progresa 2,72, Narodna stranka Radom za boljitak 2,18% i Hrvatska demokratska zajednica 1990 2,25% od ukupno izdvojenih proračunskih sredstava.

Tablica 5. Pregled deset političkih stranaka sa najvećim prihodom iz proračuna u razdoblju 2004.-2016. godine

Red br.	Naziv političke Stranke	Sredstva uplaćena 2004–2010.	Sredstva uplaćena 2011.	Sredstva uplaćena 2012.	Sredstva uplaćena 2013.	Sredstva uplaćena 2014.	Sredstva uplaćena 2015.	Sredstva uplaćena 2016.	Sredstva uplaćena 2004–2016.	Strukt. proračun. finansir.
1.	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	27.035.397,50	3.446.862,70	3.337.711,30	2.786.967,46	3.036.305,45	3.285.974,87	3.412.610,91	46.341.830,19	18,91%
2.	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BiH	18.134.067,37	3.301.948,09	3.173.646,99	2.821.976,12	2.982.209,50	1.838.002,50	1.952.501,75	34.204.352,32	13,96%
3.	SNSD – SAVEZ NEOVISNIH SOCIJALDEMOKRATA	15.052.469,55	1.980.822,01	2.052.049,83	1.571.778,01	2.045.182,03	1.485.061,16	1.986.856,70	26.174.219,29	10,68%
4.	STRANKA ZA BiH	16.678.629,53	1.219.522,58	951.851,10	853.129,54	905.481,42	518.344,10	252.026,13	21.378.984,40	8,72%
5.	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BiH	10.369.539,90	1.518.250,90	1.640.903,15	1.400.827,81	1.549.879,76	1.439.738,17	1.692.122,41	19.611.262,10	8,00%
6.	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	7.840.648,32	1.164.939,16	1.167.021,36	927.532,57	1.196.355,02	1.120.801,47	1.356.989,82	14.774.287,72	6,03%
7.	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST – Fahrudin Radončić	34.069,07	925.814,11	917.081,65	1.348.498,58	1.494.114,21	1.496.806,60	1.598.065,05	7.814.449,27	3,19%
8.	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	3.340.968,41	575.390,99	582.556,80	473.925,25	617.492,72	501.679,53	579.373,32	6.671.387,02	2,72%
9.	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	2.385.456,77	673.635,16	612.795,45	625.422,93	717.413,18	288.052,84	329.290,39	5.344.013,88	2,18%
10	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	2.185.838,28	519.071,88	591.885,51	466.413,23	587.068,44	529.718,35	630.862,37	5.510.858,06	2,25%
UKUPNO 10 POLITIČKIH STRANAKA		103.057.084,70	15.326.257,58	15.027.503,14	13.276.471,50	15.131.501,73	12.216.126,75	13.790.698,85	187.825.644,25	76,63%

324. U okviru proračunskih sredstva izdvojenim političkim strankama u 2016. godini, iz proračuna u Federaciji BiH su izdvojena sredstva u iznosu od 12.004.616,64 KM ili 66,55%, iz proračuna Republike Srpske 4.835.411,36 KM ili 26,81, iz proračuna Brčko Distrikta BiH 258.019,03 KM ili 1,43%, dok su iz proračuna Bosne i Hercegovine izdvojena sredstva u iznosu od 940.945,19 KM ili 5,22%.

Tablica 6. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna političkim strankama po razinama vlasti (državna razina, entitetska razina i Brčko Distrikt BiH)

Red. Broj	Naziv razina vlasti	Ukupno uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	2	4	6
I	Federacija BiH	12.004.616,40	66,55%
1	Općine i gradovi osnovne izborne jedinice	4.689.692,75	39,07%
2	Gradovi	300.000,00	2,50%
3	Kantoni	3.414.923,62	28,45%
4	Proračun FBiH	3.600.000,03	29,99%
II	Republika Srpska	4.835.411,36	26,81%
1	Općine i gradovi osnovne izborne jedinice	1.617.411,36	33,45%
2	Gradovi	38.000,00	0,79%
3	Proračun RS	3.180.000,00	65,76%
III	Brčko Distrikt BiH	258.019,03	1,43%
IV	Državna razina BiH	940.945,19	5,22%
	UKUPNO:	18.038.991,98	100,00%

325. Iz proračuna općina i gradova, osnovnih izbornih jedinica, u Federaciji BiH političkim subjektima u 2016. godini isplaćena su sredstva u iznosu 4.689.692,75 KM, dok su iz proračuna općina gradova u Republici Srpskoj isplaćena sredstva u iznosu 1.617.411,36 KM⁷⁶.
326. Iz proračuna Grada Sarajevo političkim subjektima isplaćena su sredstva u iznosu 300.000,00 KM, dok je iz Grada Istočno Sarajevo političkim subjektima isplaćen iznos od 38.000,00 KM⁷⁷.
327. Iz proračuna kantona u Federaciji BiH političkim subjektima u 2016. godini isplaćena su sredstva u iznosu 3.414.923,62 KM⁷⁸.

⁷⁶ Prilog 1. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna općina i gradova, osnovnih izbornih jedinica, političkim strankama u 2016. godini

⁷⁷ Prilog 2. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna gradova političkim strankama u 2016. godini

⁷⁸ Prilog 3. Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna kantona političkim strankama u 2016. godini

1.3.2. Revizija i kontrola finansijskih Izvješća

328. Služba za reviziju financiranja političkih stranaka koju je, sukladno članku 10. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka, uspostavilo Središnje izborno povjerenstvo BiH, je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvješća koje su podnijele političke stranke. Revizija finansijskih izvješća političkih stranaka uključuje izvješća iz državnog i entitetskog sjedišta, uključujući i Brčko Distrikt BiH, i najmanje dva regionalna ureda koja izabere služba za reviziju financiranja političkih stranaka.
329. Provedeći odredbe Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH provelo je sljedeće aktivnosti:
- a) Sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka, okončani su pregledi, kontrola i revizija godišnjih finansijskih izvješća za 2015. godinu za 118 političkih stranaka i izdata su izvješća revizije, u kojima su navedeni revizijski nalazi, mišljenje revizora o financiranju političke stranke sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka i date preporuke revizije.
 - (1) Za 105 političkih stranaka Služba za reviziju financiranja političkih stranaka, na bazi kontrole finansijskih izvješća, dodatne finansijske dokumentacije i dokaza prikupljenih iz drugih izvora, izdala je izvješća o pregledu godišnjeg finansijskog izvješća za 2015. godinu s nalazima revizije i mišljenjem revizora o financiranju sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka.
 - (2) Za 13 političkih stranaka, kod kojih je sukladno odredbi članka 10. stavak (8) Zakona o financiranju izvršena revizija u prostorijama stranaka, izdata su izvješća o reviziji godišnjeg finansijskog izvješća za 2015. godinu s nalazima revizije i mišljenjem revizora o financiranju sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka.
 - (3) Revizorima Službe za reviziju pet političkih stranaka je uskratilo pristup svojim prostorijama radi obavljanja revizije njihovih finansijskih izvješća, odnosno finansijskog poslovanja u 2015. godini.
330. Izvješća revizije svih političkih stranka, s nalazima i mišljenjem revizora o financiranju političkih stranaka sukladno Zakonu o financiranju političkih stranka, dati su na uvid javnosti putem oficijelne web stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a revizijska mišljenja su objavljena i u Službenom glasniku BiH.
331. Kontrolom i revizijom finansijskih izvješća političkih stranaka za 2015. godinu, kod 32 političke stranke (27,12% od ukupnog broja kontroliranih stranaka) nije utvrđeno kršenje odredaba Zakona o financiranju, kod 50 političkih stranaka (42,37% od ukupnog broja stranaka) utvrđeno je kršenje odredaba članka 11. i članka 12. Zakona o financiranju, odnosno kršenje računovodstvenih propisa, nevođenje ili pogrešno vođenje evidencija o prihodima i rashodima, greške u popunjavanju finansijskih izvješća i dostavljanje izvješća nakon zakonom propisanog roka, kod 11 političkih stranaka (9,32% od ukupnog broja kontroliranih stranaka) utvrđeni su manji prekršaji (neprijavljivanje nenovčanih donacija male vrijednosti, neizdavanje potvrda o primljenim članarinama i priložima u malim iznosima i neuplaćivanje istih na transakcijski račun centrale stranke, dok je kod 25 političkih stranaka (21,19% kontroliranih stranaka), pored kršenja odredba članka 11. i članka 12., tvrdeno kršenje odredaba za koja su Zakonom o financiranju propisane novčane sankcije. Istovremeno četiri

političke stranke su prekršile i odredbe članka 15.10 Izbornog zakona BiH (prekoračile su limit na troškove izborne kampanje na prijevremenim izborima).

332. Iz navedenog je evidentno da 63,56 % političkih stranaka nije uspostavilo računovodstveni sustav sukladno važećim propisima i finansijsko Izvješće nije podnijelo na način kako je propisalo Središnje izborno povjerenstvo BiH.

333. Političke stranke su kršile odredbe Zakona o financiranju političkih stranaka na način:

- Finansijska sredstva osigurana za financiranje političkih stranaka, uglavnom sredstva iz proračuna, nisu koristile isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, čime su prekršile odredbe članka 4. stavak (1) Zakona o financiranju političkih stranaka,
- Stranke nisu vodile evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te nisu izdavale potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, čime su prekršile odredbe članka 5. stavak (4) Zakona,
- Sredstva od članarina i dobrovoljnih priloga, koja su primana u gotovini, nisu uplaćivana na transakcijski račun političke stranke, iako je Zakonom o financiranju propisano da ovlaštena osoba u političkoj stranci uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun centrale političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate, čime su prekršile odredbe članka 5. stavak (4) i članka 6. stavak (2) Zakona,
- Jedna stranka je ostvarila prilog iznad limita utvrđenog člankom 6. stavak (3) Zakona,
- Znatno broj stranaka, suprotno odredbama članka 8. Zakona, financirao se iz zabranjenih izvora.
- Četiri političke stranke su prekršile odredbe članka 15.1 Izbornog zakona BiH, prekoračile su limit na troškove izborne kampanje na prijevremenim izborima, propisan člankom 15.10 Izbornog zakona BiH.

334. Središnje izborno povjerenstvo BiH je u okviru svojih mjerodavnosti i ovlasti, sukladno odredbi članka 14. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, članka 193. stavak (1) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) i članka 18. i 22. Poslovnika Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/07, 33/09, 24/13 i 32/14) pokrenulo postupak protiv 30 političkih stranaka.

335. Nakon provedenog postupka, radi utvrđivanja odgovornosti za kršenje odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH je sukladno članku 15. stavak (2), a u okviru svojih mjerodavnosti i ovlasti, novčano sankcioniralo 21 političku stranku, protiv tri političke stranke obustavilo postupak, a postupak protiv jedne političke stranke je još uvijek u tijeku.

336. Za pet političkih stranaka koje su uskratile pristup svojim prostorijama, kako bi Služba za reviziju izvršila reviziju njihovog finansijskog poslovanja sukladno članku 10. stavak (8) Zakona o financiranju političkih stranaka, Središnje izborno povjerenstvo BiH je izreklo administrativnu mjeru, kojom im je uskraćeno pravo da se kandidiraju na narednim izborima.

337. Središnje izborno povjerenstvo BiH je obavijestilo entitetske urede za reviziju institucija o zloupotrebama javnih sredstva od strane osam političkih stranaka.
338. Sukladno članku 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, Parlamentarnoj skupštini BiH je podneseno Izvješće o pregledanom stanju financijskog poslovanja političkih stranaka u 2015. godini, broj: 03-07-6-1019-4/2017 od 21.09.2017. godine, koji se dijeli kao skupštinski tiskani materijal. U Izvješću su navedeni izvori financiranja, navedeni nalazi revizije i prezentirana kršenja odredaba Zakona o financiranju političkih stranaka, od strane svake stranke pojedinačno.
339. Središnje izborno povjerenstvo BiH izvršilo je pregled i kontrolu godišnjeg financijskog izvješća političkih stranaka za 2016. godinu za 122 političke stranke, koliko ih je podnijelo godišnje financijsko izvješće, 96 stranaka u zakonom propisanom roku i 26 stranaka nakon urgencije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
340. Nakon izvršenog pregleda i kontrole godišnjeg financijskog izvješća za 2016. godinu, te Informacije o preliminarnim nalazima kontrole, Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo zaključak da se kod 11 političkih stranaka izvrši revizija na terenu (u prostorijama stranaka), sukladno članku 10. stavak (8) Zakona o financiranju političkih stranaka, kako bi se izrazilo pouzadno mišljenje o financiranju tih stranaka sukladno Zakonu.
341. Sukladno zaključku Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i planom aktivnosti za 2017. i 2018. godinu, u tijeku su aktivnosti revizije financijskih izvješća političkih stranaka za 2016. godinu, te izdavanje izvješća s nalazima revizije i mišljenjem revizora o zakonitosti financiranja političkih stranaka.
342. Sukladno Pravilniku o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka, za 111 političkih stranaka će, na bazi kontrole financijskih izvješća, dodatne financijske dokumentacije koju su dostavile političke stranke i dokaza prikupljenih iz drugih izvora (podaci o financiranju političkih stranaka iz proračuna sa svih razina vlasti, podatci o prostorima koje općine dodjeljuju političkim strankama na korištenje, podatci o ugovorima sklopljenim između vlade i pravnih osoba donatora političkih stranaka, podatci iz jedinstvenog registra računa kod Centralne banke BiH i drugi raspoloživi dokazi), biti izdata izvješća o pregledu u kojima se navode nalazi revizije i izražava revizijsko mišljenje o financiranju stranaka sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka.
343. Do kraja 2017. godine izdato je 30 izvješća o pregledu godišnjeg financijskog izvješća za 2016. godinu koji su, sukladno odredbama članka 10. stavak (3), (4) i (5) Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama članka 10. stavak (2) Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije financijskih izvješća političkih stranaka, u formi preliminarnih dostavljeni političkim strankama na očitovanje. Nakon što se političke stranke očituju na izvješće ili eventualno dostave druge dokaze, Služba za reviziju izdaje konačna izvješća o pregledu godišnjeg financijskog izvješća za 2016. godinu s mišljenjem revizora i službenom potvrdom nalaza revizije.

2. Sankcioniranje političkih stranaka⁷⁹

344. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno članku 14. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, koji se odnose na njegove ovlasti, izreklo novčane sankcije političkim strankama zbog kršenja odredbi koje se odnose na: izvore financiranja, zabranjene priloge, obveze prijavljivanja priloga, obveze vođenja evidencija o prihodima i rashodima i obveze podnošenja financijskih izvješća za svaku kalendarsku godinu.
345. U tijeku 2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH izreklo je sljedeće sankcije političkim strankama:
- Donesene su četiri odluke kojima su novčano sankcionirane političke stranke u ukupnom iznosu od 62.500,00 KM zbog kršenja Zakona o financiranju političkih stranaka u 2014. godini.
 - Donesena je 21 odluka kojima su novčano sankcionirane političke stranke u ukupnom iznosu od 35.450,00 KM zbog kršenja Zakona o financiranju političkih stranaka u 2015. godini.
346. Novčane sankcije koje je Središnje izborno povjerenstvo BiH izreklo sukladno članku 14. stavak (2) Zakona o financiranju političkih stranaka, prema pravomoćnim odlukama kreću se u rasponu od 500,00 KM do 32.000,00 KM.
- Za pet političkih stranaka koje nisu podnijele godišnje financijsko izvješće za 2015. godinu i nisu omogućile pristup svojim prostorijama, kako bi Služba za reviziju izvršila reviziju njihovog financijskog poslovanja sukladno članku 10. stavak (8) Zakona o financiranju političkih stranaka Središnje izborno povjerenstvo BiH je izreklo administrativnu mjeru, kojom im je uskraćeno pravo da se kandidiraju na narednim izborima.
 - U razdoblju od 2005. do 2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je donijelo 417 odluka o sankcioniranju političkih stranaka, od čega je 340 odluka o sankcioniranju novčanim kaznama i 77 odluka o sankcioniranju administrativnom mjerom, uskraćivanja prava političkim strankama da se kandidiraju na narednim izborima.⁸⁰

3. Ostale aktivnosti

347. Osim provedbe ključnih aktivnosti iz oblasti Zakona o financiranju političkih stranaka (prijem i kontrola godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka, uredske revizije, terenske revizije i sankcioniranje političkih stranaka), Središnje izborno povjerenstvo BiH je u 2017. godini provodilo i druge aktivnosti i radnje, koje također definiraju oblast financiranja političkih stranaka, kao što su: edukacija političkih stranaka za elektroničko podnošenje financijskih izvješća putem aplikacije „FI SIP BiH“, stalna koordinacija s političkim strankama i davanje pismenih odgovora na njihove upite, uz nastojanje da se u potpunosti ispoštuju principi informiranja javnosti o financiranju političkih stranaka; suradnja s NVO i drugim organizacijama koje prate primjenu Zakona o financiranju političkih stranaka, kao i suradnja s međunarodnim ekspertima.

⁷⁹ Prilog 4 - Pregled sankcioniranih političkih stranaka

⁸⁰ Prilog 6 - Pregled izrečenih kazni u razdoblju 2005. – 2017. godina

348. Središnje izborno povjerenstvo BiH tijekom 2017. godine nastojalo je pismeno odgovoriti na sve upite političkih stranaka, koji su se odnosili na primjenu odredbi Zakona o financiranju političkih stranaka i svih razina vlasti u Bosni i Hercegovini, otklanjajući time nedoumice kod političkih stranaka u svezi sa tumačenjem samog Zakona.
349. Poštujući ključne principe informiranja javnosti, a posebno princip otvorenosti, kada su u pitanju modaliteti financiranja političkih stranaka Središnje izborno povjerenstvo BiH je ostvarilo dobru suradnju i s medijima u Bosni i Hercegovini, u pogledu davanja relevantnih informacija koje definiraju oblast financiranja političkih stranaka.
350. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, nastojeći da stvori zakonske i institucionalne pretpostavke za uređenje tzv. političkog financiranja, u 2017. godini, ostvarilo suradnju i s međunarodnim organizacijama iz oblasti antikorupcijskih zakona u koje spada i Zakon o financiranju političkih stranaka.
351. U okviru međunarodne saradnje, Središnje izborno povjerenstvo BiH je sačinilo informaciju o svim do sada poduzetim i realiziranim aktivnostima, iz svoje mjerodavnosti, na implementaciji preporuka Skupine zemalja Vijeća Europe za borbu protiv korupcije – GRECO, iz Evaluacijskog Izvješća za Bosnu i Hercegovinu iz trećeg kruga evaluacije Bosne i Hercegovine -Transparentnost financiranja političkih stranaka.
352. Središnje izborno povjerenstvo BiH je sudjelovalo u izradi Nacrta izvješća o reviziji Bosne i Hercegovine u okviru drugog ciklusa procjene UNCAC-a (2016-2021) implementacije članova 5-14 i 51-59 Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije u Bosni i Hercegovini, koju je Bosna i Hercegovina potpisala 16.9.2005. godine i istu ratificirala 26.10.2006. godine.
353. Dio nerealiziranih preporuka GRECO-a zavisi od daljnjih izmjena zakonske regulative u oblasti osnivanja, djelovanja i financiranja političkih stranka na entiteskim razinama, proširenja mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i jačanja kapaciteta Službe za reviziju financiranja političkih stranaka.

4. Zaključna razmatranja

354. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, sukladno odredbama članka 14. stavak 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, mjerodavno za provođenje odredbi Zakona o financiranju političkih stranaka. U 2017. godini Središnje izborno povjerenstvo BiH provodilo je sve aktivnosti koje su propisane odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka i odredbama Izbornog zakona BiH, koje se mogu grupirati na sljedeći način: prijem godišnjih financijskih izvješća političkih stranaka, prikupljanje podatke o sredstvima koja su iz proračuna svih razina isplaćena političkim subjektima, prikupljanje podataka od Centralne banke BiH o transakcijskim računima svih političkih stranaka, prikupljanje podataka o općinskim prostorima koje političke stranke koriste uglavnom bez naknade, kontrola i revizija financijskih izvješća, izdavanje revizijskih izvješća s nalazima revizije i mišljenjem revizora o financiranju političkih stranka sukladno odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, sankcioniranje političkih stranaka i ostale aktivnosti.
355. Središnje izborno povjerenstvo BiH je putem svoje oficijelne web stranice dalo na uvid javnosti brojne informacije i izvješća o izvorima financiranja političkih stranaka, podatke o sredstvima koja su političkim strankama isplaćena iz proračuna svih razina vlasti u razdoblju od 2004. do 2016. godine, izvješća revizije svih političkih stranaka, s nalazima i mišljenjem

revizora o financiranju političkih stranaka sukladno Zakonu o financiranju političkih stranaka
Revizijska mišljenja iz Izvješća o pregledu i Izvješća o reviziji financijskih izvješća političkih
stranaka za 2015. godinu objavljena su u Službenom glasniku BiH.

PRILOZI

Prilog 1 - Pregled isplaćenih sredstava političkim subjektima u 2016. godini iz proračuna općina/opština i gradova osnovnih izbornih jedinica	108
Prilog 2 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna gradova političkim subjektima u 2016. godini	112
Prilog 3 - Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna kantona političkim subjektima subjektima u 2016. godini	112
Prilog 4 - Pregled isplaćenih sredstava političkim subjektima u 2016. godini iz proračuna BiH, entitetskih proračuna i proračuna Brčko Distrikta BiH.....	113
Prilog 5 - Pregled sankcioniranih političkih stranaka u 2017. godini	116
Prilog 6 - Pregled izrečenih kazni u razdoblju 2005–2017. godina	117

Prilog 1 Pregled isplaćenih sredstava političkim subjektima u 2016. godini iz proračuna
općina/opština i gradova osnovnih izbornih jedinica

Općine i gradovi osnovne izborne jedinice u Federaciji Bosne i Hercegovine

Red. br.	Kod	Naziv općine/grada	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	50	TUZLA	414.094,41	386.376,23	-27.718,18	93,31%
2	136	CENTAR SARAJEVO	299.997,56	299.997,56	0	100,00%
3	133	NOVI GRAD SARAJEVO	298.804,49	298.804,49	0	100,00%
4	91	TRAVNIK	273.204,00	273.204,00	0	100,00%
5	139	NOVO SARAJEVO	241.666,78	225.789,58	-15.877,20	93,43%
6	32	SANSKI MOST	170.000,00	157.500,00	-12.500,00	92,65%
7	127	KONJIC	154.375,00	154.375,00	0	100,00%
8	112	VITEZ	140.000,00	140.000,00	0	100,00%
9	131	ILIDŽA	137.049,60	137.049,60	0	100,00%
10	137	STARI GRAD SARAJEVO	135.619,95	135.619,95	0	100,00%
11	93	ZENICA	150.000,00	129.314,05	-20.685,95	86,21%
12	126	JABLANICA	121.800,01	114.523,07	-7.276,94	94,03%
13	115	KISELJAK	120.000,00	114.480,00	-5.520,00	95,40%
14	109	BUGOJNO	114.000,00	105.260,00	-8.740,00	92,33%
15	65	JAJCE	0	100.795,25	100.795,25	
16	135	VOGOŠĆA	99.700,00	99.700,00	0	100,00%
17	125	PROZOR - RAMA	99.166,70	99.166,70	0	100,00%
18	110	GORNJI VAKUF - USKOPLJE	96.600,00	96.600,00	0	100,00%
19	130	HADŽIĆI	89.999,88	89.999,88	0	100,00%
20	39	TEŠANJ	80.416,27	80.416,27	0	100,00%
21	75	ŽEPČE	80.000,00	80.000,00	0	100,00%
22	111	NOVI TRAVNIK	82.800,00	76.500,00	-6.300,00	92,39%
23	42	MAGLAJ	112.860,00	75.240,00	-37.620,00	66,67%
24	2	CAZIN	80.000,00	70.400,00	-9.600,00	88,00%
25	22	ORAŠJE	76.000,00	69.666,63	-6.333,37	91,67%
26	118	ILIJAŠ	70.000,00	68.594,16	-1.405,84	97,99%
27	172	ČITLUK	68.319,96	68.319,96	0	100,00%
28	77	ZAVIDOVIĆI	69.600,00	63.800,00	-5.800,00	91,67%
29	176	STOLAC	50.000,00	50.000,00	0	100,00%
30	94	KAKANJ	50.000,00	49.914,08	-85,92	99,83%
31	49	SREBRENİK	58.756,17	47.338,13	-11.418,04	80,57%
32	171	LJUBUŠKI	40.000,00	40.000,00	0	100,00%
33	44	GRAČANICA	40.000,00	38.514,00	-1.486,00	96,29%
34	114	FOJNICA	50.000,00	38.155,00	-11.845,00	76,31%
35	124	TOMISLAVGRAD	50.000,00	37.350,00	-12.650,00	74,70%
36	4	BOSANSKA KRUPA	60.000,00	36.800,00	-23.200,00	61,33%
37	106	LIVNO	0	36.300,00	36.300,00	
38	17	ODŽAK	36.000,00	36.000,00	0	100,00%
39	47	LUKAVAC	35.300,00	35.299,92	-0,08	100,00%
40	3	BIHAĆ	93.329,60	31.733,30	-61.596,30	34,00%

41	59	KLJUČ	37.000,00	30.832,09	-6.167,91	83,33%
42	141	TRNOVO (FBIH)	30.000,00	30.000,00	0	100,00%
43	129	KREŠEVO	30.780,00	28.215,07	-2.564,93	91,67%
44	113	BUSOVAČA	25.000,00	24.999,00	-1	100,00%
45	79	ŽIVINICE	155.000,00	24.000,00	-131.000,00	15,48%
46	148	POSUŠJE	22.500,00	22.500,00	0	100,00%
47	173	ČAPLJINA	29.073,60	22.173,60	-6.900,00	76,27%
48	25	GRADAČAC	60.000,00	20.000,00	-40.000,00	33,33%
49	82	SAPNA	0	19.864,07	19.864,07	
50	116	VISOKO	28.000,00	18.664,00	-9.336,00	66,66%
51	167	GORAŽDE	17.999,86	17.999,86	0	100,00%
52	78	BANOVIĆI	17.500,00	16.559,00	-941	94,62%
53	37	DOBOJ JUG	15.000,00	15.000,00	0	100,00%
54	80	KALESIIJA	13.914,00	13.914,00	0	100,00%
55	89	DONJI VAKUF	40.000,00	12.500,01	-27.499,99	31,25%
56	36	DOBOJ ISTOK	14.400,00	11.520,00	-2.880,00	80,00%
57	20	DOMALJEVAC - ŠAMAC	11.000,00	11.000,00	0	100,00%
58	5	BUŽIM	9.999,98	9.999,98	0	100,00%
59	107	KUPRES (FBIH)	9.999,98	9.999,98	0	100,00%
60	174	NEUM	11.000,00	9.887,00	-1.113,00	89,88%
61	149	GRUDE	8.750,00	8.750,00	0	100,00%
62	52	ČELIĆ	12.000,00	6.141,18	-5.858,82	51,18%
63	55	TEOČAK	5.000,00	4.856,25	-143,75	97,13%
64	117	BREZA	3.300,00	3.300,00	0	100,00%
65	67	DOBRETIĆI	3.227,10	3.227,10	0	100,00%
66	98	KLADANJ	2.493,75	2.493,75	0	100,00%
67	181	RAVNO	2.400,00	2.400,00	0	100,00%
68	95	VAREŠ	5.500,00	0	-5.500,00	0,00%
69	30	BOSANSKI PETROVAC	0	0	0	
70	57	DRVAR	0	0	0	
71	96	OLOVO	0	0	0	
72	1	VELIKA KLADUŠA	0	0	0	
73	183	USORA	0	0	0	
74	165	FOČA (FBIH)	0	0	0	
75	84	BOSANSKO GRAHOVO	0	0	0	
76	85	GLAMOČ	0	0	0	
77	143	PALE (FBIH)	0	0	0	
78	199A	MOSTAR	0	0	0	
79	150	ŠIROKI BRIJEG	0	0	0	
UKUPNO OPĆINE I GRADOVI OSNOVNE IZBORNE JEDINICE U FEDERACIJI BiH			5.060.298,65	4.689.692,75	-370.605,90	92,68%

Općine i gradovi osnovne izborne jedinice u Republici Srpskoj

Red. br.	Kod	Naziv općine/grada	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	034B	BANJA LUKA	224.635,60	245.953,83	21.318,23	109,49%
2	83	ZVORNIK	63.965,98	200.662,57	136.696,59	313,70%
3	166	FOČA (RS)	116.644,00	109.120,00	-7.524,00	93,55%
4	9	PRIJEDOR	100.000,23	100.000,23	0	100,00%
5	8	KOZARSKA DUBICA	83.332,60	83.332,60	0	100,00%
6	40	STANARI	80.000,00	80.000,00	0	100,00%
7	14	DERVENTA	66.499,96	63.765,58	-2.734,38	95,89%
8	10	GRADIŠKA	90.000,00	60.000,00	-30.000,00	66,67%
9	56	UGLJEVIK	76.000,00	59.611,80	-16.388,20	78,44%
10	38	DOBOJ	80.000,00	58.419,23	-21.580,77	73,02%
11	24	MODRIČA	48.809,51	48.809,51	0	100,00%
12	182	TREBINJE	44.909,97	44.999,95	89,98	100,20%
13	13	PRNJAVOR	38.000,00	37.868,34	-131,66	99,65%
14	70	KOTOR VAROŠ	35.000,00	32.083,33	-2.916,67	91,67%
15	11	LAKTAŠI	45.000,00	31.325,42	-13.674,58	69,61%
16	21	ŠAMAC	39.384,28	29.339,66	-10.044,62	74,50%
17	64	MRKONJIĆ GRAD	53.400,00	27.238,41	-26.161,59	51,01%
18	105	SREBRENICA	24.000,00	23.979,00	-21	99,91%
19	16	BROD	40.000,00	23.701,00	-16.299,00	59,25%
20	161	NEVESINJE	30.000,00	20.496,77	-9.503,23	68,32%
21	132	ISTOČNA ILIDŽA	23.919,00	19.732,72	-4.186,28	82,50%
22	164	GACKO	34.000,00	19.350,00	-14.650,00	56,91%
23	88	ŠIPOVO	22.797,00	17.097,81	-5.699,19	75,00%
24	104	BRATUNAC	15.000,00	15.000,00	0	100,00%
25	147	VIŠEGRAD	14.994,00	14.994,00	0	100,00%
26	35	ČELINAC	17.729,96	13.979,97	-3.749,99	78,85%
27	74	TESLIĆ	108.000,00	11.349,00	-96.651,00	10,51%
28	146	ROGATICA	20.000,00	9.999,96	-10.000,04	50,00%
29	180	BILEĆA	14.000,00	9.170,00	-4.830,00	65,50%
30	170	RUDO	11.188,29	8.721,90	-2.466,39	77,96%
31	61	RIBNIK	8.000,00	8.000,00	0	100,00%
32	12	SRBAC	20.000,00	7.759,00	-12.241,00	38,80%
33	144	PALE (RS)	15.000,00	7.500,00	-7.500,00	50,00%
34	140	ISTOČNO NOVO SARAJEVO	30.000,00	7.157,87	-22.842,13	23,86%
35	177	BERKOVIĆI	6.500,00	6.500,00	0	100,00%
36	54	LOPARE	9.000,00	6.088,01	-2.911,99	67,64%
37	18	VUKOSAVLJE	5.999,90	5.999,90	0	100,00%
38	101	ŠEKOVIĆI	5.941,19	5.939,80	-1,39	99,98%
39	7	NOVI GRAD	14.726,97	5.453,07	-9.273,90	37,03%
40	45	PETROVO	5.100,00	5.100,00	0	100,00%
41	179	LJUBINJE	4.999,99	4.999,99	0	100,00%
42	81	OSMACI	4.500,00	4.500,00	0	100,00%

43	142	TRNOVO (RS)	3.895,32	3.895,32	0	100,00%
44	26	PELAGIĆEVO	7.500,00	3.500,00	-4.000,00	46,67%
45	68	KNEŽEVO	9.999,90	3.423,38	-6.576,52	34,23%
46	169	ČAJNIČE	4.950,00	3.386,47	-1.563,53	68,41%
47	163	KALINOVIK	2.000,00	2.000,00	0	100,00%
48	33	OŠTRA LUKA	1.978,00	1.870,00	-108	94,54%
49	103	VLASENICA	4.500,00	1.849,13	-2.650,87	41,09%
50	123	HAN PIJESAK	5.999,98	1.350,00	-4.649,98	22,50%
51	185	MILIĆI	9.463,75	732,91	-8.730,84	7,74%
52	58	ISTOČNI DRVAR	303,92	303,92	0	100,00%
53	138	ISTOČNI STARI GRAD	0	0	0	
54	108	KUPRES (RS)	0	0	0	
55	184	KOSTAJNICA	0	0	0	
56	158	ISTOČNI MOSTAR	0	0	0	
57	168	NOVO GORAŽDE	0	0	0	
58	23	DONJI ŽABAR	0	0	0	
59	6	KRUPA NA UNI	0	0	0	
60	121	SOKOLAC	15.000,00	0	-15.000,00	0,00%
61	66	JEZERO	0	0	0	
62	31	PETROVAC	0	0	0	
UKUPNO OPĆINE I GRADOVI OSNOVNE IZBORNE JEDINICE U RS			1.856.569,30	1.617.411,36	-239.157,94	87,12%

Prilog 2 Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna gradova političkim subjektima u 2016. godini

Kod	Naziv grada	Kod pol. subj.	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirano	Ukupno uplaćeno	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
666	SARAJEVO	8	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	69.857,16	69.857,16	0,00	100,00%
		90	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	51.428,40	51.428,40	0,00	100,00%
		1285	NEZAVISNA LISTA - ZA MOJ GRAD	50.571,48	50.571,48	0,00	100,00%
		877	NAŠA STRANKA	44.571,48	44.571,48	0,00	100,00%
		1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH - FAHRUDIN RADONČIĆ	32.142,84	32.142,84	0,00	100,00%
		4	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	25.714,32	25.714,32	0,00	100,00%
		80002	FIZIČKO OSOBA-SAMOSTALNI VIJEĆNICI	25.714,32	25.714,32	0,00	100,00%
UKUPNO SARAJEVO				300.000,00	300.000,00	0,00	100,00%
888	ISTOČNO SARAJEVO	18	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	17.210,00	17.210,00	0,00	100,00%
		515	SAVEZ NEOVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	8.384,00	8.384,00	0,00	100,00%
		440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	7.402,00	7.402,00	0,00	100,00%
		1008	POKRET ZA NAŠ GRAD	2.502,00	2.502,00	0,00	100,00%
		561	NARODNA DEMOKRATSKA STRANKA	2.502,00	2.502,00	0,00	100,00%
UKUPNO ISTOČNO SARAJEVO				38.000,00	38.000,00	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA:				338.000,00	338.000,00	0,00	100,00%

Prilog 3 Pregled isplaćenih sredstava iz proračuna kantona političkim subjektima u 2016. godini

Red. br.	Kod	Naziv razina vlasti	Ukupno planirano	Ukupno uplaćeno	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	209	KANTON SARAJEVO	1.105.041,81	1.105.041,81	0,00	100,00%
2	206	SREDNJOBOSANSKI KANTON	800.000,00	800.000,04	0,04	100,00%
3	207	HERCEGOVAČKO - NERETVANSKI KANTON	410.680,00	406.672,00	-4.008,00	99,02%
4	204	ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON	400.000,00	206.532,80	-193.467,20	51,63%
5	203	TUZLANSKI KANTON	352.485,00	200.968,93	-151.516,07	57,01%
6	210	LIVANJSKI KANTON	200.000,00	200.000,00	0,00	100,00%
7	201	UNSKO - SANSKI KANTON	192.800,00	176.731,83	-16.068,17	91,67%
8	202	POSAVSKI KANTON	137.904,75	126.476,26	-11.428,49	91,71%
9	208	ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON	207.000,00	112.500,00	-94.500,00	54,35%
10	205	BOSANSKO - PODRINJSKI KANTON	79.999,95	79.999,95	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA IZ PRORAČUNA KANTONA:			3.885.911,51	3.414.923,62	-470.987,89	87,88%

Prilog 4 Pregled isplaćenih sredstava političkim subjektima u 2016. godini iz proračuna BiH,
entitetskih proračuna i proračuna Brčko Distrikta BiH

Bosna i Hercegovina

Kod pol. subjekta	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirana sredstva	Ukupno izdvojena sredstva	Uplaćena sredstva na račun stranke	Utrošena sredstva za rad klubova
008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE	53.750,00	53.451,93	40.250,00	13.201,93
018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	115.416,70	115.352,08	41.561,50	45.590,58
1718	NARODNI DEMOKRATSKI POKRET			28.200,00	
027	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BOSNE I HERCEGOVINE	121.250,00	121.196,12	23.750,00	73.696,12
769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990			23.750,00	
090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	131.666,70	131.466,94	97.250,00	34.216,94
515	SAVEZ NEOVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	133.333,30	125.778,09	23.750,00	78.278,09
461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ			23.750,00	
882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	33.750,00	33.674,51	26.650,00	7.024,51
1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH - FAHRUDIN RADONČIĆ	63.750,00	63.450,98	62.812,50	638,48
1698	DEMOKRATSKA FRONTA	97.500,00	97.441,73	42.550,00	54.891,73
001	BOSANSKOHERCEGOVAČKA PATRIOTSKA STRANKA-SEFER HALILOVIĆ	33.750,00	33.701,30	33.650,00	51,30
	KLUB DELAGATA SRPSKOG NARODA U DN PSBIH (SNSD, DNS)	50.000,00	49.793,95	6.000,00	35.193,95
				8.600,00	
	KLUB DELAGATA BOŠNJAČKOG NARODA U DN PSBIH (SDA, DF, SBB BIH)	50.000,00	49.888,44	24.600,00	8.888,44
				8.200,00	
				8.200,00	
	KLUB DELAGATA HRVATSKOG NARODA U DN PSBIH (HDZ BiH i HDZ 1990)	65.833,30	65.749,12	10.200,00	55.049,12
				500,00	
UKUPNA SREDSTVA IZ PRORAČUNA BOSNE I HERCEGOVINE		950.000,00	940.945,19	534.224,00	406.721,19

Federacija Bosne i Hercegovine

Kod	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	650.210,53	650.210,53	0,00	100,00%
90001	KOALICIJA HDZ BIH, HSS, HKDU BIH, HSP DR A. STARČEVIĆ, HSP HB	451.263,16	451.263,16	0,00	100,00%
008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE	408.631,58	408.631,58	0,00	100,00%
1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH - FAHRUDIN RADONČIĆ	380.210,53	380.210,53	0,00	100,00%
1698	DEMOKRATSKA FRONTA	366.000,00	366.000,00	0,00	100,00%
769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	167.052,63	167.052,63	0,00	100,00%
001	BOSANSKOHERCEGOVAČKA PATRIOTSKA STRANKA-SEFER HALILOVIĆ	152.842,11	152.842,11	0,00	100,00%
004	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
515	SAVEZ NEOVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
877	NAŠA STRANKA	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
1701	LABURISTIČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
502	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	110.210,53	110.210,53	0,00	100,00%
1190	STRANKA DIJASPORE BOSNE I HERCEGOVINE	110.210,53	110.210,53	0,00	100,00%
1728	LIBERALNA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	110.210,53	110.210,53	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA IZ PRORAČUNA FEDERACIJE BiH		3.600.000,03	3.600.000,03	0,00	100,00%

Republika Srpska

Kod	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
515	SAVEZ NEOVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	979.731,60	979.731,60	0,00	100,00%
90030	KOALICIJA SDS-PUP-SRS RS	826.581,72	826.581,72	0,00	100,00%
074	SOCIJALISTIČKA PARTIJA	244.005,84	244.005,84	0,00	100,00%
1718	NARODNI DEMOKRATSKI POKRET	244.005,84	244.005,84	0,00	100,00%
90015	KOALICIJA DOMOVINA	244.005,84	244.005,84	0,00	100,00%
90031	KOALICIJA DNS-NS-SRS	336.098,52	336.098,52	0,00	100,00%
440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	305.570,64	305.570,64	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA IZ PRORAČUNA REPUBLIKE SRPSKE		3.180.000,00	3.180.000,00	0,00	100,00%

Brčko Distrikt BiH

Kod	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
	SAMOSTALNI VIJEĆNICI/NEOVISNI KANDIDATI	41.776,02	41.776,02	0,00	100,00%
008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE	27.383,69	27.383,69	0,00	100,00%
018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	23.881,17	23.881,17	0,00	100,00%
90019	SNSD-DNS	23.881,17	23.881,17	0,00	100,00%
090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	22.901,97	22.901,97	0,00	100,00%
1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH - FAHRUDIN RADONČIĆ	22.901,97	22.901,97	0,00	100,00%
027	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BOSNE I HERCEGOVINE	18.420,25	18.420,25	0,00	100,00%
90021	PDP-SNS	14.917,73	14.917,73	0,00	100,00%
004	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	7.984,24	7.984,24	0,00	100,00%
90018	SP-PUP-DP	7.458,86	7.458,86	0,00	100,00%
90020	SP-PUP-DP-ZASTUPNIK PERICA BURGIĆ	4.481,72	4.481,72	0,00	100,00%
455	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BIH	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
515	SAVEZ NEOVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
730	SOCIJALDEMOKRATSKA UNIJA BOSNE I HERCEGOVINE	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
1200	SRPSKA NAPREDNA STRANKA	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
1698	DEMOKRATSKA FRONTA	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
1919	POKRET ZA BOLJE BRČKO ĐAPO MIRSAĐ	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
1950	BRČANSKI DEMOKRATSKI POKRET BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
2010	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA - BRAĆA RADIĆ	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
90018	SP-PUP-DP	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
90022	SDS-NDP	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
90025	PDP-NS	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA IZ PRORAČUNA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE		258.019,03	258.019,03		100,00%

Prilog 5 Pregled sankcioniranih političkih stranaka u 2017. godini

Novčane kazne

Red. br.	Kod	Naziv političke stranke	Broj i datum odluke	Iznos kazne u KM
1	008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	03-07-6-831/16 od 25.05.2017	32.000,00
2	090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	03-07-6-830/16 od 25.05.2017.	2.000,00
3	1703	HRVATSKA NEZAVISNA LISTA	03-07-6-819/16 od 17.08.2017.	15.000,00
4	769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	03-07-6-818/16 od 17.08.2017.	13.500,00
5	1698	DEMOKRATSKA FRONTA	03-07-6-309/17 od 6.12.2017.	600,00
6	1181	DEMOKRATSKA PARTIJA DRAGAN ČAVIĆ	03-07-6-310/17 od 6.12.2017.	500,00
7	461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ	03-07-6-311/17 od 6.12.2017.	1.500,00
8	769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	03-07-6-312/17 od 6.12.2017.	2.500,00
9	734	HRVATSKA STRANKA PRAVA BIH	03-07-6-313/17 od 6.12.2017.	2.000,00
10	1276	KOMUNISTIČKA PARTIJA	03-07-6-315/17 od 6.12.2017.	1.000,00
11	455	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BIH	03-07-6-316/17 od 6.12.2017.	1.000,00
12	440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	03-07-6-318/17 od 6.12.2017.	1.050,00
13	515	SAVEZ NEOVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	03-07-6-320/17 od 6.12.2017.	3.900,00
14	1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH FAHRUDIN RADONČIĆ	03-07-6-321/17 od 6.12.2017.	3.000,00
15	018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	03-07-6-323/17 od 6.12.2017.	2.000,00
16	016	SRPSKA RADIKALNA STRANKA RS	03-07-6-324/17 od 6.12.2017.	1.500,00
17	090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	03-07-6-325/17 od 6.12.2017.	3.000,00
18	882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	03-07-6-326/17 od 6.12.2017.	2.500,00
19	1190	STRANKA DIJASPORE BIH	03-07-6-327/17 od 6.12.2017.	1.500,00
20	1721	STRANKA PRAVDE I POVJERENJA	03-07-6-329/17 od 6.12.2017.	500,00
21	866	STRANKA UDRUŽENIH NEOVISNIH DEMOKRATA BIH	03-07-6-327/17 od 6.12.2017.	900,00
22	004	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	03-07-6-331/17 od 6.12.2017.	1.000,00
23	1290	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA	03-07-6-314/17 od 14.12.2017.	1.000,00
24	008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	03-07-6-322/17 od 14.12.2017.	3.500,00
25	502	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	03-07-6-317/17 od 14.12.2017.	1.000,00
		UKUPNO		97.950,00

Administrativna mjera

Red. br.	Kod	Naziv političke stranke	Broj i datum odluke
1	353	BOSANSKO-HERCEGOVAČKA HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA	03-07-6-332/17 od 06.12.2017
2	763	DEMOKRATI BIH	03-07-6-334/17 od 06.12.2017
3	069	SRPSKI POKRET OBNOVE	03-07-6-335/17 od 06.12.2017
4	1708	STRANKA PRAVEDNE POLITIKE	03-07-6-336/17 od 06.12.2017
5	1255	VIZIONARSKO DEMOKRATSKA STRANKA	03-07-6-337/17 od 06.12.2017

Prilog 6 Pregled izrečenih kazni u razdoblju 2005–2017. godina

Godina izricanja i iznos novčane kazne		Broj izrečenih kazni	Godina kršenja zakona i iznos novčane kazne za godinu u kojoj je zakon prekršen		Naplaćene kazne	Nenaplać. kazne	Administrativna mjera Zabrana sudjelovanja na narednim izborima
2005.	56.000,00	40	2004.	56.000,00	37.550,00	18.450,00	-
2007.	48.700,00	9		48.700,00	46.339,72	2.360,28	7
2008.	13.000,00	3	2005.	13.000,00	13.000,00	0,00	4
2009.	179.670,00	63	2005. 2006. 2007.	179.670,00	125.981,96	53.688,04	-
2010.	83.500,00	37	2008.	83.500,00	73.548,44	9.951,56	8
2011.	89.200,00	1		10.000,00	10.000,00	0,00	11
		33	2009.	79.200,00	74.123,35	5.076,65	
2012.	59.000,00	19	2010.	59.000,00	48.028,40	10.971,60	8
2013.	150.600,00	12		47.000,00	46.000,00	1.000,00	3
		1		25.000,00	25.000,00	0,00	
		30	2011.	78.600,00	75.420,00	3.180,00	
2014.	100.200,00	27	2012.	100.200,00	92.800,00	7.400,00	12
2015.	65.200,00	21	2013.	65.200,00	62.100,00	3.100,00	6
2016.	104.800,00	19	2014.	104.800,00	35.300,00	69.500,00	13
2017.	97.950,00	4		62.500,00	34.000,00	28.500,00	
		21	2015	35.450,00	11.950,00	23.500,00	5
UKUPNO	1.047.820,00	340		1.047.820,00	811.141,87	236.678,13	77
		Postotak naplaćenih kazni		100,00%	77,41%	22,59%	

III. DIO

CIK

**PROVOĐENJE
ZAKONA O VIJEĆU
MINISTARA BiH**

1. Provođenje Zakona o Vijeću ministara BiH

356. Sukladno Zakonu o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine⁸¹ (u daljnjem tekstu Vijeće ministara BiH), Središnje izborno povjerenstvo BiH mjerodavno je da ocjenjuje, na temelju dostavljenih informacija i podataka iz službene evidencije, da li kandidat za predsjedatelja, ministra i zamjenika ministra u Vijeću ministara BiH ispunjava uvjete za imenovanje i potvrdu o tome dostavlja tijelu mjerodavnom za imenovanje.
357. Sukladno članku 10c. spomenutog zakona, Središnje izborno povjerenstvo BiH vrši provjere da li kandidati za ministre i zamjenike ministara u Vijeću ministara BiH ispunjavaju sve potrebne uvjete propisane Izbornim zakonom BiH i da se na njih ne odnosi nijedna nespojiva dužnost propisana tim zakonom.
358. Središnje izborno povjerenstvo BiH je, dana 3.1.2018. godine, primilo akt predsjedatelja Vijeća ministara BiH broj: 01-34-3-3325-2/17 od 29.12.2017. godine, kojim su dostavljeni popunjeni obrasci propisani od strane Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, za kandidata za funkciju zamjenika ministra civilnih poslova u Vijeću ministara BiH, a što je sukladno članku 10.c. Zakona o Vijeću ministara BiH.
359. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, a na temelju izvršenih provjera, utvrđeno je da kandidat Goran Ćosić ispunjava uvjet za imenovanje na funkciju zamjenika ministra u Vijeću ministara BiH, propisan odredbama članka 4.2 Izbornog zakona BiH i nema smetnji za imenovanje u svezi sa člankom 1.6, 1.7 i 1.8 stavak (4) i (6) Izbornog zakona BiH.
360. Za kandidata Gorana Ćosića za funkciju zamjenika ministra civilnih poslova u Vijeću ministara BiH, Središnje izborno povjerenstvo BiH je, u svezi sa člankom 10.d. stavak (6) Zakona o Vijeću ministara BiH, izdalo potvrdu da kandidat ispunjava sve potrebne uvjete propisane člankom 10.c. točka a) Zakona o Vijeću ministara BiH za imenovanje na navedenu funkciju.

2. Zaključna razmatranja

361. Tijekom 2017. godine izvršene su provjere za jednog kandidata za funkciju zamjenika ministra civilnih poslova u Vijeću ministara BiH.

⁸¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07 i 24/08

IV. DIO

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

1. Centar za edukaciju

362. Središnje izborno povjerenstvo BiH je dodjelom na korištenje prostorija u ulici Danijela Ozme br. 7 u Sarajevu dobilo i neiskorišten i neuređen prostor u aneksu zgrade. S ciljem realizacije krajnje namjene prostora, Središnje izborno povjerenstvo BiH je na sjednici održanoj 19.12.2013. godine donijelo Odluku o osnivanju Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 103/13). U razdoblju 2014-2017. godine vršili su sanacijski radovi i adaptacija prostora za smještaj Centra, iz proračunskih sredstava i donatorskih sredstava Veleposlanstva Republike Turske.
363. Prema Odluci, Centar za edukaciju osniva se s ciljem edukacije tijela za provođenje izbora i svih sudionika iz oblasti izbora i financiranja političkih stranaka, kako na razini Bosne i Hercegovine, tako i na regionalnoj i međunarodnoj razini.
364. Centar za edukaciju je otvoren na svečanoj ceremoniji 9. listopada 2017. godine kojom je ujedno i ozvaničen početak rada Centra. Prigodnim govorima gostima su se obratili dr. Irena Hadžiabdić, predsjednica Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, Šefik Džaferović, zamjenik predsjedavajuće Zastupničkog doma PSBiH, Nj.E. Haldun Koc, veleposlanik Republike Turske u BiH i Nj.E. Drahošlav Štefanek, veleposlanik Vijeća Europe u BiH. Svečanosti su nazočili i Bariša Čolak, predsjedatelj Doma naroda PSBiH, delegacija Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske, predstavnici nevladinih organizacija, kao i predstavnici općinskih/gradskih izbornih povjerenstava.
365. Centar za edukaciju raspolaže konferencijskom dvoranom kapaciteta 110 mjesta, opremom za video-projekcije i ozvučenje, opremom za simultano prevođenje, bežičnim pristupom internetu, kafeterijom, te je isti pogodan za organiziranje konferencija, seminara, okruglih stolova, radionica i predavanja.

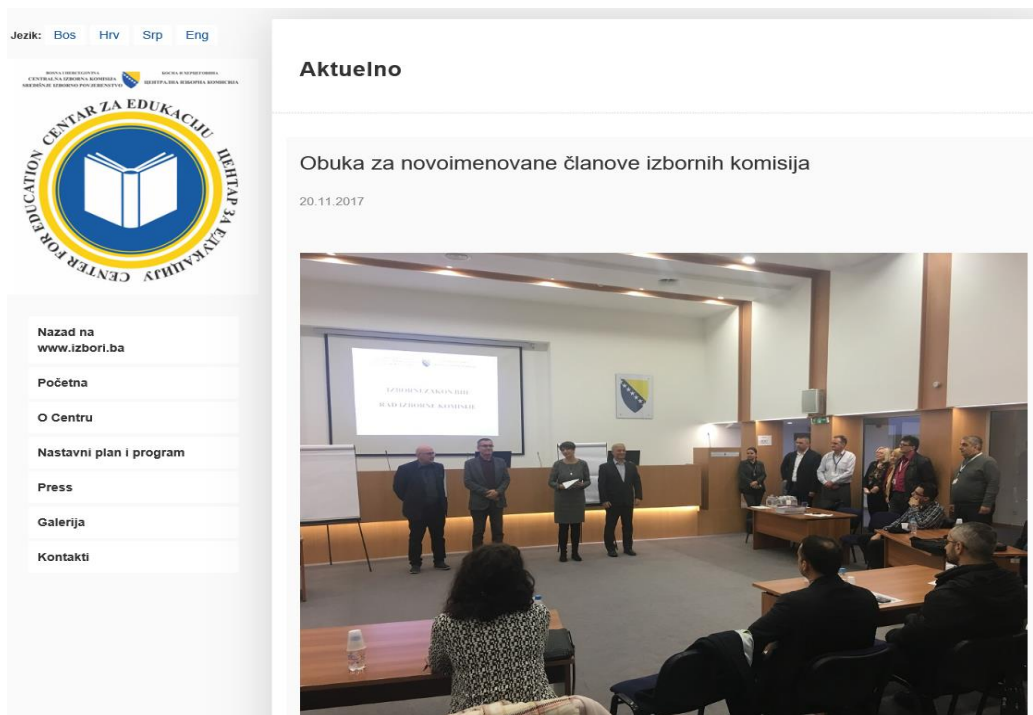

Fotografija 9. Svečanost otvaranja Centra za edukaciju SIP BiH, Sarajevo, 9.10.2017

366. Osnivanjem Centra za edukaciju Središnje izborno povjerenstvo BiH je osiguralo stalan i adekvatan prostor za ispunjenje zakonom utvrđene obveze kontinuirane obuke članova tijela za provedbu izbora. Organiziranjem edukativnih radionica, seminara i predavanja istaknutih izbornih, domaćih i međunarodnih eksperata, kako za članove izborne administracije tako i za predstavnike političkih subjekata, medije, nevladine organizacije i sl. omogućit će se kvalitetnija i kontinuirana obuka, trening i profesionalno usavršavanje svih sudionika u izbornom procesu u BiH.

Fotografija 10. Sudionici ceremonije otvaranja Centra za edukaciju SIP BiH

Fotografija 11. Web stranica Centra za edukaciju SIP BiH

367. Nastavni plan i program Centra za edukaciju je pripremljen u okviru projekta podrške Vijeća Europe aktivnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, a istim je predviđen program obveznih i fakultativnih obuka, te katalogizacija tema i oblasti edukacije, prilagođenih specifičnim potrebama i namjeni ovog Centra, među kojima su:
- usko specijalizirane obuke i treninzi za članove izbornih povjerenstava u BiH, prilagođene vremenskom planu izbornih aktivnosti,
 - obuke predstavnika političkih subjekata iz oblasti primjene Zakona o financiranju političkih stranaka i oblasti financiranja izborne kampanje,
 - obuke za predstavnike političkih stranaka iz oblasti prijave i ovjere za sudjelovanje na izborima,
 - obuke za predstavnike elektroničkih i printanih medija o izbornom procesu u BiH,
 - treninzi trenera za predstavnike nevladinog sektora iz oblasti edukacije birača,
 - održavanje postizbornih konferencija.⁸²
368. Prva obuka u Centru za edukaciju u razdoblju 9-27.10.2017. godine realizirana je u okviru projekta Vijeća Europe „Obrazovanje rukovodstva i razvoj programa obuke za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, rukovodeće osoblje i relevantno osoblje za obuku - LEAD“, a čiji sudionici su, pored članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i osoblja Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, i 50 predsjednika izbornih povjerenstava osnovnih izbornih jedinica u BiH.
369. U razdoblju od 22.-23.11.2017. godine u Centru za edukaciju je organizirana dvodnevna radionica za predstavnike Državnog izbornog posvjererstva (DIP) Republike Hrvatske i kompanije APIS IT Ltd o primjeni Zakona o financiranju političkih stranaka i praksa sa elektroničkom dostavom godišnjih Izvješća o financijskom poslovanju političkih stranaka te predstavljanje modula Jedinstvenog izbornog informacijskog sustava (JIIS BiH). Gosti iz Hrvatske su također prezentirali novine u Izbornom zakonu Republike Hrvatske u korištenju preferencija i problematiku glasačkih listića kao i informacijskih sustava DIP Republike Hrvatske.

Fotografija 12. Radionica za predstavnike Državnog izbornog posvjererstva Republike Hrvatske i kompanije APIS IT Ltd

⁸² Plan i program edukacije članova tijela za provođenje izbora je dostupan na web stranici Centra za edukaciju: <http://educentar.izbori.ba/Default.aspx?CategoryID=728&Lang=3>

2. Zaključna razmatranja

370. Otvaranjem Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i izradom Plana i programa edukacije članova tijela za provođenje izbora omogućava se izvršenje obveza iz zakona koje implementira Središnje izborno povjerenstvo BiH, doprinosi provođenju misije institucije i postizanja njenih strateških ciljeva. Nadalje, osigurava se kontinuitet edukacija koje realizira Središnje izborno povjerenstvo BiH i doprinosi očuvanju održivosti njenih strateških ciljeva.
371. Tematske oblasti koje obuhvata Plan i program edukacije članova tijela za provođenje izbora su glavne tematske oblasti od interesa, primarno, za članove tijela za provođenje izbora, ali isto tako i za izbornu administraciju u Bosni i Hercegovini i šire, te političke stranke, neovisne kandidate, građane, medije i nevladine organizacije.

A close-up photograph of two hands, one from a person with a dark skin tone and one from a person with a light skin tone, gently cupping a small, translucent blue and white globe of the Earth. The hands are positioned in the foreground, with the fingers slightly curled around the globe. The background is a soft, out-of-focus light blue. The text is overlaid on the right side of the image.

V. DIO

**MEĐUNARODNA
SURADNJA,
SEMINARI
I EDUKACIJE**

1. Međunarodna suradnja, seminari i edukacije

1.1 Sudjelovanje na promatračkim misijama, međunarodnim konferencijama i seminarima

372. U razdoblju od 22. do 27. siječnja 2017. godine dvočlana delegacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, je na poziv Glavnog izbornog povjerenika Izbornog povjerenstva Indije boravila u radnoj posjeti Indiji. Tijekom boravka u Indiji članovi delegacije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su sudjelovali na proslavi 7. Državnog dana birača 25. siječnja 2017. godine u Nju Delhiju i paradi povodom dana Republike 26. siječnja 2017. godine. Dana 24. siječnja 2017. godine održan je seminar na temu “Strategija osnaživanja mladih i budućih birača”, a predstavnik Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je prezentirao iskustva Bosne i Hercegovine u ovoj oblasti. Istog dana, 24. siječnja 2017. godine organizirana je i ceremonija potpisivanja Memoranduma o razumijevanju s Izbornim povjerenstvom Indije.⁸³
373. U razdoblju od 30. do 31. ožujka 2017. godine članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su, u okviru programa pomoći Vijeća Europe, boravili u studijskoj posjeti Vijeću Europe u Strazburu. Tom prilikom delegacija iz BiH je nazočila plenarnoj sjednici Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe na kojoj se diskutiralo o Izvješću „Promatranje lokalnih izbora u BiH – listopad 2016“. Vijeće Europe je za delegaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH također organiziralo niz predavanja, među kojima je najznačajnije bilo na temu prakse Europskog Suda za ljudska prava u svezi sa izbornim pravima.

Fotografija 13. Studijska posjeta Vijeću Europe, Strazbur, 30.-31.03.2017.

374. Na poziv Republičkog izbornog povjerenstva Srbije, delegacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je promatrala predsjedničke izbore održane 2. travnja 2017. godine u Republici Srbiji.
375. U razdoblju od 3. do 9. svibnja 2017. godine, na poziv Izbornog povjerenstva Maldiva, predstavnica Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je u okviru izborne promatračke misije promatrala izbore za lokalna vijeća.
376. U razdoblju od 15. - 16. svibnja, 2017. godine predstavnici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sudjelovali su u radu 14. Europske Konferencije tijela za provedbu izbora koja je održana u Sankt Petersburgu, Ruska Federacija. Tema Konferencije je bila „Operativna tijela za

⁸³ Potpisivanje Memorandum o razumijevanju s Izbornim povjerenstvom Indije je odobreno odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine broj: 01-50-1-1019-10/15 od 28. travnja 2015. godine.

- provedbu izbora za demokratske izbore“. Domaćini konferencije su bili Europsko povjerenstvo za demokraciju putem zakona (Venecijansko povjerenstvo) u suradnji sa Središnjim izbornim povjerenstvom Ruske Federacije i Interparlamentarnom skupštinom Komonvelta neovisnih država.
377. Na poziv Udruge svjetskih izbornih tijela (A-WEB) uposlenici Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su u razdoblju od 1.-10. svibnja, 2017. godine sudjelovali u programu izgradnje kapaciteta, koji je održan u Seulu, Južna Koreja. Tom prilikom sudionici su prošli program obuke o izborima i izbornom sustavu Južne Koreje, a predstavljene su im i nove tehnologije u izbornom procesu.
 378. U razdoblju od 13.-14. lipnja 2017 godine, na poziv International IDEA, dr. Suad Arnautović sudjelovao je u radionici „Utjecaj sajber prijetnji na integritet izbora u Europi“, koja je održana u Den Hagu, Holandija. Sudionici radionice su razgovarali i podijelili iskustva o sljedećim temama: Koji su najkritičniji izborni procesi (npr. glasovanje, brojanje, tabeliranje) koji se moraju zaštititi?; Kakvo se osiguranje i rezervni mehanizmi mogu organizirati?; Kako se mogu otkriti hakerske aktivnosti?; Komuniciranje rizika od hakerskih napada i protumjera javnosti i ključnim akterima; Kako se može umanjiti utjecaj hakiranja na povjerenje građana u izborni integritet?; Transparentnost vs. Sigurnost: kontradikcija? Pored toga, Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Austrije predstavilo je pregled o novoj preporuci Vijeća Europe o e-glasovanju.
 379. U razdoblju od 30. kolovoza do 2. rujna 2017. godine, predstavnici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sudjelovali su na Konferenciji Svjetske udruge izbornih tijela (A-WEB) i Međunarodnoj konferenciji o „Brojanju glasačkih listića i prebrojavanju glasova: korištenje tehnologije za poboljšanje transparentnosti izbornih procesa“ koje su održane u Bukureštu, Rumunija.
 380. Na poziv OSCE Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) dr. Irena Hadžiabdić, predsjednica i Stjepan Mikić, član Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su 8. rujna 2017. godine, u Varšavi, Poljska, nazočili događaju kojim se označio početak projekta „Podrška izborima na zapadnom Balkanu“. Ovaj trogodišnji projekt, kojeg financira Europsko povjerenstvo i Austrijska razvojna agencija, provoditi će ODIHR i pružiti će podršku institucijama za provedbu izbora u regiji u njihovim naporima da ispune preporuke promatračkih misija u svezi sa provedbom izbora, registracijom birača i medijima tijekom izborne kampanje. Sam događaj je naglasio važnost praćenja preporuka i identificirao naredne korake projekta.
 381. U razdoblju od 7.- 12. rujna 2017. godine dvočlana delegacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je na poziv Veleposlanstva Kraljevine Norveške u Bosni i Hercegovini sudjelovala u NORDEM studijskom programu povodom parlamentarnih izbora koji su održani u Norveškoj. Tom prilikom članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su održali niz sastanaka s izbornim akterima i promatrali održavanje parlamentarnih izbora održanih 11. rujna 2017. godine.
 382. U razdoblju od 7.-11. studenog 2017. godine delegacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je na poziv Udruge europskih izbornih dužnosnika (ACEEEO) boravila u Sofiji, Bugarska radi sudjelovanja na 26. godišnjoj konferenciji Udruge na temu „Svjesni birači u digitalnom dobu“. Tijekom konferencije, dr. Irena Hadžiabdić je održala izlaganje na temu *Kako doprijeti do mlađe generacije*, dok je dr. Suad Arnautović govorio na plenarnoj sjednici II na temu *Svjesni birači u digitalnom dobu - studije slučaja i najbolje prakse iz svijeta izbora 2017.godine*.

383. U razdoblju od 29. studenog do 5. prosinca 2017. godine dvočlana delegacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je na poziv A-WEB-a sudjelovala u programu posjete izbornih promatrača za sudske izbore koji su se održali 3. prosinca 2017. godine u Boliviji. Na izborima je sudjelovalo oko 100 kandidata koji su se borili za 26 sudskih pozicija. Cilj A-WEB promatračkog programa je pomoći povećati razumjevanje različitih izbornih sustava i podijeliti najbolje prakse u provođenju izbora kako bi se promovirala provedba slobodnih, fer i transparentnih izbora putem promatranja sustava provedbe izbora članova Udruge.

1.2. Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora

384. Središnje izorno povjerenstvo BiH je u suradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjelice BiH i Agencijom za ravnopravnost spolova BiH dana, 2.2.2017. godine organiziralo manifestaciju promocije inicijative za obilježavanje Svjetskog dana izbora u Bosni i Hercegovini u Sarajevu. Manifestacija na kojoj je bilo nazočno 56 sudionika - predstavnika Parlamentarne skupštine BiH, Vlade Brčko Distrikta BiH, Povjerenstva za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH; Agencije za ravnopravnost spolova BiH, članovi Koordinacijskog odbora za provedbu Gender akcijskog plana BiH, načelnici općina, predsjedatelji općinskih vijeća, predstavnici općinskih izbornih povjerenstava, predstavnici OSCE BiH, nevladinog sektora i medija bila je posvećena temi „Promocija sudjelovanja žena u izborima“.

Fotografija 14. Promocija inicijative za proglašenje svjetskog dana izbora, Sarajevo, 2.2.2017.

385. Pored centralne manifestacije koju je organiziralo Središnje izorno povjerenstvo BiH u suradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Agencijom za ravnopravnost spolova BiH svim općinskim/gradskim izbornim povjerenstvima je upućena preporuka da prigodnim manifestacijama obilježe ovaj dan. Prema informacijama prispjelim u sjedište Središnjeg izbornog povjerenstva BiH različit prigodni programi poput, radio emisija, predavanja u školama i svečanih sjednica organizirani su u 20 općina u Bosni i Hercegovini.

1.3. Aktivnosti realizirane uz finansijsku podršku Vijeća Europe

386. U 2017. godini Središnje izborno povjerenstvo BiH je uz finansijsku podršku Vijeća Europe realiziralo pet projekata ukupne ugovorne vrijednosti 122.185,67 KM odnosno 89.965,59 KM realizirane vrijednosti.

1.3.1. Konferencija “Lokalni izbori 2016- naučene lekcije”

387. Od 23.-24. 2. 2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je u partnerstvu s Vijećem Europe iz Strazbura i uz logističku potporu Udruge izbornih dužnosnika u BiH (UIZBiH) organiziralo postizbornu konferenciju „Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije“ u Bosni i Hercegovini“. Cilj konferencije je bio analiza Lokalnih izbora 2016. i sumiranje zaključaka te formuliranje prijedloga za poboljšanje cjelokupnog izbornog procesa. Preko 200 sudionika iz općinskih/gradskih izbornih povjerenstava, parlamentaraca, izbornih eksperata iz zemlje i inozemstva uključujući predstavnike Tajništva Vijeća Europe, Kongresa lokalnih i regionalnih tijela vlasti Vijeća Europe, političkih stranaka, međunarodnih organizacija, civilnog društva, medija i akademske zajednice, su razgovarali o izazovima s posljednjih lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini. Tematske radionice „Sudjelovanje političkih subjekata na izborima“, „Pravni okvir i zaštita Izbornog zakona BiH“ i „Učinkovitost i transparentnost izborne administracije su imale za cilj identificiranje izazova i glavnih prepreka, razmjenu iskustava i prakse te definiranje konkretnih aktivnosti za unaprjeđenje tematskih oblasti.

Fotografija 15. Sudionici Konferencije “Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije” Sarajevo, 23-24. veljače 2017.

388. Zaključci dvodnevne konferencije su sumirani i objavljeni u brošuri “Analiza Lokalnih izbora 2016. – naučene lekcije”⁸⁴ koja sadrži analizu statističkih pokazatelja Lokalnih izbora 2016. godine, Izvješće o radu općinskih/gradskih izbornih povjerenstava, Izvješće promatračke misije Kongresa lokalnih i regionalnih tijela vlasti Vijeća Europe, te izlaganje u svezi sa budućim perspektivama izborne pomoći Vijeća Europe. Brošura također sadrži rezultate tri

⁸⁴ Brošura je dostupna na web stranici http://www.izbori.ba/Documents/2017/N_L_2017/Naucene_lekcije_bhs.pdf

tematske radionice. Zaključci tematskih radionica su predstavljali dobru osnovu za formuliranje preporuka za unaprjeđenje izbornog procesa baziranih na iskustvu i praksi.

Slika 6. Brošura: “Lokalni izbori 2016.- naučene lekcije”

1.3.2. Liderstvo i upravljanje izbornim konfliktom za aktere izbornog procesa (LEAD) i priprema nastavnog plana i programa Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

1.3.2.1. Studijska posjeta Središnjem izbornom povjerenstvu Gruzije i Centru za razvoj izbornog sustava, reforme i trening

389. U razdoblju od 6.6. do 10.6.2017. godine, delegacija Središnjeg izbornog povjerenstva BiH sudjelovala je u studijskoj posjeti Središnjem izbornom povjerenstvu Gruzije i Centru za razvoj izbornog sustava, reforme i trening u Tbilisiju. Studijska posjeta organizirana je i financirana od strane Vijeća Europe Strazbur, kao podrška projektu LEAD i Centar za edukaciju te je u pratnji delegacije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH bila i gđa. Merce Castells, kao stručnjak za razvoj nastavnih planova Vijeća Europe.

Fotografija 16. Sastanak delegacije SIP BiH s predstavnicima SIP Gruzije i Centra za razvoj izbornog sustava, reforme i trening

390. Svrha službenog posjeta Središnjem izbornom povjerenstvu Gruzije i Centru za razvoj izbornog sustava, reforme i trening je bila upoznati se s organizacijskim aspektima rada Centra, načinom funkcioniranja, pravnim okvirom za njegovu uspostavu i funkcioniranje, metodološkim i tehničkim aspektima rada Centra, korisnicima usluga Centra itd. Također, cilj posjete je bila i razmjena iskustava s predstavnicima SIP-a Gruzije i Centra. U vezi s tim, Centar je omogućio delegaciji Središnjeg izbornog povjerenstva BiH da nazoči obukama organiziranim za predstavnike političkih partija i izborne službenike.
391. U razdoblju od 3. kolovoza do 31. listopada 2017. godine Središnje izorno povjerenstvo BiH je realiziralo projekt podrške Vijeća Europe „Obrazovanje rukovodstva i razvoj programa obuke za članove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, rukovodeće osoblje i relevantno osoblje za obuku - LEAD“. Glavni cilj projekta je poboljšanje rukovodećih vještina i osiguranje razvojnih kapaciteta izborne administracije, te poboljšanje funkcioniranja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH putem obuke članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i rukovodećeg osoblja u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH, kao i relevantnog osoblja za obuku. Fokus obuke je na boljem razumijevanju osnova rukovođenja, upravljanja ljudskim resursima, izgradnji tima, planiranju sredstava, operativnim sustavima, poboljšanju profesionalizma i komunikacije, kulturne raznolikosti i kompetencija.
392. Za realizaciju obuke izravno od strane Vijeća Europe angažirani su LEAD facilitatori European Centre for Electoral Support (ECES) Zage Filiposki, LEAD trener i Ljupka Simonoska Schulz, pomoćni LEAD trener. LEAD obuka je provedena kroz organiziranje sljedećih obuka:
- a) Tečaj obuke instruktora (Train the Trainers course – ToT) održan je u razdoblju 9-14.10.2017. godine, a obuku je pohađalo ukupno 20 sudionika, odnosno članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, šefovi osnovnih i unutrašnjih organizacijskih jedinica Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, i 4 službenika Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH zaduženih za obuku izborne administracije na lokalnoj razini, odnose s javnošću i međunarodnu suradnju.
 - b) Obuka 50 predsjednika općinskih/gradskih izbornih povjerenstava u BiH (OIP/GIP), održana je u 2 petodnevna ciklusa: u razdoblju 16-20.10.2017. godine u Centru za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u Sarajevu (od predviđenih 25 predsjednika obuku su uspješno okončala 22 predsjednika) i u razdoblju 23-27.10.2017. godine u Hotelu „San“ u Laktašima (od predviđenih 25 predsjednika obuku su uspješno okončala 24 predsjednika).⁸⁵
393. Prvi ciklus LEAD obuke za instruktore izvodio se prema agendi koju su dostavili ECES-ovi izvođači, a u okviru prvog dana održavanja LEAD. Obuka se izvodila kroz kombinaciju obrazovnih tehnika s pristupom koji se temelji na interakciji. Pored predavanja, fokus obuke je bio na praktičnom rješavanju problema, koristeći sadržaj koji je relevantan za sudionike obuke, odnosno slučajeve s kojima se suočavaju izborni akteri. Kroz praktično i interaktivno učenje, obuka je poticala razmjenu iskustava među sudionicima kao i razmišljanje izvan okvira kako bi dali kreativne i inovativne ideje. Prvi ciklus LEAD obuke za instruktore je okončan dodjelom certifikata o uspješnom završetku trening programa za LEAD trenere svim polaznicima obuke (Leadership and Electoral Conflict Management for Electoral

⁸⁵ Odabir sudionika obuke 50 predsjednika izbornih povjerenstava je izvršen na temelju javnog poziva za izražavanje interesa koji je dostavljen svim predsjednicima izbornih povjerenstava temeljnih izbornih jedinica u Bosni i Hercegovini. Središnje izorno povjerenstvo BiH je izvršilo odabir na temelju primljenih prijava, regionalne zastupljenosti, veličine i kompleksnosti općine i drugih relevantnih pitanja

Stakeholders Training of Trainers), te je izvršen odabir ukupno 8 osoba iz Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH koje su u naredne 2 sesije, uz mentorstvo LEAD facilitatora, proveli obuku predsjednika izbornih povjerenstava u svojstvu kandidata za LEAD trenera.

394. Obuke predsjednika izbornih povjerenstava su, sukladno usvojenoj metodologiji i temama iz prvog ciklusa obuka, između ostalog, obuhvatile prezentacije i radionice na temu lidera i liderstva, faze i elemente izbornog ciklusa, osjetljive faze u izbornom ciklusu, potom teme koje se odnose na razvoj dijaloga između sudionika izbornog procesa, postupke pregovaranja i medijacije, kao i specifičnosti učenja i obuke odraslih. Obuke za predsjednike izbornih povjerenstava su okončane svečanom dodjelom certifikata o sudjelovanju polaznicima obuke koji su nazočili cjelokupnoj obuci (ukupno 46). Također, odabranih 8 kandidata iz Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je po uspješnom okončanju obuke predsjednika izbornih povjerenstava, dobilo certifikat o završenom trening programu i zvanju certificiranog LEAD trenera⁸⁶.
395. Polaznici obuke su LEAD obuku ocijenili vrlo visokim ocjenama, pri čemu je akcent iskazanih potreba bio na većoj razmjeni konkretnih iskustava i aktuelnih tema iz izborne prakse. Interaktivnost, praktični rad u radionicama, kao i vježbe dijaloga, medijacije, pregovaranja i timskog rada na ostvarivanju zajedničkog cilja istaknuti su kao pozitivno iskustvo od strane sudionika. S obzirom na aktuelnost tema koje su prilagođene sudionicima, obuka je predstavljala i forum za diskusiju o izazovima s kojima se susreće izborna administracija u Bosni i Hercegovini.

Fotografija 17. Sudionici LEAD obuke - Tečaj za trenere u Sarajevu

⁸⁶ Certificirani LEAD treneri: Marijana Žuljević, Mubera Vulović, Jasminka Joldić, Maksida Pirić, Uma Isić, Sanja Tosović, Ermin Kos, Mladen Vičević.

Fotografija 18. Sudionici LEAD obuke za predsjednike izbornih povjerenstava u Sarajevu

Fotografija 19. LEAD obuka za predsjednike izbornih povjerenstava u Sarajevu

Fotografija 20. Sudionici obuke za predsjednike izbornih povjerenstava u Laktašima

Fotografija 21. LEAD obuka predsjednika izbornih povjerenstava u Laktašima

1.3.3. Projekat “Dodatna obuka za trenere predsjednika i članova biračkih odbora”

396. Projekat je proveden u okviru projekta podrške Vijeća Europe aktivnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u 2017. godini i predstavlja nastavak projekta predizborne pomoći Vijeća Europe za Lokalne izbore 2016. godine u Bosni i Hercegovini. Naime projektom iz 2016. godine predviđeno je da se obuču i certificira 300 trenera predsjednika i članova biračkih odbora. Tijekom 2016. godine 199 polaznika obuke su položili test i postali su certificirani treneri predsjednika i članova biračkih odbora, a njihova imena su evidentirana u dugoročnoj bazi podataka certificiranih trenera Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Prema procjenama, za potrebe obuke predsjednika i članova biračkih odbora u izbornoj godini neophodno je imati na raspolaganju 300 certificiranih trenera, iz kojeg razloga je realiziran predmetni projekt dodatne obuke trenera predsjednika i članova biračkih odbora u 2017. godini. Sudionici obuke su bili kandidati koji nisu u prvom krugu uspješno položili test, kao i kandidati za trenere sa rezervne liste izbornih povjerenstava temeljnih izbornih jedinica.
397. Obuka koja je provedena u razdoblju od 11.9. do 22.9.2017. godine na 5 lokacija: Prijedor, Vlačić, Gračanica, Sarajevo i Mostar je koncipirana u dva segmenta: u prvom dijelu obuke kandidati za trenere su prošli teorijski i praktični dio procedura rada na biračkom mjestu, dok je drugi dio obuke predviđen za testiranje kandidata. Teorijski i praktični dio obuke održao se u razdoblju od 11.9. do 15.9.2017. godine, dok je testiranje provedeno od 18.9. do 22.9.2017. godine. Obuku i testiranje kandidata su izvršili uposlenici Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, u prisustvu članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Obuka kandidata, Sarajevo

Testiranje kandidata, Vlačić

Testiranje kandidata, Mostar

Fotografija 22. Dodatna obuka trenera predsjednika i članova biračkih odbora

398. Na obuku je pozvano ukupno 159 kandidata koji su iskazali interes u javnom pozivu, a odazvalo se njih 111. Od navedenog broja, testiranju su pristupila 104 kandidata, a njih 93 su uspješno položili test. U bazi podataka Središnjeg izbornog povjerenstva BiH trenutno ima

evidentirano 292 certificirana trenera predsjednika i članova biračkih odbora koji predstavljaju resurs za naredne izborne cikluse.

1.3.4. Projekat „Priprema, dizajn i tiskanje brošure pod nazivom “Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“

399. U razdoblju od 20. lipnja – 30. rujna 2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je realiziralo projekt Priprema, dizajn i tiskanje brošure pod nazivom “Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini” čiji je cilj da doprinese javnoj raspravi o potrebi modernizacije i digitalizacije izbornog procesa u Bosni i Hercegovini.

Slika 7. Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu – Izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“⁸⁷

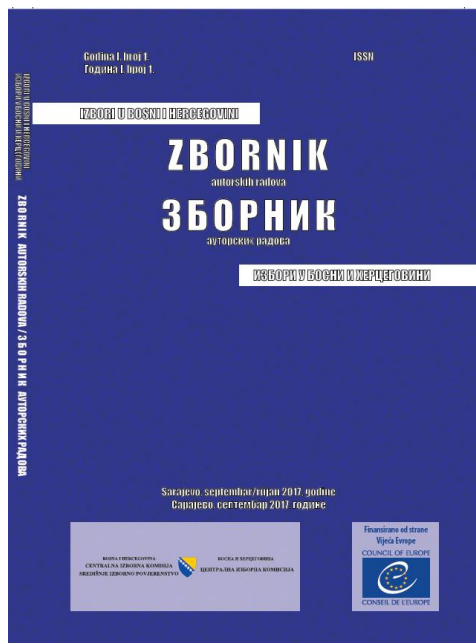
400. Izradi brošure prethodio je rad Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini koja je ustanovljena Odlukom Vijeća ministara BiH o imenovanju Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini, čija je zadaća bila da pripremi analizu stanja i da ponudi prijedlog modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini te da taj dokument, posredstvom ovlaštenog predlagatelja, uputi domovima u parlamentarnu proceduru.
401. Ova analiza, zajedno s autorskim doprinosom eksperta Vijeća Europe i drugih pozvanih eksperata i relevantnih dokumenata Vijeća Europe o elektroničkom glasovanju i novim tehnologijama, Venecijanskog povjerenstva, OEES-a, ODIHR-a, UN-a itd., odnosno međunarodnim dokumentima koji predstavljaju već usvojene kodekse dobrog vladanja u primjeni novih tehnologija u izbornom procesu sastavni su dio publikacije. Također, svi dokumenti koje je usvojilo Središnje izborno povjerenstvo BiH (Tarvi Marttens 2015: „O napretcima u izbornim procesima u Bosni i Hercegovini“, Konačno Izvješće; Izvješće Petera Wolfa itd.) su dio publikacije, kao i autorski radovi zaposlenih u izornoj administraciji u Bosni i Hercegovini.

⁸⁷ Brošura je dostupna na linku: http://www.izbori.ba/Documents/2017/N_T_2017/Nove_tehnologije.pdf

402. Publikacija je podijeljena delegatima u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, Vijeću ministara BiH, Vijeću Europe – Ured u Sarajevu, OESS misiji u BiH, Uredu Visokog predstavnika u BiH, autorima radova i predsjednicima političkih stranaka koji participiraju u vlasti i drugima.

1.3.5. Projekat „Zbornik autorskih radova“

403. U okviru ovoga projekta Središnje izborno povjerenstvo BiH je pripremio i izdalo prvi zbornik autorskih radova na temu „Izbori u Bosni i Hercegovini“. Stručna publikacija obrađuje 10 pitanja i tema koji su dominirala na post-izbornoj Konferenciji „Lokalni izbori 2016.- naučene lekcije“ (Sarajevo, 23.-24.2.2017. godine). U prvom broju Zbornika objavljeno je 10 autorskih radova (članaka) koji obrađuju sljedeće teme: biračko pravo, principi rada izborne administracije, uvođenje novih tehnologija u izborni sustav Bosne i Hercegovine, izborne liste i karakter mandata, rokovi za uspostavu vlasti nakon sprovedenih izbora, trostepenost u postupcima zaštite izbornog prava – specifičnost Izbornog zakona BiH, sudjelovanje političkih stranka u izbornom procesu u BiH – pravne osobe ili udruge građana, analizu neograničenih uzastopnih mandata (grado)načelnika u izbornom sustavu BiH-anomalija ili dobra praksa, političko djelovanje u BiH kroz izborni sustav i na kraju, analizu biračkog prava – obmana birača kao (ne)legitimno sredstvo osvajanja vlasti.

Slika 8. Zbornik radova “Izbori u Bosni i Hercegovini”
prvo izdanje

404. Autori i koautori stručnih radova su predsjednica i članovi Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, predsjednici općinskih/gradskih izbornih povjerenstava, predstavnici nevladinog sektora i državni službenici Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, koji su bili sudionici stručne konferencije te dali svoj doprinos u nominiranju pojedinih stručnih pitanja za raspravu i formuliranju određenih inicijativa za izmjenu zakona i podzakonskih akata kojima je reguliran izborni proces u Bosni i Hercegovini. Neki od njih su istovremeno i istaknuti članovi akademske zajednice. Cilj ove publikacije je da informira širu javnost s stručnog aspekta, koristeći se teoretskim i praktičnim znanjem autora o izbornom procesu, te da u dalje procese razmjene izbornog iskustva uključi akademsku i naučnu zajednicu, nevladin sektor i izbornu administraciju, te doprinese potjecanju stvaranja novih stručno-naučnih radova na temu izbori u Bosni i Hercegovini, što je dodatni iskorak u poboljšanju izbornog procesa, a sa temeljnom

svrhom da se koristi u daljnjoj edukaciji izbornih aktera u Bosni i Hercegovini. Publikacija je tiskana u 1.200 primjeraka na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku.⁸⁸

1.4 Suradnja s međunarodnim organizacijama i nevladinim sektorom

405. Tijekom 2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je nastavilo suradnju s Vijećem Europe u Strasbourgu i Uredom Vijeća Europe u Sarajevu i Kongresom lokalnih i regionalnih tijela vlasti Vijeća Europe (Kongres), Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju u BiH (OESS BiH), Ured OESS-a za demokratske institucije i ljudska prava (OESS ODIHR), IDEA International.
406. Dana 4.7.2017. godine potpisan je Memorandum o razumijevanju između Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i Misije Organizacije za europsku sigurnost i suradnju u BiH. Memorandum su potpisali dr. Irena Hadžić, predsjednica Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i Nj.E. Veleposlanik Jonathan Moore, šef Misije OESS u BiH. Potpisivanjem Memoranduma Misija OESS-a u BiH nastavlja pružati pomoć Središnjem izbornom povjerenstvu BiH u pribavljanju stručnih mišljenja i stavova relevantnih međunarodnih organizacija (uključujući, između ostalih, Venecijansko povjerenstvo Vijeća Europe i OESS ODIHR o svim pitanjima koja su u mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Memorandum omogućuje i provedbu projekata s ciljem unaprjeđenja izbornog procesa kao i unaprjeđenja u domeni ispunjenja ostalih odgovornosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Suradnja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i Misije OESS-a u BiH faktički postoji sve vrijeme od uspostavljanja Središnjeg izbornog povjerenstva BiH do danas.

Fotografija 23. Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju sa OESS BiH

⁸⁸ Iz predgovora Zbornika radova „Izbori u Bosni i Hercegovini“ - prvo izdanje, Sarajevo. Rujan 2017. godine

407. Od 20.9.2017. godine Središnje izborno povjerenstvo BiH je angažiralo službenika Tajništva u svojstvu tajnika za suradnju sa VoICE:NET mrežom. VoICE:NET je svjetska inicijativa mreža za informiranje, komunikaciju i obrazovanje birača. U početnom stadiju suradnje s VoICE.NET mrežom Središnje izborno povjerenstvo BiH je dostavilo doprinos za izdanje časopisa koji objavljuje VoICE:NET u razdoblju listopad – prosinac 2017. godine, odnosno pozdravnu poruku predsjednice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH dr. Irene Hadžiabdić i članak o biračima koji glasuju izvan Bosne i Hercegovine.
408. Predstavници Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su također sudjelovali u radu: Odbora Ravnatelja Međunarodne fondacije za izborne sustave (IFES); Koordinacijskog odbora za provedbu Gender akcijskog plana BiH; tematskim konferencijama organiziranim od strane Povjerenstva za ravnopravnost spolova, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Agencije za ravnopravnost spolova BiH; konferenciji „Promocija prvog Izvješća monitoringa provedbe Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019 i Akcijskog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2015-2019“ organiziranoj od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i drugim događajima.
409. U Izvještajnom razdoblju Središnje izborno povjerenstvo BiH je odgovorilo na Upitnike dostavljene od strane: Središnjeg izbornog povjerenstva Moldavije, Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD); Vijeća Europe RRS broj 19-podnositelj pitanja delegacija Slovenije; Upitnik Venecijanskog povjerenstva; Upitnik o telekomunikacijskim sustavima u institucijama BiH; Upitnik o izborima A-WEB i popunila A-WEB viki on-line bazu podataka o izbornom sustavu BiH.

1.5. Obuka i stručno usavršavanje zaposlenih

410. Središnje izborno povjerenstvo BiH donošenjem godišnjeg Programa obuke zaposlenih u Tajništvu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH nastoji osigurati daljnje usavršavanje kako bi njihove vještine i znanje pratili napredak u relevantnim oblastima rada. Također, osiguranje obuke predstavlja i jedan od načina za motiviranje zaposlenika i povećanje ukupne učinkovitosti poslovanja.
411. Obuke zaposlenika u Središnjem izbornom povjerenstvu BiH su usklađene sa strateškim ciljevima institucije kao i individualnim i timskim ciljevima proisteklim iz operativnih zadataka. Dinamika realizacije stručnog obrazovanja zaposlenih je bila usklađena s dinamikom aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i raspoloživim proračunom.
412. S ciljem profesionalnog razvoja i usavršavanja državnih službenika/zaposlenika osoblje Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je sudjelovalo na specijalističkim seminarima i obukama od kojih izdvajamo:
- Priprema godišnjeg programa rada i Izvješća o radu u institucijama Bosne i Hercegovine
 - Značaj obveze država u svezi implementacije Svjetskog programa za obrazovanje iz ljudskih prava
 - Izrada godišnjeg Izvješća o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku
 - Uvođenje Okvira kompetencija u proces zapošljavanja državnih službenika u institucijama BiH
 - Train the Trainers Workshop – How to organise and deliver quality training programs
 - Nastanak obligacijskih odnosa zaključivanjem ugovora u Institucijama BiH
 - Implementacija presuda Europskog suda za ljudska prava
 - Efficient and Effective Speaking in English-Business Communication (webinar)

- Specijalistički tečaj engleskog jezika B2 I; Specijalistički tečaj engleskog jezika B2 (b) – II ciklus; Specijalistički tečaj engleskog jezika (B1/B2) II ciklus; English Communication Skills Workshop
- Analiza radnih mjesta i sistematizacija radnih mjesta; Uvodna obuka za menadžere obuka u institucijama BiH; Obuka o procjeni utjecaja propisa na korupciju; Suvremena poslovna komunikacija (webinar); Upravljanje stresom i vremenom (webinar); Praktična primjena power point-a (webinar); Transparentno upravljanje okolišem (e-tečaj); Podizanje razine usluga klijentima (webinar); Stegovni postupak u tijelima uprave; Obuka iz oblasti fiskalne procjene utjecaja; Primjena Zakona o javnim nabavama; Praktična primjena Excel-a (webinar); Prevencija i zaštita od diskriminacije; Elektroničke javne nabave; Strateško planiranje (e-kurs); Mobing (e-tečaj).

2. Zaključna razmatranja

413. Središnje izborno povjerenstvo BiH je i u 2017. godini značajan dio svojih aktivnosti usmjerilo na uspostavljanje međunarodne suradnje i razmjenu iskustava kroz aktivno sudjelovanje na konferencijama, seminarima i raznim oblicima edukacija, što omogućava upoznavanje s najaktuelnijim trendovima u razvoju izbornih sustava i primjene zakona iz oblasti financiranja političkih stranaka. Sudjelovanjem na međunarodnim konferencijama Središnje izborno povjerenstvo BiH nastoji dati puni doprinos u afirmaciji Bosne i Hercegovine kroz uspostavljanje suradnje s tijelima za provođenje izbora drugih zemalja, nastavak suradnje s, IFES-om, OESS-om, Vijećem Europe, International IDEA, kao i aktivnim sudjelovanjem na konferencijama i sastancima tijela Udruge europskih izbornih dužnosnika (ACEEEO) i Udruge svjetskih izbornih tijela (A-WEB) i drugih međunarodnih organizacija.
414. U 2017. godini potpisana su dva Memoranduma o razumijevanju i to s Izbornim povjerenstvom Indije i OESS BiH.
415. Predstavnici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su u 2017. godini sudjelovali na dva međunarodna seminara/radionice, 3 konferencije, 1 studijskom putovanju, jednom programu izgradnje kapaciteta i u 4 izborne promatračke misije.
416. U 2017. godini implementirano je 5 projekata financiranih od strane Vijeća Europe. Cilj projekata je bio pružanje podrške organizaciji postizborne konferencije; razvoj nastavnog plana i programa Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH; izgradnja liderskih kapaciteta i akreditiranje facilitatora za LEAD obuku i provođenje obuke za predsjednike OIP/GIP iz oblasti liderstva; dodatno obučavanje trenera predsjednika i članova biračkih odbora; ekspertna podrška radu Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces; priprema i tiskanje brošure o informatičkim tehnologijama; priprema i tiskanje Zbornika autorskih radova kao segmenta izdavačke djelatnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
417. Tijekom 2017. godine nastavljena je suradnja s nevladinim sektorom, a posebno s Udrugom izbornih dužnosnika u BiH i Koalicijom „Pod lupom“.
418. Državni službenici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su tijekom 2017. godine sudjelovali na obavezujućim edukacijama koje je organizovala Agencija za državnu službu BiH, kao i obukama koje su organizovale specijalističke kompanije.

419. Kao i do sada, za Središnje izbornu povjerenstvo BiH međunarodna suradnja predstavlja veoma važan segment u radu te će i ubuduće nastaviti intenzivno ostvarivati međunarodne kontakte.

VI. DIO

**JAVNOST RADA
SREDIŠNJEG
IZBORNOG
POVJERENSTVA
BiH**

1. Javnost rada Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

420. Središnje izorno povjerenstvo BiH javnost rada smatra veoma važnim segmentom svoga funkcioniranja i zbog toga posebnu pažnju u ovom Izvješću posvećujemo upravo tome. Središnje izorno povjerenstvo BiH svoju zakonsku obvezu, kada je u pitanju javnost rada i sloboda pristupa informacijama, ispunjava kroz dosljednu primjenu osnovnih principa javnog informiranja, kao što su: otvorenost, istinitost i odgovornost, koordinacija, pravovremenost i korisnost. U informiranju javnosti Središnje izorno povjerenstvo BiH uglavnom koristi opće prihvaćena formalna sredstva informiranja, kao što su: internet, konferencije za novinare, izjave i saopćenja za javnost.
421. Središnje izorno povjerenstvo BiH je na 28. sjednici održanoj 25.5.2017. godine usvojilo novi Vodič za pristup informacijama kojim je propisano da se informacije o radu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH mogu dobiti i neformalno, putem telefona u kontaktu s stručnim savjetnikom za odnose s javnošću. Na taj način je olakšan put pristupa informacijama kojim raspolaže Središnje izorno povjerenstvo BiH. Formalno podnesenih zahtjeva za pristup informacijama u 2017. godini je bilo 55, na koje je Središnje izorno povjerenstvo BiH odgovorilo pravovremeno sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama.
422. Mediji, politički subjekti i nevladine organizacije su u najvećoj mjeri zainteresirani za rad Središnjeg izbornog povjerenstva BiH. Javnost rada Središnje izorno povjerenstvo BiH uglavnom osigurava na sljedeće načine:
- obavještavanjem javnosti o održavanju sjednica,
 - davanjem obavijesti o aktivnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH,
 - izjavama za javnost predsjednika i članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH,
 - održavanjem konferencija za medije,
 - omogućavanjem promatračima političkih subjekata, udrugama građana i međunarodnim promatračima da nazoče sjednicama, da promatraju druge aktivnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, kao i da imaju pristup svim relevantnim dokumentima sukladno zakonu,
 - objavljivanjem donesenih odluka, putem internetske stranice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, i "Službenim glasnicima",
 - na drugi način koji odredi Središnje izorno povjerenstvo BiH.
423. Središnje izorno povjerenstvo BiH je nastojalo da svoj rad što izravnije predstavi javnosti, što potvrđuje i činjenica o nazočnosti brojnih predstavnika pisanih i elektroničkih medija, uključujući i RTV servise, aktivnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

Fotografija 24. Godišnja konferencija za medije Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

424. Sjednice Središnjeg izbornog povjerenstva BiH su javne. Sve relevantne informacije i odluke koje donosi Središnje izborno povjerenstvo BiH mogu se dobiti na:

1. *Internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva Bosne i Hercegovine, www.izbori.ba, koja svojim sadržajem informira javnost o aktivnostima Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, uključujući zakonsku i podzakonsku regulativu i baze podataka za koje ne postoje zakonske prepreke objavljivanja.*

2. *Konferencijama za novinare i u saopćenjima za javnost.* Središnje izborno povjerenstvo BiH je u 2017. godini održalo 6 konferencija za novinare i objavilo 72 saopćenja za javnost. Konferencije su organizirane u onim situacijama kada je trebalo saopćiti važne odluke i stavove Središnjeg izbornog povjerenstva BiH i kada se smatralo da saopćenje za javnost ne može skrenuti dovoljno pažnje primatelja informacije.
425. Pisani mediji u BiH su u 2017. godini objavili više od 2.000 članaka o radu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, što potvrđuje visok stupanj otvorenosti i transparentnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH prema javnosti.
426. U 2017. godini objavljeni članci su se uglavnom odnosili na: posredne izbore za Gradsko vijeće Grada Sarajeva i Skupštinu Grada Istočno Sarajevo, ponovljene izbore u općini Stolac, okrugle stolove, obuke, otvaranje Centra za edukaciju, prijevremene izbore u Trnovu i Glamoču itd.

2. Zaključna razmatranja

427. Središnje izborno povjerenstvo BiH javnost rada smatra važnom pretpostavkom za vjerodostojnost svog djelovanja. Stoga, posebna pažnja se posvećuje što potpunijem i razumljivijem informiranju domaće i međunarodne javnosti o svojim ciljevima i mjerama za njihovo ostvarivanje, kao i o rezultatima svojih aktivnosti. Primjenom različitih oblika informiranja Središnje izborno povjerenstvo BiH je i tijekom 2017. godine redovito obavještavalo javnost o svim važnijim aspektima svog djelovanja. Saopćenja za javnost o odlukama Središnjeg izbornog povjerenstva BiH objavljujivana su neposredno nakon sjednica na kojima su određene odluke donesene.
428. Na internetskoj stranici Središnjeg izbornog povjerenstva BiH www.izbori.ba omogućen je uvid u zakonsku i podzakonsku regulativu koja se odnosi na djelovanje Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, te upute i obrasci za primjenu važećih propisa poštujući ključne principe informiranja javnosti.
429. Središnje izborno povjerenstvo BiH će nastaviti praksu objektivnog i pravovremenog informiranja javnosti o svom radu. U dosadašnjem radu nije bilo primjedbi na pristup informacijama koje su u posjedu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.
430. Jedan od dugoročnih ciljeva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH je kontinuirani rad na jačanju imidža ove institucije u javnosti.

A blue envelope is shown from a three-quarter perspective, slightly open. Inside the envelope, a white sheet of paper with horizontal lines is visible. The paper is slightly crumpled and has a small blue tab at the top. The background is a plain, light gray surface.

VII. DIO

PREPORUKE

1. Preporuke

431. Kao i u prethodnom razdoblju Središnje izborno povjerenstvo BiH želi preporučiti da je u narednom razdoblju neophodno posvetiti pažnju daljnjem unaprjeđenju izbornog zakonodavstva uz aktivan angažman njenih članova, prije svega u radu interesorne radne skupine (Interresorne radne skupine za izmjenu i dopunu izbornog zakonodavstva) koji bi svojim znanjem i iskustvom mogli doprinijeti davanju preporuka za usvajanje kvalitetnih zakonskih rješenja.
432. Na temelju navedenog i dosadašnjih stečenih iskustava u primjeni zakona iz mjerodavnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, predlažemo da Parlamentarna skupština BiH prihvati sljedeće preporuke

A) Izmjene izbornog zakonodavstva

433. Nastaviti s radom na izmjenama izbornog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini u okviru Interresorne radne skupine za izmjenu izbornog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini i intenzivirati rad na njegovoj sinkronizaciji da bi se okončao najkasnije do raspisivanja Općih izbora 2018. godine.
434. Provesti presude Suda za ljudska prava u Strasbourgu⁸⁹.
435. Provesti Odluku Ustavnog suda BiH, broj: U-9/09 od 26. 11. 2010. godine⁹⁰, koja se odnosi na Grad Mostar, a u svezi sa Rješenjem Ustavnog suda BiH od 18. 1. 2012. godine,⁹¹ kao i odluku Ustavnog suda BiH, broj U 23/14 od 1. prosinca 2016. godine koja se odnosi na na pitanja popune klubova u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH.
436. Neophodno je da do raspisivanja izbora 2018. godine mjerodavna državna i entitetska tijela preispitaju i ažuriraju broj osoba s biračkim pravom koja imaju status raseljene osobe, u smislu zaštite integriteta Središnjeg biračkog popisa.
437. Preispitati broj mandata, kao i granice izbornih jedinica sukladno odredbama Izbornog zakona BiH.⁹²
438. Intenzivirati aktivnosti na rješavanju pitanja entitetskog državljanstva za birače iz Brčko Distrikta BiH kao preduvjet za njihovo glasovanje na općim izborima.⁹³
439. Razmotriti pitanje prava glasa državljanina Bosne i Hercegovine i Federacije BiH iz Brčko Distrikta BiH, s obzirom na to da ne sudjeluju u izboru delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.⁹⁴
440. Osigurati uspostavu novih tehnoloških rješenja u izbornom procesu.

⁸⁹ Sejdić i Finci protiv BiH – presuda od 22. 12. 2009. godine; Zornić protiv Bosne i Hercegovine – presuda od 15.7.2014.; Šlaku protiv Bosne i Hercegovine- presuda od 26.5.2016.; .Pilav protiv Bosne i Hercegovine- presuda od 9.6.2016. godine

⁹⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 63/11

⁹¹ Preporuka iz Izvješća o provedbi zakona iz mjerodavnosti SIP BiH za 2015. i 2016. godinu

⁹² Ibid.

⁹³ Ibid.

⁹⁴ Ibid.

441. Precizirati odredbe koje će onemogućiti vođenje izborne kampanje izvan propisanog razdoblja, tj. postojanje „zabranjene kampanje“ prije zvaničnog početka 30 dana do dana izbora.
442. Unaprijediti odredbe protiv govora mržnje s ciljem sprječavanja neprimjerene retorike u predizbornoj kampanji.
443. Omogućiti učinkovitiji i depolitiziran rad biračkih odbora na način da predsjednik/zamjenik budu nestranački članovi u poluprofesionalnom statusu.
444. Zaštitu izbornog prava regulirati tako da se trostupanjski postupak koristi samo u izuzetnim slučajevima i za najteže oblike kršenja izbornog zakonodavstva.
445. Propisati obvezu Središnjeg izbornog povjerenstva BiH da na zahtjev birača i političkih subjekata izdaje obvezujuće mišljenje o provedbi Izbornog zakona BiH.
446. Kroz realizaciju IV. faze projekta Jedinstveni izborni informacijski sustav BiH – JIIS BiH nastaviti proces izgradnje izborne informacijske infrastrukture, čime će se osigurati uvezivanje svih izbornih operacija u jedan jedinstven sustav.⁹⁵
447. Sve izmjene i dopune Izbornog zakona BiH nužno je donijeti pravovremeno kako bi Središnje izorno povjerenstvo BiH usvojilo neophodni set podzakonskih propisa, instaliralo i testiralo odgovarajući softver u okviru Jedinstvenog izbornog informacijskog sustava BiH – JIIS BiH, te provelo obuku izborne administracije u Bosni i Hercegovini. Sve izmjene i dopune Izbornog zakona BiH bi trebalo raditi u neizornoj godini.⁹⁶

B) Oblast financiranja političkih stranaka

448. Preispitati i izbalansirati postojeće zakonodavstvo u oblasti organiziranja i političkog djelovanja političkih stranaka.⁹⁷
449. Unaprijediti pravni okvir kojim se osigurava transparentnost financiranja predizborne kampanje političkih stranaka kako bi se osigurala objava izvora financiranja prije dana izbora.
450. Unaprijediti odredbe izbornog zakonodavstva s ciljem sužavanja prostora za (zlo)upotrebu javnih resursa u predizbornoj kampanji, izvan formalnog financiranja političkih stranaka.
451. Uvesti strože kazne za nezakonito finansijsko poslovanje političkih stranaka, tj. demotivirati političke stranke za svjesno kršenje odredbi Zakona o financiranju političkih stranaka.
452. Potpuna implementacija preporuka GRECO-a.

C) Oblast javnih nabava

453. Središnje izorno povjerenstvo BiH u svojim redovitim aktivnostima, a posebno u izbornim godinama, značajan dio svojih kapaciteta angažira na provođenju procesa javnih nabava. S tim u vezi predlažemo da se razmotri mogućnost centralizacije procesa javnih nabava na razini

⁹⁵ *Ibid.*

⁹⁶ *Ibid.*

⁹⁷ *Ibid.*

institucija Bosne i Hercegovine, a ukoliko to nije moguće, da se Središnjem izbornom povjerenstvu BiH dodijeli poseban status i specifične procedure u javnim nabavama za nabavu izbornog materijala i opreme po uzoru na neka druga tijela za provođenju izbora, naprimjer Državno izorno povjerenstvo Republike Hrvatske.⁹⁸

E) Uvođenje novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini

454. Slijedom preporuka Interresorne radne skupine za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini nastaviti aktivnosti na uvođenju novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini kroz aktivan angažman članova Središnjeg izbornog povjerenstva BiH u radu Interresorne radne skupine za izradu Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i Akcijskog plana za provođenje Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini sukladno zaključku broj 7 Vijeća ministara BiH sa 108. sjednice održane 19.7.2017.⁹⁹
455. Središnje izorno povjerenstvo BiH očekuje da Interresorna radna skupina za izradu Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i Akcijskog plana za provedbu Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini u što skorije vrijeme izradi pomenutu Strategiju i Akcijski plan, radi usvajanja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

F) Skladište Središnjeg izbornog povjerenstva BiH

456. Pronaći trajno rješenje za skladište izbornog materijala i opreme Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

G) Podrška razvoju ljudskih potencijala i unaprjeđenju suradnje sa svim zainteresiranim stranama

457. Stavljanjem u funkciju Centra za edukaciju Središnjeg izbornog povjerenstva BiH, koji će funkcionirati kao regionalni edukacijski i resursni centar za izbornu administraciju, političke stranke, nevladin sektor, medije i sve zainteresirane strane, neophodno je osigurati da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine odobri Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Tajništva Središnjeg izbornog povjerenstva BiH koji je trenutno u proceduri odobravanja kako bi se osigurala kontinuirana kadrovska, financijska i materijalna podrška za uspješno funkcioniranje Centra za edukaciju.¹⁰⁰
458. Mjerodavne institucije trebaju pružiti svu neophodnu podršku Središnjem izbornom povjerenstvu BiH za implementaciju preostalih preporuka GRECO-a.
459. Parlamentarna skupština BiH potvrđuje opredjeljenje da se očuva neovisnost Središnjeg izbornog povjerenstva BiH kao tijela čije mjerodavnosti proizilaze iz mjerodavnosti Parlamentarne skupštine BiH, a u smislu daljnjeg osiguranja financijske, kadrovske i normativno-pravne stabilnosti Središnjeg izbornog povjerenstva BiH.

⁹⁸ Preporuka iz Izvješća o provedbi zakona iz mjerodavnosti SIPBiH za 2015. i 2016. godinu

⁹⁹ Akt Tajništva Vijeća ministara BiH broj 05-07-1-1870-19/17 od 20.7.2017. godine

¹⁰⁰ *Ibid.*

Broj:04-2-07-10-299-1/18

Sarajevo, 29. ožujak 2018. godine

Predsjednica

dr. Irena Hadžić

ANEKS

Popis materijalnih propisa koje Središnje izborno povjerenstvo BiH izravno primjenjuje u provođenju svojih mjerodavnosti

- Izborni zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16),
- Izborni zakon Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj: 34/02, 35/02, 24/04, 19/05, 24/12 i 109/12),
- Izborni zakon Brčko Distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj: 17/08 i 43/08),
- Zakon o financiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16),
- Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08),
- Zakon o agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/09 i 58/13),
- Zakon o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika u općinama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 19/08),
- Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, br. 97/16),
- Statuti općina i gradova,
- Statut Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine – pročišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj: 17/08 i 39/09),
- Zakon o Agenciji za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 56/08),
- Zakona o jedinstvenom matičnom broju („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01, 63/08, 103/11 i 87/13),
- Zakona o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01, 56/08, i 58/15),
- Zakon o ličnoj karti državljana Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01, 16/02, 53/07, 56/08 i 18/12),
- Zakon o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13),
- Zakon o političkim organizacijama („Službeni list SRBiH“, br. 27/91 – preuzet u Federaciji BiH),

- Zakon o političkim organizacijama („Službeni glasnik RS“, br. 15/96),
- Zakon o političkim organizacijama („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj: 12/02, 19/07 i 2/08),
- Zakon o izvršenju proračuna Federacije BiH (donosi se svake godine),
- Zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna Republike, grada i općine („Službeni glasnik RS“, br. 65/08),
- Zakon o financiranju političkih stranaka iz proračuna Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj: 29/04, 14/07 i 19/07),
- Zakon o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 42/04),
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 83/09),
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, br. 94/15),
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH“, broj: 6/06 i 09/07),
- Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, br. 47/14),
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16 i 72/17),
- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17),
- Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 i 93/17),
- Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH, broj: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13 i 53/16),
- Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10),
- Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/02, 102/09 i 72/17).
- Zakon o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14),
- Zakon o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11)

- Zakon o Pravobraniteljstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14).